

รายงานการจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน
โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

สารนิพนธ์
ของ
ทัศนีย์ จินาพร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
พฤษภาคม 2553

รายงานการจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน
โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

สารนิพนธ์
ของ
ทัศนีย์ จินาพร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2553

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

รายงานการจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน
โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

บทคัดย่อ
ของ
ทัศนีย์ จินาพร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
พฤษภาคม 2553

ทัศนีย์ จินาพร. (2553). รายงานการจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์: อาจารย์ ดร.จารุวรรณ พลอยดวงรัตน์.

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำและรายงานผลการจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย เพื่อให้ผู้รับผิดชอบและครูผู้สอนใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและเป็นบุคคลที่พึงประสงค์ของสังคมใน 4 ด้าน คือ 1) ด้านความรับผิดชอบ 2) ด้านความมีวินัย 3) ด้านความซื่อสัตย์ 4) ด้านความเสียสละ และผู้บริหารใช้เป็นแนวทางในการกำกับติดตามการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนในการจัดทำคู่มือครั้งนี้ได้ดำเนินการ 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยค้นคว้าจากหนังสือ เอกสาร งานวิจัย คู่มือต่างๆ และเขียนโครงร่างของคู่มือ ขั้นตอนที่ 2 จัดทำเนื้อหาสาระของคู่มือ ขั้นตอนที่ 3 ประเมินความเหมาะสมของคู่มือ โดยผู้เชี่ยวชาญ 20 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 3 คน คีษานีเทศก์ 2 คน และครูผู้สอน 15 คน เป็นผู้ประเมิน

ผลการศึกษาได้คู่มือซึ่งมีเนื้อหาประกอบด้วย 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ความรู้พื้นฐานสำหรับครูผู้สอนคุณธรรมจริยธรรม ตอนที่ 2 บทบาทของผู้บริหารและครูในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม ตอนที่ 3 กิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน 12 กิจกรรม ผลการประเมินความเหมาะสมในการนำคู่มือไปใช้ ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า โดยภาพรวมคู่มือนี้มีความเหมาะสมในการนำคู่มือไปใช้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.55$, $S.D.=0.53$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีความเห็นว่าเป็นว่า โดยภาพรวมการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.39$, $S.D.=0.66$) การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความมีวินัย โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.32$, $S.D.=0.63$) การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.47$, $S.D.=0.61$) และ การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความเสียสละ โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.54$, $S.D.=0.58$)

A REPORT ON THE RESULT OF THE MANUAL OF ACTIVITY MANAGEMENT
TO PROMOTE MORALS OF STUDENTS IN WATTANA WITTAYA ACADEMY

AN ABSTRACT
BY
TUSSANEE JINAPORN

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education degree in Educational Administration
at Srinakharinwirot University

May 2010

Tussanee Jinaporn. (2010). *A Report on the result of the Manual of Activity Management to Promote Morals of Students in Wattana Wittaya Academy*. Master Project. M.Ed. (Educational Administration). Bangkok. Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor: Dr.Jaruwan Ployduangrat.

The purpose of this study was to develop and to result of the a manual of activity to promote morals of students in Wattana Wittaya Academy. The manual was intended for responsible men and teachers to use as guideline for the management of activities to make students have morals and be well wished in societies in 4 areas, i.e. 1) Responsibility, 2) Disciplinary, 3) Honesty and 4) Sacrifice and to help administrators use as a guideline to supervising and monitoring the management of activities to promote morals for students. In preparation for this manual , three steps were implemented in developing. Step 1: Studying related information from books, documents, research repots and various manuals, then making a draft of the manual Step 2: Preparing the manual content. Step 3: Evaluating the appropriateness of the manual. Twenty experts including 3 school administrators, 3 supervisors and 15 teachers involved in the evaluation.

The result of the study was the manual which consisted of 3 sections. Section 1: Basic knowledge for teachers in morals lessons. Section2: Roles of administrators and teachers in the management of activities to promote morals. Section 3: twelve activities promoting morals in school. The evaluation of the appropriateness of the manual according to the experts opinions gave that as a whole was appropriate to use at the high level ($X = 4.55$, S.D.= 0.53).

And when considering an individual gasped, they have that the management of activities had the responsibility and appropriateness at ($\bar{X}=4.39$,S.D.=0.66). The management of activities to promote morals and ethics in disciplinary as a whole had the appropriateness at the high level ($\bar{X}=4.32$,S.D.=0.63). The management of activities to promote morals and ethics in honesty as a whole had the appropriateness at the high level ($\bar{X}=4.47$,S.D.=0.61) and the The management of activities to promote morals and ethics in sacrifice as a whole and had the appropriateness at the highest level ($\bar{X}=4.54$, S.D.=0.58).

ประกาศคุณประการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยพระคุณและความรักของพระเจ้าที่ได้ประทานสติปัญญาให้กับผู้ศึกษา และขอขอบพระคุณสำหรับคำแนะนำและข้อเสนอแนะต่างๆจากดร.จากรุวรรณ พลอยดวงรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระ สุภาภิกจ อาจารย์ ดร. มารศรี สุธานี อาจารย์ ดร.สมชาย เทพแสง ที่ให้ความกรุณาเป็นคณะกรรมการพิจารณาเค้าโครงสารนิพนธ์ และขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระ สุภาภิกจ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ร.ท.ไพบุลย์ อ่อนมั่ง ที่กรุณาเป็นคณะกรรมการสอบปากเปล่าสารนิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ส่งผลให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านจากภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่การอบรม สั่งสอน

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ ในการจัดทำคู่มือ การจัดทำโครงร่างของคู่มือ การตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือ และการประเมินความเหมาะสมของคู่มือ ขอขอบคุณ คุณอนันต์ จินาพร , คุณอนุศักดิ์ จินาพร ที่ให้การสนับสนุนให้กำลังใจ และให้ความช่วยเหลือในการทำสารนิพนธ์มาโดยตลอด

คุณค่าและประโยชน์ของสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอมอบให้แก่ผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ให้โอกาสได้รับการศึกษาจนประสบความสำเร็จในวันนี้ ผู้ศึกษาจะได้นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปพัฒนาตนเองและองค์กรให้มีประสิทธิภาพสืบไป

ทัศนีย์ จินาพร

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
วัตถุประสงค์	4
ขอบเขตในการจัดทำคู่มือ	4
ความสำคัญของการจัดทำคู่มือ	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย	7
ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียน	7
นโยบายโรงเรียน	8
หลักการจัดการศึกษา	9
การสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย	10
หลักการและแนวคิดพื้นฐานของคุณธรรมจริยธรรม	13
ความหมายของคุณธรรมจริยธรรม	13
ความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรม	15
แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม	15
แนวทางการจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	33
งานวิจัยในประเทศ	33
งานวิจัยในต่างประเทศ	42
3 ขั้นตอนและวิธีดำเนินงาน	46
ขั้นตอนในการดำเนินงาน	46
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	51
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	51
การวิเคราะห์ข้อมูล	51
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	52

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	57
ความมุ่งหมายของการจัดทำคู่มือ	57
วิธีดำเนินการ	57
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	58
อภิปรายผล	59
ข้อเสนอแนะในการจัดทำคู่มือ	61
บรรณานุกรม	62
ภาคผนวก	70
ภาคผนวก ก	71
ภาคผนวก ข	157
ภาคผนวก ค	159
ภาคผนวก ง	161
ภาคผนวก จ	164
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์	170

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ความเหมาะสมของคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม	52
2 การจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรับผิดชอบ	53
3 การจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม ด้านความมีวินัย	54
4 การจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์	55
5 การจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม ด้านความเสียสละ	56

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ความเจริญก้าวหน้าทางด้านต่างๆของโลกยุคโลกาภิวัตน์ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ การเมืองและสังคมของทุกประเทศรวมทั้งประเทศไทยด้วย การจัดการศึกษาของประเทศจึงมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เพราะจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข ความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ ด้วยเหตุนี้การพัฒนาประเทศจึงหันมาให้ความสนใจกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยเน้นให้คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา (วิชัย วงษ์ใหญ่. 2543: 1) ดังนั้นปัจจัยที่สำคัญที่ใช้ในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพได้ คือการศึกษา

การศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญไปในทิศทางที่พึงประสงค์ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 กำหนดให้บุคคลมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ได้บัญญัติแนวทางการศึกษาเป็นมาตรฐานต่างๆ ซึ่งการศึกษาในปัจจุบันให้ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด มีความรู้ มีคุณธรรม ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ การศึกษาต้องให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของชุมชน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดให้มีสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มเป็นหลักและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมุ่งเน้นเพิ่มเติมจาก กิจกรรมที่จัดให้เรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม ซึ่งแต่ละโรงเรียนสามารถกำหนดกิจกรรมได้ตามความเหมาะสม

จากสภาพปัญหาสังคมไทยยุคสื่อสารไร้พรมแดนเริ่มทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ ก่อให้เกิดความขัดแย้ง การเห็นแก่ตัว การเอาวัดเอาเปรียบ การแข่งขันกันอย่างเฝ้าเพื่อการอยู่รอดและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปลอดภัยปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อมายังเยาวชนของชาติในวัยเรียนซึ่งเคยชินกับระบบการแข่งขันตั้งแต่การเข้าเรียนในระดับปฐมวัยจนถึงระดับมหาวิทยาลัยจนกระทั่งแข่งขันเพื่อประกอบอาชีพซึ่งการแข่งขันนี้ย่อมจะมีผลทำให้คนขาดคุณธรรมและจริยธรรม ดังนั้นความเจริญทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไม่ได้เป็นหลักประกันที่จะช่วยสร้างความก้าวหน้าในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมของคน แต่ในการตรงข้าม ความเจริญอาจเข้ามามีส่วนร่วมสร้างปัญหาทางศีลธรรม ประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา แต่การพัฒนาประเทศจะดำเนินไปอย่างมีคุณภาพเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับลักษณะของประชากร กล่าวคือประชากรต้องเป็นผู้มีคุณภาพ ในการพัฒนาประเทศนั้น สิ่งที่ต้องคำนึงถึง คือ การพัฒนากำลังคน เพราะคนนับเป็นกลไกขั้นแรกที่จะนำไปสู่การพัฒนาสิ่งต่างๆ เพราะฉะนั้นการจัดการศึกษาและการให้ความรู้แก่ประชาชนนับว่ามีความสำคัญมาก เพราะถ้าคนมี

ความรู้ดี การปฏิบัติหน้าที่การงานก็มีโอกาสประสบความสำเร็จสูง แต่สิ่งสำคัญที่คนจะขาดเสียมิได้ โดยจะต้องมีควบคู่ไปกับความรู้ก็คือคุณธรรมจริยธรรม การพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าขึ้น ต้องคำนึงถึง คุณภาพและคุณธรรมไปพร้อมๆกัน คุณภาพสร้างความเจริญทางวัตถุ คุณธรรมนำทางสร้างความเจริญทางจิตใจคนมีคุณภาพที่แท้ เป็นคุณภาพสมบูรณ์ คือ คุณภาพที่พร้อมทั้งรูปธรรมและนามธรรม การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของคนในสังคม จึงมีความจำเป็นและจะต้องกระทำอย่างต่อเนื่องครอบคลุม ประชากรทุกกลุ่ม ตรงกับ ประชัช เปี่ยมสมบูรณ์ (2546: 95) ได้กล่าวว่าจริยธรรมคุณธรรมต้องเริ่มตั้งแต่เยาว์วัย และสอนตั้งแต่ตัวเราเอง จนกระทั่งครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติ มวลมนุษยชาติและสรรพสัตว์ ให้เยาวชนมองกว้างขึ้นเรื่อยๆ และให้ลดความสำคัญของตัวเองลงตามลำดับ สอดคล้องกับ ธีระ ชัยยุทธ ยรรยง (2535: 47) ได้กล่าวว่า การที่จะสร้างคนให้เป็นคนดีมีคุณภาพนั้นควรเริ่มปลูกฝังและให้พื้นฐานที่ดีมาตั้งแต่ยังเด็ก ทั้งในด้านความรู้ที่เหมาะสมแก่การดำรงชีวิตในสังคม และด้านคุณธรรมจริยธรรม เพื่อใช้เป็นเครื่องมือยึดเหนี่ยวจิตใจให้ประพฤติแต่ในสิ่งที่ดีงาม

การจัดการศึกษาทุกระดับตั้งแต่ระดับปฐมวัย ถึงระดับอุดมศึกษา มีความมุ่งหมายที่จะจัดการสอนให้ผู้เรียนมีความสมบูรณ์ในองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข คุณครูจึงเป็นผู้มีบทบาทหน้าที่สำคัญในการปลูกฝังคุณลักษณะทางคุณธรรมจริยธรรมด้านต่างๆให้แก่ผู้เรียน และสิ่งที่สำคัญที่สุด คือ การเป็นแบบอย่างที่ดี สอดคล้องกับ ชูดา จิตพิทักษ์ (2542: 9-29) ได้กล่าวว่าบุคคลที่จะคอยเหนี่ยวรั้งความเลื่อมใสทางศีลธรรมจริยธรรมของคนในชาติให้น้อยลงและพัฒนาให้ดีขึ้นได้ นอกจากพระภิกษุสงฆ์แล้ว เห็นจะไม่มีใครสามารถทำได้ดีไปกว่าครูอาจารย์ในสถาบันการศึกษาต่างๆ อย่างแน่นอน ครูเป็นแบบอย่างและเป็นแม่พิมพ์ เป็นผู้ชี้แนะและช่วยเหลือให้เกิดความเจริญอย่างชอบธรรม พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพและคุณธรรม สถิต ศิลานุต (2546: 9) ได้กล่าวว่า การปลูกฝังคุณธรรมเพื่อสร้างลักษณะนิสัยที่ดีที่ไม่สามารถให้เป็นได้ทันที หรือบังคับให้ปฏิบัติได้ แต่จะทำได้โดยการสร้าง ครูจะต้องปรับกลยุทธ์ให้ทันสมัยขึ้น ต้องใช้หลักจิตวิทยาซึ่งเป็นวิชาพื้นฐานที่จำเป็นของครูมืออาชีพให้มากขึ้น ต้องสร้างกิจกรรมให้เป็นรูปธรรมขึ้น ซึ่งตรงกับ ภาสเชษฐ์ ชินเวศยวงศ์ (2549: 65) ได้กล่าวว่า ครูควรมีกลยุทธ์ในการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในการสอนเพื่อช่วยให้ผู้เรียน ในสิ่งที่เป็คุณประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของผู้เรียน

การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้กับผู้เรียนจำเป็นต้องดำเนินควบคู่กับการพัฒนาในส่วนอื่นๆ ให้ครบได้แก่ ความสามารถทางสติปัญญา สอนให้คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ความสามารถทางอารมณ์ สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองไว้ได้อย่างหนักแน่น คงเส้นคงวา รวมทั้งรับรู้อารมณ์ของคนอื่น ความสามารถในเชิงคุณธรรมจริยธรรมและ ความสามารถที่จะเผชิญความยากลำบาก ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการก้าวไปสู่ความสำเร็จ ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้ผู้เรียนเติบโตขึ้นอย่างมีคุณภาพ

คือ การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่นำไปสู่การพัฒนาสติปัญญา ปกป้องคุณธรรมจริยธรรมเพื่อให้ผู้เรียนเติบโตขึ้นเป็นคนดี รู้จักแยกแยะสิ่งควรไม่ควร และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ถ้าผู้เรียนเป็นคนเก่งแต่ขาดคุณธรรม แทนที่จะไปพัฒนาสังคม อาจไปทำลายสังคมได้ การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ผู้เรียนกลายเป็นจุดมุ่งหมายสำคัญของโรงเรียน

จากความสำคัญและสภาพการณ์ดังกล่าวส่งผลให้เยาวชนในวัยเรียน นักเรียนขาดความรับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียน ไม่ทำการบ้าน คัดลอกการบ้านจากเพื่อนๆ ไม่เชื่อฟัง จากพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ดังกล่าว หากไม่มีการแก้ไขปรับปรุงหรือพัฒนาด้านจิตใจ สังคมไทยในอนาคตจะยิ่งวุ่นวายและเสื่อมมากขึ้นการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์และการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนเป็นบทบาทหน้าที่ของหลายๆ ฝ่ายร่วมกันรับผิดชอบทั้งครอบครัว โรงเรียน วัด ตลอดจนสถาบันอื่นๆ ในสังคม อย่างไรก็ตามโรงเรียนมีส่วนสำคัญในการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมในทุกๆ เรื่องในหลายรูปแบบ คุณธรรมจริยธรรมก็เป็นเหมือนวิตามินที่คอยบำรุงจิตใจให้นักเรียนเป็นคนดีมีคุณภาพ และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัยตระหนักในความสำคัญของการปลูกฝังและการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมจึงมุ่งมั่นที่จะพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดี มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีระเบียบวินัย มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และมีคุณสมบัติสอดคล้องกับความต้องการของสังคมตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่เป็นการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญาความรู้และคุณธรรมจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เพื่อสนองนโยบายดังกล่าว โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัยได้จัดการศึกษาให้แก่นักเรียนโดยจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาให้นักเรียนเป็นคนดี คนเก่งพร้อมทั้งปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่เด็กนักเรียนซึ่งจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต โรงเรียนจึงได้กำหนดคุณธรรม 12 ประการ ให้กับครูผู้สอนสอดแทรกในการเรียนการสอนรวมทั้งจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในด้านต่างๆ เพื่อหล่อหลอมและพัฒนาบุคลิกภาพของผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีคุณธรรมนำวิชาการ ตามปรัชญาของโรงเรียน เพราะผู้เรียนเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าอย่างยิ่งของสังคมและประเทศชาติ การพัฒนาผู้เรียนไปสู่เป้าหมายให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุขนั้น ย่อมเป็นหน้าที่โดยตรงของโรงเรียนการพัฒนาผู้เรียนจึงไม่ใช่เป็นเพียงการจัดการเรียนการสอนหรือจัดประสบการณ์ให้มีความรู้และเกิดทักษะเท่านั้นแต่ต้องพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมเพื่อให้ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาออกไปเป็นคนดีมีความรู้คู่ธรรมด้วย

ดังนั้นบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัยได้แก่ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนจึงมีหน้าที่และบทบาทสำคัญในการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้กับผู้เรียน ผู้ศึกษาจึงได้จัดทำคู่มือการจัดการกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3-4 โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย โดยใช้กิจกรรมต่างๆ เพื่อช่วยสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความรับผิดชอบต่อ ด้านความมีวินัย ด้านความ

ชื่อเสียงและด้านความเสียสละให้ผู้เรียนได้พัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ก่อให้เกิดการพัฒนาของคนไทยที่พึงประสงค์คือ ดี เก่ง มีความสุข

วัตถุประสงค์

1. เพื่อจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย
2. เพื่อรายงานการจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

ขอบเขตในการจัดทำคู่มือ

การจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่3-4 โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตในการจัดทำคู่มือคือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียนมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบ และบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม จึงได้จัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน ซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะ 4 ด้าน คือ ด้านความรับผิดชอบ ความมีวินัย ความซื่อสัตย์และความเสียสละ

ความสำคัญของการจัดทำคู่มือ

การจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย เพื่อให้ผู้รับผิดชอบและครูผู้สอนใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมเพื่อให้ นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและเป็นบุคคลที่พึงประสงค์ของสังคมและประเทศชาติ สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สามารถใช้คู่มือเป็นแนวทางในการควบคุม กำกับ ติดตามการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

นิยามศัพท์เฉพาะสำหรับคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ดังนี้

1. คู่มือหมายถึงหนังสือหรือเอกสารที่ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติงานเพื่อให้ผู้ใช้สามารถดำเนินงานในเรื่องนั้นด้วยตนเองได้

2. กิจกรรมหมายถึงกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนนอกตารางสอนโดยมีความหลากหลายตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียนและคำนึงถึง ความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของโรงเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ ความเป็นคนดี มีคุณธรรม และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

3. กิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม หมายถึงกิจกรรมที่จัดอย่างเป็นกระบวนการด้วยรูปแบบวิธีการที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านคุณธรรมจริยธรรมในเรื่องความรับผิดชอบ ความมีวินัย ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ

4. คู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม หมายถึงเอกสารที่แสดงกิจกรรมที่จัดทำขึ้นอยู่ในรูปแบบกิจกรรม เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ได้มีโอกาสเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

5. คุณธรรมจริยธรรม หมายถึง คุณงามความดีของบุคคลที่กระทำด้วยความสำนึกจิตใจหรือพฤติกรรมที่ดีที่ควรปฏิบัติ ซึ่งเป็นที่ยอมรับของสังคม ประกอบด้วย

5.1 ความรับผิดชอบ หมายถึง ความมุ่งมั่นตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย ด้วยความตั้งใจ ความเอาใจใส่ โดยรู้จักหน้าที่ที่ตนต้องกระทำจนงานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จและยอมรับในสิ่งที่ตนได้ทำทั้งผลดีและข้อบกพร่อง

5.2 ความมีวินัย หมายถึง การประพฤติปฏิบัติอย่างมีระเบียบแบบแผนของบุคคลซึ่งกระทำตามระเบียบกฎเกณฑ์ของสังคม โดยเคารพสิทธิของผู้อื่น ควบคุมพฤติกรรมของตนเอง รู้ว่าสิ่งใดควรทำหรือไม่ควรทำ ตัดสินใจและเลือกกระทำในสิ่งที่ตนเห็นว่าเหมาะสมไม่ขัดต่อกฎระเบียบของสังคม

5.3 ความซื่อสัตย์ หมายถึง การประพฤติตนอย่างเหมาะสมทั้งกาย วาจา ใจทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ตรงไปตรงมา รักษาคำพูด ไม่คดโกงไม่หลอกลวง ไม่เอาัดเอาเปรียบ ประพฤติชอบตามทำนองคลองธรรม ไม่แสวงหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเองและพวกพ้อง

5.4 ความเสียสละ หมายถึง การเสียสละความสุขส่วนตนเพื่อความสุขหรือประโยชน์ของส่วนรวม ซึ่งอาจจะเป็นครอบครัว หน่วยงาน หรือเพื่อน การเสียสละไม่ว่าสิ่งใดก็ตามถือเป็นการลดความเห็นแก่ตัวซึ่งล้วนมีส่วนช่วยให้สังคมดีขึ้นทั้งสิ้น

6. นักเรียน หมายถึง นักเรียนช่วงชั้นที่ 3-4 โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

7. โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย หมายถึง โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัยเป็นโรงเรียนประจำกุลสตรีที่เก่าแก่ที่สุด เริ่มก่อตั้ง โดยคณะอเมริกันมิชชันนารี การสอนในตอนแรกๆของโรงเรียนมุ่งสอนนักเรียนในด้านการอ่านเขียน ศึกษาพระคัมภีร์ รวมทั้งวิชาการเย็บปักถักร้อย โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย สังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นก่อนประถมศึกษาจนถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่3-4 โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ผู้จัดได้รวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำคู่มือ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย
 - 1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียน
 - 1.2 นโยบายโรงเรียน
 - 1.3 หลักการจัดการศึกษา
 - 1.4 การเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย
2. หลักการและแนวคิดพื้นฐานของคุณธรรมจริยธรรม
 - 2.1 ความหมายของคุณธรรมจริยธรรม
 - 2.2 ความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรม
 - 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม
 - 2.3.1 ความรับผิดชอบ
 - 2.3.2 ความมีวินัย
 - 2.3.3 ความซื่อสัตย์
 - 2.3.4 ความเสียสละ
 - 2.4 แนวทางการจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม
3. คู่มือ
 - 3.1 ความหมายของคู่มือ
 - 3.2 ประเภทของคู่มือ
 - 3.3 องค์ประกอบของคู่มือ
 - 3.4 ลักษณะที่ดีของคู่มือ
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียน

ประวัติความเป็นมา

โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย สังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย เริ่มก่อตั้งเมื่อ พ.ศ.2417 (ค.ศ.1874) โดยมีซันนารีคณะเพรสไบทีเรียนมิชชัน จากสหรัฐอเมริกา เดิมมีชื่อเรียกว่า โรงเรียนกุลสตรีวังหลัง ตั้งอยู่บริเวณพระราชวังหลัง ขณะนี้เป็นส่วนหนึ่งของโรงพยาบาลศิริราช เป็นโรงเรียนสตรีประจำและโรงเรียนอนุบาลแห่งแรกของประเทศไทย โดยมีซิสแตเรียต เอ็ม เฮาส์ เป็นครูใหญ่คนแรก มีจุดมุ่งหมายจัดการเรียนการสอนด้านการอ่าน เขียน การศึกษาคริสตจริยธรรมและวิชาเย็บปักถักร้อย ซึ่งเป็นวิชาสำหรับกุลสตรีสมัยนั้น ในปี พ.ศ.2464 (ค.ศ.1921) กิจการของโรงเรียนเจริญขึ้นทำให้สถานที่ตั้งโรงเรียนเดิมไม่สามารถรองรับจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้นได้ มีซิสแตร์นา เซระโคส ครูใหญ่ในขณะนั้นได้ย้ายโรงเรียนมาอยู่ในสถานที่ปัจจุบันและเปลี่ยนชื่อเป็น “วัฒนาวิทยาลัย” ในปีการศึกษา 2552 โรงเรียนมีอายุครบ 135 ปี

ประเภทของโรงเรียน/สถานที่ตั้ง

โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัยเป็นโรงเรียนสตรีภายใต้การกำกับดูแลของสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) เปิดสอนระดับปฐมวัยถึงระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รับนักเรียนไป-กลับ ในระดับปฐมวัยถึงระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1-2 และนักเรียนประจำในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3-4 ตั้งอยู่เลขที่ 67 สุขุมวิท 19 แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร มีเนื้อที่ 51 ไร่ 1 งาน 16 ตารางวา ซึ่งบริเวณโดยรอบเป็นชุมชนเมืองอันประกอบด้วยสถานศึกษา โรงพยาบาล โรงแรม ธนาคาร และสำนักงานเขต เช่น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร โรงเรียนเซนต์ดอมินิก โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ ห้างสรรพสินค้าโรบินสัน โรงแรมWestin และโรงแรมแลนด์มาร์ค ธนาคารกรุงไทย ธนาคารกรุงศรีอยุธยา ธนาคารไทยพาณิชย์ และ สำนักงานเขตวัฒนา เป็นต้น

ปรัชญาโรงเรียน

คุณธรรม นำ วิชาการ

วิสัยทัศน์

ผู้เรียนมีความเป็นกุลสตรี และมีทักษะการคิดขั้นสูง

คำขวัญโรงเรียน

สัตย์ซื่อ มีวินัย ใฝ่ศึกษา พัฒนาชาติ เทิดทูนศาสน์กษัตริย์

ค่านิยม

ความซื่อสัตย์ ความรัก และการให้

เครื่องหมายโรงเรียน

อักษรย่อโรงเรียน ว.ว.

เข็มโรงเรียน

รูปคบเพลิงอยู่ในสามเหลี่ยมใต้อักษร ว.ว. และชื่อโรงเรียน แสดงถึง แสงสว่างนำทางชีวิต

สัญลักษณ์

สีประจำโรงเรียน ขาว-แดง

ขาว หมายถึง คุณธรรม

แดงแก่ก่ำ หมายถึง วิชาการ

ต้นไม้ประจำโรงเรียน

ต้นมะขาม หมายถึง ความอดทน

1.2 นโยบายโรงเรียน

1. มุ่งพัฒนาผู้เรียนและบุคลากรของโรงเรียนให้สามารถนำคตินิยม ตามครรลอง คริสต์ศาสนา ไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต และอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข
2. ปลูกฝังและส่งเสริมให้ผู้เรียนและบุคลากรของโรงเรียน เคารพยึดมั่นในชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
3. มุ่งพัฒนาผู้เรียนและบุคลากรของโรงเรียนให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรัก ความสามัคคีในหมู่คณะและบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
4. ปลูกฝังให้ผู้เรียนมีความเป็นกุลสตรี เป็นผู้นำที่มีคุณภาพ รักความเป็นไทยและตระหนักถึงคุณค่าของสิ่งแวดล้อม

5. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีความเป็นเลิศทางวิชาการและสามารถแข่งขันในระดับสากล
6. มุ่งพัฒนาระบบบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ
7. มุ่งพัฒนาโรงเรียนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ความรู้ การให้บริการแก่ ชุมชน และให้ชุมชนมีส่วนร่วมสนับสนุนการบริหารงานของโรงเรียน

1.3 หลักการจัดการศึกษา

โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย มีปณิธานมุ่งมั่นในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม และความรู้ความสามารถในด้านวิชาการ ตามปรัชญาของโรงเรียน “คุณธรรม นำวิชาการ” ซึ่งเป็นเจตนารมณ์ที่สืบทอดมาจากมิชชันนารีคณะเพรสไบทีเรียน ผู้ก่อตั้งโรงเรียน การจัดการศึกษาของโรงเรียนในระดับปฐมวัย ใช้หลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย พุทธศักราช 2549-2551 โดยพัฒนาผู้เรียนให้เพียบพร้อมด้วยคุณธรรมตามครรลองคริสตศาสนา มีความเป็นกุลสตรี มีความสามารถในการคิดอย่างเหตุผล คิดแก้ปัญหา และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าแสดงออก มีความสุขและเติบโตบนวิถีชีวิตของเด็ก สำหรับการศึกษาระดับพื้นฐานใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (ฉบับปรับปรุง 2549) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ของหลักสูตรไว้ว่า “มุ่งพัฒนาโรงเรียนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และนักเรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง เน้นกระบวนการเรียนการสอนด้วยกิจกรรมโครงงานบูรณาการ

ในด้านบริหารจัดการคุณภาพการศึกษา โรงเรียนใช้การบริหารตามหลักพระคริสตธรรมคัมภีร์ (Bible Based Management) เป็นรากฐานในการบริหารจัดการ โดยพัฒนาการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2550 นอกจากนี้โรงเรียนได้นำหลักการบริหารแบบดุลยภาพ (Balanced Scorecard: BSC) และระบบการประเมินผลงานเชิงประจักษ์ (Scorecard Cockpit) มาเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น โรงเรียนได้รับการยกย่องในวิธีปฏิบัติที่ดี (Good Practices) ด้านกระบวนการจัดทำแผนกลยุทธ์ ตามแนวทางเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award: TQA) เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2549 และได้รับการยกย่องในวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) ด้านการนำ Balanced Scorecard มาใช้ในการวางแผนกลยุทธ์ ตามแนวทางเกณฑ์รางวัล คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (Public Sector Management Quality Award: PMQA) วันที่ 26 มกราคม 2550 ประสิทธิภาพที่เกิดประสิทธิผลดังกล่าวเกิดจากความร่วมมือ ร่วมคิด ร่วมดำเนินการของคุณครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง บุคลากรของโรงเรียนทุกฝ่าย คณะกรรมการบริหารโรงเรียนสมาคมผู้ปกครองและครู สมาคมศิษย์วังหลัง-วัฒนา ภูมิปัญญาและชุมชน

1.4 การสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรพุทธศักราช 2550 ในมาตรา 81 ระบุว่า รัฐต้องจัดการศึกษาอบรมและสนับสนุนเอกชนจัดการศึกษาอบรมเพื่อให้เกิดความรู้คู่คุณธรรมและจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 หมวดที่ 1 มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเน้นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจสติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และในหมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 24 ข้อ (4) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ต่างๆ อย่างสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

สังคมไทยกำลังประสบปัญหาความเสื่อมด้านคุณธรรมจริยธรรมในเด็กและเยาวชน ซึ่งอาจสร้างวิกฤติให้แก่สังคมไทยในอนาคต สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รายงานว่ามีเด็กและเยาวชนกระทำผิดเพิ่มขึ้น ความอ่อนด้อยด้านคุณธรรมจริยธรรมในเด็กและเยาวชนนั้น เป็นสัญญาณอันตรายที่เรียวร้องให้ผู้ที่เกี่ยวข้องหันมาให้ความสนใจโดยเฉพาะครู มีบทบาทสำคัญสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมจึงเปรียบเสมือนการพัฒนาคุณภาพจิตใจที่มีอิทธิพลต่อความประพฤติของคนจึงเป็นตัวกำหนดความประพฤติให้ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกที่ควร คุณธรรมจริยธรรมจึงเป็นผลที่จะต้องสร้างด้วยเหตุ คือ ให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ผู้เรียนเป็นอย่างดี และมีผู้ใหญ่ที่เป็นแบบอย่างที่ดีด้วย การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม จำเป็นต้องมีครู 3 ลักษณะ คือ ครูที่บ้าน ครูที่โรงเรียน/สถานศึกษา และครูที่เป็นคำสอนในศาสนา

โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย สืบเนื่องจากโรงเรียนกุลสตรีวังหลังก่อตั้งขึ้น โดยยึดพระมหาบัญชา มอบหมายขององค์พระเยซูคริสต์ ซึ่งเป็นหัวใจของการทำพันธกิจการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเยาวชนเพื่อให้เข้าถึงซึ่งชีวิตที่ครบบริบูรณ์ การคาดหวังบทบาทของโรงเรียน จึงไม่เพียงแต่มีความรับผิดชอบในการช่วยให้ผู้เรียนเป็นคนเก่งเท่านั้น แต่ยังต้องปลูกฝังให้ผู้เรียนเป็นคนที่มีคุณธรรมจริยธรรม เป็นคนดีพร้อมทุกด้าน ดังนั้นเพื่อให้ผู้เรียนทุกคนเกิดการเปลี่ยนแปลงและมีพัฒนาการชีวิตเป็นคนดีของสังคมและประเทศชาติ โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัยจึงได้กำหนดให้มีการสอนวิชาคริสเตียนศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตของผู้เรียน คุณครูตลอดจนผู้ร่วมงานทุกคนโดยยึดองค์พระเยซูคริสต์เป็นศูนย์กลาง และมีพระวาทะของพระองค์เป็นพื้นฐาน

พระวาทะที่ใช้เป็นแนวคิดพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอนแต่ละช่วงชั้นมีดังต่อไปนี้

ช่วงชั้นที่ 1 พระธรรมมัทธิว 19: 14 “ฝ่ายพระเยซูกล่าวว่า “จงยอมให้เด็กเล็กๆ เข้ามาหาเรา อย่าห้ามเขาเลย เพราะว่าชาวแผ่นดินสวรรค์เป็นของคนเช่นเด็กเหล่านั้น”

ช่วงชั้นที่ 2 พระธรรมลูกา 2: 52 “พระเยซูก็ได้จำเริญขึ้นในด้านสติปัญญา ในด้านร่างกาย และเป็นที่ยอมรับจากพระเจ้า และต่อหน้าคนทั้งปวงด้วย”

ช่วงชั้นที่ 3 พระธรรมกาลาเทีย 5: 22-23 “ฝ่ายผลของพระวิญญาณนั้น คือ ความรัก ความปลาบปลื้มใจ สันติสุข ความอดกลั้นใจ ความดี ความปรานี ความซื่อสัตย์ ความสุภาพอ่อนน้อม การรู้จักบังคับตน”

ช่วงชั้นที่ 4 พระธรรมยอห์น 10: 10 “เราได้มาเพื่อเขาทั้งหลายจะได้ชีวิตและจะได้อย่างครบบริบูรณ์”

นอกจากนี้ฝ่ายศาสนกิจ โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัยยังได้กำหนดคุณธรรมประจำเดือน (Virtue of the month) คุณธรรมหลัก 12 ข้อ เพื่อพัฒนาอุปนิสัยของผู้เรียน (A Dozen core Virtue to Develop Positive Character) โดยการบูรณาการคุณธรรมหลัก เข้ากับหลักสูตรการเรียนการสอน และสร้างให้เป็นวัฒนธรรมของโรงเรียน คุณธรรมหลัก 12 ข้อ ได้แก่

1. Care คือ การดูแลเอาใจใส่ ปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความสุภาพอ่อนโยน มีใจเมตตากรุณา ช่วยเหลือผู้ที่ขัดสน แสดงความโอบอ้อมต่อผู้อื่นทั้งคำพูดและการกระทำ
2. Citizenship คือ การเป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนปฏิบัติตามกฎหมาย และกฎระเบียบข้อบังคับของสังคม
3. Cooperation คือ การให้ความร่วมมือ การทำงานร่วมกับผู้อื่นโดยมีเป้าหมายเดียวกัน มีการประนีประนอม รู้จักแก้ปัญหา เป็นผู้นำผู้ตามที่ดี มีการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น ให้เกียรติในความสามารถของผู้อื่น
4. Courage คือ ความกล้าหาญ ความมีใจกล้า ทำในสิ่งที่ถูกต้อง แม้อันตรายวิบัติไม่ยอมแพ้มัน พบกับแรงกดดัน กล้าสร้างความแตกต่าง กล้าที่จะเป็นผู้นำ ความเปลี่ยนแปลง
5. Fairness คือ ความยุติธรรม ความเที่ยงธรรม ปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างยุติธรรมเสมอภาคกัน มีการตัดสินใจอย่างยุติธรรม ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง
6. Honesty คือ ความซื่อสัตย์ การพูดความจริงทั้งหมด ไม่บิดเบือนหรือเกินจริงไม่หลอกลวงผู้อื่นไม่ว่าทางคำพูดหรือการกระทำ
7. Integrity คือ ความซื่อสัตย์ การยึดหลักคุณธรรม การเป็นซื่อสัตย์ต่อตนเอง ทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นคนที่มีความจริงใจ ทำในสิ่งที่ถูกต้องตามจริยธรรมอันดี
8. Leadership คือ ความเป็นผู้นำ วางตัวเป็นแบบอย่างที่ดี รู้ว่าเมื่อใดควรจะเป็นผู้ตาม รู้จักฟังผู้อื่น มีการตัดสินใจที่ดี วางแผนอย่างรอบคอบ
9. Loyalty คือ ความจงรักภักดี การมีความซื่อสัตย์ต่อครอบครัวต่อตนเอง ต่อชุมชน และต่อคุณค่าที่ตนยึดถือ
10. Perseverance คือ ความอดุสาหะ พากเพียร ไม่ละความพยายาม มุ่งมั่นตั้งเป้าหมายไว้สูง ไม่ท้อถอย

11. Respect คือความเคารพ ความนับถือ การยอมรับในความสามารถของผู้อื่น ปฏิบัติต่อผู้อื่น เช่นเดียวกับที่ต้องการให้เขากระทำต่อตนเอง

12. Responsibility คือความรับผิดชอบ การเป็นผู้ที่เชื่อถือและไว้วางใจได้ ทำในสิ่งที่ตนพูดได้ ยอมรับในผลจากการกระทำของตน

แนวทางการจัดกิจกรรมตามครรลองคริสตศาสนา

งานศาสนิกกิจดำเนินการจัดกิจกรรมตามครรลองคริสตศาสนา เพื่อมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียนให้จำเจริญขึ้นในทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคม ให้ผู้เรียนอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดำเนินชีวิตด้วยหลักคุณธรรม จริยธรรม ตามครรลองคริสตศาสนาโดยมีพระเยซูคริสต์เป็นแบบอย่าง

วัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมตามครรลองคริสตศาสนา

1. เพื่อตอบสนองต่อ ปรัชญา วิสัยทัศน์ และเป้าหมายของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยในการจัดการศึกษาที่เน้นคุณธรรม จริยธรรมแก่นักเรียนและบุคลากร
2. เพื่อส่งเสริมผู้เรียน สามารถนำคุณธรรมจริยธรรม ตามครรลองคริสตศาสนาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต
3. เพื่อส่งเสริมผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และแสดงออกซึ่งความเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นที่ประจักษ์แก่คนทั่วไป
4. เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเอง อย่างเต็มศักยภาพในการดำเนินชีวิตด้วยหลักคุณธรรมจริยธรรมตามครรลองคริสตศาสนา
5. เพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อมุ่งสร้างผลสัมฤทธิ์ที่สมดุลต่อนักเรียน ในด้านอุปนิสัย คุณธรรมจริยธรรมและคุณภาพชีวิต
6. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเจริญขึ้นครบบริบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

การจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ได้ให้ความสำคัญและมุ่งเน้นให้มีการส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนให้มีความสมดุลทั้งด้านจิตใจ ร่างกาย อารมณ์และสังคม โดยการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมหลายอย่างโดยให้คะแนนหรือรางวัล ประกาศชมเชย ทำให้นักเรียนได้เห็นเป็นแบบอย่างสำหรับนำไปคิดและตัดสินใจนำไปปฏิบัติดังนี้

1. กิจกรรมผู้นำเพื่อประโยชน์ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนมีนิสัยในการบำเพ็ญประโยชน์ เห็นคุณค่าปฏิบัติตามวัฒนธรรมที่ดีงาม และเป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบสามารถช่วยเหลือชุมชนและอยู่ร่วมกับสังคมได้
2. กิจกรรมสัปดาห์พัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ถึงพระคุณและความรักของพระเยซูคริสต์เจ้า ที่พระองค์ยอมสิ้นพระชนม์บนไม้กางเขนเพื่อไถ่ความผิดบาปของเราทุกคน
3. การติดพระคำของพระเจ้าตามบริเวณต่างๆภายในโรงเรียนเพื่อเป็นเครื่องเตือนใจนักเรียนในการนำไปปฏิบัติ
4. การได้รับการอบรมคุณธรรมจริยธรรม ในห้องประชุมทุกวันอังคาร
5. การอธิษฐานอ่านข้อพระคัมภีร์ก่อนเคารพธงชาติ
6. การนมัสการพระเจ้าทุกวันศุกร์ โดยเรียนเชิญวิทยาศาสตร์จากคริสตจักรต่างๆ มาเทศนาให้ข้อคิดหลักธรรม เพื่อให้นักเรียนนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต
7. ประกาศยอของชมเชย มอบเกียรติบัตรให้นักเรียนที่มีความประพฤติดี ในห้องประชุม
8. นักเรียนร่วมบริจาคสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็น อุปกรณ์เครื่องเขียนต่างๆมอบให้โรงเรียนในต่างจังหวัดเมื่อนักเรียนไปทำกิจกรรมนอกโรงเรียน เช่น ค่ายกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งมอบถุงของขวัญให้เนื่องในวันคริสตมาส ซึ่งเป็นเทศกาลแห่งการให้ช่วงเดือนธันวาคม

สรุปได้ว่าการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย เป็นกิจกรรมฝึกปฏิบัติตนเพื่อสร้างเสริมให้นักเรียนเป็นคนดี ประพฤติปฏิบัติตนในสิ่งที่ถูกที่ควร รู้จักคุณค่าของตนเองเป็นบุคคลมุ่งอุทิศตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม โดยจัดประสบการณ์ต่างๆที่มีเนื้อหาคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียนเพื่อให้นักเรียนเกิดความรับผิดชอบต่อ มีวินัย มีความซื่อสัตย์และมีความเสียสละบนรากฐานของความเชื่อตามหลักคริสตศาสนา ที่มุ่งพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนสมบูรณ์และดำเนินชีวิตตามแบบองค์พระเยซูคริสต์

2. หลักการและแนวคิดพื้นฐานของคุณธรรมจริยธรรม

2.1 ความหมายของคุณธรรมจริยธรรม

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)พ.ศ.2545 และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกายจิตใจเป็นคนดีมีสติปัญญา และมีคุณธรรมจริยธรรม จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกองค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ ผู้เรียน หันหน้าเข้าหากันร่วมคิดร่วมทำ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ด้วยกายวาจาใจ สำหรับแนวคิดพื้นฐานของคุณธรรมจริยธรรมนั้น ได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลายประการดังนี้

วัลลภ ปิยะมโนธรรม (2532: 92) ให้ความหมายของคุณธรรมว่า หมายถึง สิ่งที่สังคมยอมรับว่าเป็นสิ่งที่ดีงาม หรือควรทำในสิ่งดีงาม เช่น ความกตัญญูรู้คุณต่อผู้มีพระคุณ การทำหน้าที่ให้ดีที่สุดตามตำแหน่งที่ได้รับมอบหมายและการอยู่ร่วมกันอย่างสามัคคีปรองดอง

บรรจง ชูสกุลชาติ (2533: 5) ให้ความหมายของคุณธรรมว่า คือสภาพความดีงามทั้งหลายที่ฝังลึกอยู่ในจิตสำนึกของบุคคล และเป็นคุณสมบัติที่ไม่อาจหาได้ในสัตว์โลกชนิดอื่นๆ คุณธรรมจึงมีสาระสำคัญ คือ เป็นสภาพคุณความดีที่อยู่ในจิตใจของมนุษย์ ซึ่งเป็นพื้นฐานของการแสดงออกอันเป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น

วารี นิยมธรรม (2536: 9) ให้ความหมายของคุณธรรม หมายถึง แนวทางในการปฏิบัติอันเป็นลักษณะที่สังคมต้องการและประเมินแล้วว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้อง เหมาะสมรวมทั้งผู้ที่กระทำที่จะได้รับความพึงพอใจว่า การกระทำนั้นเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น

ชาญชัย อินทประวัตติ (2539: 9) ให้ความหมายของคุณธรรมว่า คือ สภาพคุณงามความดี สภาพความดีของจริยธรรมในระดับสูง

ยนต์ ชุ่มจิต (2539: 139) ให้ความหมายของคุณธรรมว่า หมายถึง คุณสมบัติที่เป็นคนดี ความถูกต้องซึ่งมีอยู่ในจิตใจของมนุษย์ซึ่งพร้อมที่จะกระทำพฤติกรรมต่างๆ อันเป็นประโยชน์ต่อตนเองต่อผู้อื่น หรือทั้งตนเองและผู้อื่น

กิติพันธ์ รุจิรกุล (2540: 65) ได้ให้ความหมายคำว่า คุณธรรมว่าคุณธรรมเป็นหลักที่คนเราไว้ยึดเพื่อการปฏิบัติให้ดีให้งาม ซึ่งเป็นแนวคิดที่อยู่ในใจ

มารศรี จันทร์ศรี (2540: 10) ได้อธิบายความหมายของจริยธรรมว่า หมายถึง การกระทำ การประพฤติปฏิบัติตน ต่อตนเองต่อผู้อื่นและต่อสังคม ทั้งความผิดและเหตุผลที่สอดคล้องกับการปฏิบัติ เป็นเรื่องที่สังคมนิยมชมชอบให้การสนับสนุน และผู้กระทำเกิดความพึงพอใจในเรื่องที่เกี่ยวข้อง กับขนบธรรมเนียม ประเพณี กฎหมาย อุดมการณ์ วินัย มารยาท การดำเนินชีวิตทั้งกาย วาจา ใจอย่างถูกต้องเหมาะสม

ทีศนา แคมมณี (2546: 53) ได้ให้ความหมายของคุณธรรมในความหมายของคุณลักษณะ หรือสภาวะภายในจิตใจ ของมนุษย์ที่เป็นไปในทางถูกต้อง ดีงาม ซึ่งเป็นภาวะนามธรรมอยู่ในจิตใจ ส่วนจริยธรรมเป็นการแสดงออกทางการประพฤติปฏิบัติซึ่งสะท้อนคุณธรรมภายในให้เห็นเป็นรูปธรรม

สถิต ศิลานุต (2546: 7) ได้ให้ความหมายของคุณธรรม หมายถึง สิ่งที่ปฏิบัติแล้วเกิดคุณประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น ส่วนจริยธรรม หมายถึง สิ่งที่ปฏิบัติแล้วเกิดความดี ความงาม ความสวย

จากความหมายของคำว่า จริยธรรม ที่กล่าวมาข้างต้นพอสรุปได้ว่า คุณธรรมหมายถึง คุณงามความดีที่สังคมต้องการ ซึ่งเป็นพื้นฐานของการแสดงออก จริยธรรม หมายถึง คุณความดีที่ควรปฏิบัติ หรือแนวทางของการประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นคนดี เพื่อประโยชน์ของตนและส่วนรวม

2.2 ความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรม

คุณธรรมจริยธรรมเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อสังคมไทยเป็นอย่างมาก ในการกำหนดความสงบสุขสังคม การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมจึงเปรียบเสมือนการพัฒนาคุณภาพจิตใจ ที่มีอิทธิพลต่อความประพฤติของตน จะเห็นได้จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ ได้ทรงมองเห็นความสำคัญและทรงเป็นแบบอย่างในการนำหลักธรรมทางศาสนามาประพฤติปฏิบัติ ดังพระราชปณิธานในพระปฐมบรมราชโองการที่ว่า “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม” และทรงเมตตา พระราชทานพระบรมราโชวาทไว้ในโอกาสและสถานที่ต่าง ๆ กัน เพื่อทรงแนะนำสั่งสอนให้ประชาชนชาวไทยได้มองเห็นความสำคัญ และนำหลักธรรมคำสอนทางศาสนามาประพฤติปฏิบัติ พัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนำความสงบสุขมาสู่ชีวิตของตน ของครอบครัวและสังคม ดังพระบรมราโชวาท

“คนเราต้องมีศาสนา คือความคิดหรือสิ่งที่คิดประจำใจ อันเป็นแนวทางปฏิบัติในใจประจำตัว และต้องมีการศึกษาคือความรู้ต่างๆ ทั้งในด้านจิตใจทั้งในด้านวัตถุ เพื่อประกอบกับตัวเพื่อที่จะมีชีวิตอยู่ได้ ทั้งสองอย่างเป็นสิ่งสำคัญ และเน้นสิ่งที่จะแยกกันไม่ได้”

ถึงแม้เราจะอยู่ท่ามกลางความเจริญก้าวหน้าแห่งยุคปัจจุบันอย่างไร เราก็ทอดทิ้งการศึกษาทางด้านจิตใจ และศีลธรรมจรรยาไม่ได้ ตรงข้ามเราควรจะเอาใจใส่สั่งสอนกันให้หนัก แน่นทั่วถึงยิ่งขึ้น เพื่อให้มีความคิดความเข้าใจ ถูกต้องสอดคล้องกับสถานการณ์ แวดล้อมที่วิวัฒนาการไปไม่หยุดยั้ง

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม

ความรับผิดชอบ

การมีคุณธรรมความรับผิดชอบต่อเป็นคุณธรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักภาระหน้าที่และทำงานหรือดำเนินการตามภาระหน้าที่ให้บังเกิดผลดีมากที่สุดและเงื่อนไขที่ต้องมี คือการรู้ว่าภารกิจที่ต้องกระทำในหน้าที่นั้นมีอะไรบ้างหรืออีกนัยหนึ่งคือรู้หน้าที่นั่นเอง

มีผู้ให้ความหมายและลักษณะของความรับผิดชอบ ไว้ดังนี้

อาวุธ พรหมานอก (2534: 69) ได้สรุปความหมายของความรับผิดชอบว่า หมายถึง ลักษณะที่แสดงออกมาด้วยการปฏิบัติหน้าที่การงานของตนด้วยความเอาใจใส่ไม่หึกเลียง มีความพากเพียรไปสู่เป้าหมาย มีความละเอียดรอบคอบ ตรงต่อเวลาและพยายามปรับปรุงแก้ไขให้สำเร็จลุล่วงได้ดี ยอมรับการกระทำของตนเองด้วยความเต็มใจ ทั้งในด้านดีและเสีย

วรเชษฐ โชคชัย (2536: 65) ได้ให้ความหมายของความรับผิดชอบไว้ว่า ความรับผิดชอบหมายถึงความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ที่ทั้งต่อตนเองและสังคมด้วยความเพียรพยายามรอบคอบปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจ ไม่ปิดความรับผิดชอบไปให้ผู้อื่น

จูริรัตน์ นันทยทวิกุล (2538: 24) กล่าวว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง คุณลักษณะหนึ่งของบุคคลที่แสดงออกในลักษณะที่มีความตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความเอาใจใส่ มีการวางแผนเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

บุษรา จิตลำดวน (2538: 90) ได้ให้ความหมายของความรับผิดชอบว่า เป็นลักษณะของบุคคลที่แสดงออกด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของตนด้วยความเอาใจใส่ มีความเพียรพยายามเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย มีความละเอียดรอบรอบ ยอมรับผลการกระทำของตนเองทั้งในด้านที่เป็นผลดี และผลเสีย

วัลภา ดวงชาทม (2539: 6) ได้ให้ความหมายความรับผิดชอบว่า หมายถึง การเอาใจใส่ในการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทที่ได้รับมอบหมายทั้งของตนเองและของกลุ่มให้สำเร็จลุล่วงอย่างได้ผลดี

สำเนียง ศิลป์ประกอบ (2540: 9) ได้ให้ความหมายของความรับผิดชอบว่า หมายถึง ความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ

กรมวิชาการ (2542: 8) ได้อธิบายความหมายของความรับผิดชอบ หมายถึง ความตั้งใจ ความสนใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเพียรพยายาม ละเอียดรอบคอบ เพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมาย ยอมรับผลการกระทำของตนเองทั้งในด้านที่เป็นผลดี และผลเสีย พยายามปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น

ขวัญดี ขำช่อนส์ตย์ (2542: 21) ได้ให้ความหมายของความรับผิดชอบว่า เป็นลักษณะหนึ่งของบุคคลที่แสดงออกในลักษณะความตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่การงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเอาใจใส่ มีการวางแผน มีความละเอียดรอบคอบ มีความขยันหมั่นเพียรเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย และยอมรับการกระทำไม่ว่าจะเป็นผลดีหรือผลเสีย และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขให้ยิ่งขึ้น

วาสนา ไตรวัฒน์ธงไชย (2543: 56-57) ได้ให้ความหมายของความรับผิดชอบไว้ว่า หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกด้วยการปฏิบัติหน้าที่การงานของตนเองด้วยความสนใจ เอาใจใส่ไม่ทอดทิ้งงาน พยายามปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมาย และยอมรับผลการกระทำของตน

จันทร์หา พวงยอด (2543: 3) กล่าวว่าความรับผิดชอบ หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำของนักเรียนที่แสดงออกถึงความมุ่งมั่นตั้งใจปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนการปฏิบัติตนในการเรียน และยอมรับผลการกระทำของตนเอง

ถวิล จันทร์สว่าง (2545: 10) ได้กล่าวว่าความรับผิดชอบ หมายถึง การทำตามหน้าที่ปฏิบัติ ตามกฎระเบียบ ทำตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและการยอมรับในสิ่งที่ตนเองได้พูดหรือได้กระทำลงไป ทั้งในด้านที่เป็นผลดีและผลเสีย

อุดมศักดิ์ มาดี (2545: 10) กล่าวว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง การทำตามหน้าที่ ปฏิบัติตามกฎระเบียบ การปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย การทำตามที่ตนได้พูดหรือได้ให้คำมั่นสัญญาไว้และยอมรับในสิ่งที่ตนได้พูดหรือได้กระทำลงไปทั้งในด้านที่เป็นผลดีและข้อบกพร่องต่างๆ

จากความหมายของความรับผิดชอบดังกล่าว สรุปได้ว่า ความรับผิดชอบเป็นลักษณะของบุคคลที่แสดงถึงความตั้งใจความเอาใจใส่ทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความมุ่งมั่นเพียรจนกระทั่งงานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จตามเวลาที่กำหนดมีลักษณะของการยอมรับในสิ่งที่ตนกระทำ

ความสำคัญของความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบเป็นคุณลักษณะของคนไทยอย่างหนึ่งที่ต้องปลูกฝังให้กับคนไทย นอกจากความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยัน ประหยัด เสียสละ เพราะความรับผิดชอบเป็นคุณลักษณะของพลเมืองที่ดีเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้สังคมมีระเบียบและเกิดสันติสอดคล้องกับจินตนา ธนวิบูลย์ชัย (2540: 81-82) กล่าวว่า ความรับผิดชอบเป็นคุณลักษณะทางจริยธรรมที่สำคัญประการหนึ่ง บุคคลที่มีความรับผิดชอบ จะสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข เพราะบุคคลย่อมมีบทบาทหน้าที่ที่จะต้องทำมากมาย ถ้าทุกคนในสังคมมีความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตน ย่อมทำให้เกิดความสันติสุข

ลักษณะของบุคคลที่มีความรับผิดชอบ

อรทัย ไสภา (2533: 45-46) กล่าวถึงบุคคลที่มีความรับผิดชอบว่าจะเป็นคนที่มีลักษณะตรงต่อเวลา มีความละเอียดรอบคอบ รู้จักหน้าที่ มีความเพียรพยายามเคารพต่อกฎเกณฑ์มีวินัยในตนเอง มีความซื่อสัตย์ ยอมรับความผิดพลาด

จวีรัตน์ นันทย์ทวิกุล (2538: 4-5) สรุปลักษณะของบุคคลที่มีความรับผิดชอบไว้ดังนี้

1. มีความเอาใจใส่ หมายถึง ลักษณะของพฤติกรรมที่แสดงถึงการปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจ มุ่งมั่น เต็มใจ เพื่อให้งานที่ได้รับมอบหมายบรรลุเป้าหมาย ติดตามผลงาน ไม่หลีกเลี่ยงงาน
2. มีความละเอียดรอบคอบ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการรู้จักคิดก่อนทำว่างานนั้นจะมีผลดีผลเสียอย่างไร วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคเพื่อหาทางป้องกันไว้ล่วงหน้า
3. มีความขยันหมั่นเพียร หมายถึง ความพยายามอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ได้ผลสำเร็จในงานที่ทำและทำด้วยความระมัดระวัง เอาใจใส่ต่อเนื่อง
4. มีความอดทน หมายถึง ความสามารถของร่างกาย ความคิดและจิตใจที่แข็งแรงและเข้มแข็ง ควบคุมตนเองได้ดีเมื่อเกิดความเหนื่อย
5. ความตรงต่อเวลา
6. มีการปรับปรุงงานของตนให้ดียิ่งขึ้น หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงถึงการติดตามผลงานที่ได้ทำไปแล้ว ถ้าไม่ดีมีการปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

นภดล ภวนะวิเชียร (2540: 70-71) กล่าวถึงลักษณะพฤติกรรมที่แสดงถึงความรับผิดชอบว่าประกอบด้วยพฤติกรรมหลัก 5 ประการคือ

1. ตระหนักถึงความสำคัญของหน้าที่ ประกอบด้วยพฤติกรรมต่างๆดังนี้
 - 1.1 รับผิดชอบต่อสิ่งกระทำ
 - 1.2 ยอมรับว่าหน้าที่เป็นสิ่งที่ต้องทำ
 - 1.3 รู้สึกชอบต่อการกระทำหน้าที่
 - 1.4 รู้สึกว่าหน้าที่ของตนเป็นสิ่งสำคัญ
2. ทำหน้าที่ด้วยความเต็มใจโดยไม่ต้องมีการบังคับ
 - 2.1 สม่ครใจทำหน้าที่
 - 2.2 ควบคุมตนเองได้
3. ทำหน้าที่ด้วยความตั้งใจ เอาใจใส่
 - 3.1 วางแผนในการทำหน้าที่ของตน
 - 3.2 มีระเบียบวินัย
 - 3.3 มีความซื่อสัตย์
 - 3.4 มีความละเอียดรอบคอบ
 - 3.5 มีสติ
4. ทำหน้าที่อย่างต่อเนื่องจนเสร็จงาน
 - 4.1 มีความอดทน
 - 4.2 มีความเพียร
 - 4.3 มีการเตรียมการและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น
 - 4.4 มีมนุษยสัมพันธ์
 - 4.5 รักษาสุขภาพให้แข็งแรง
5. ยอมรับผลการกระทำของตนเอง
 - 5.1 ติดตามผลการกระทำของตน
 - 5.2 มีเหตุผล
 - 5.3 ปรับปรุงการกระทำของตน

สุทธิพงศ์ บุญผดุง (2541: 7) ได้กล่าวถึงลักษณะของบุคคลที่มีความรับผิดชอบไว้ 4 ลักษณะ

ได้แก่

1. มีวินัยในตนเอง
2. มีความกระตือรือร้น
3. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
4. มีความขยันหมั่นเพียร อดทน อดกลั้น

ความมีวินัย

การเสริมสร้างความมีวินัยให้กับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติตนในขอบเขต กฎ ระเบียบของสถานศึกษา สถาบันองค์กรและประเทศโดยที่ตัวผู้เรียนยินดีปฏิบัติตามอย่างเต็มใจ และตั้งใจยึดมั่นในระเบียบแบบแผนข้อบังคับและข้อปฏิบัติรวมทั้งการมีวินัยทั้งต่อตนเองและสังคม

ความหมายของความมีวินัย

พจนานุกรม (2529: 248) ให้ความหมายว่า ความมีระเบียบวินัย หมายถึง การรู้จักปกครองตนเอง การกระทำตามระเบียบข้อบังคับต่างๆ ด้วยความสมัครใจของผู้ปฏิบัติสอดคล้องกับ รัชชชัย ชัยจิรฉายากุล (2529: 99) กล่าวว่า ความมีระเบียบวินัย หมายถึง การควบคุมตนเองให้กระทำการและปฏิบัติตนให้อยู่ในกรอบ หรือทิศทางที่เหมาะสม

ธีระวุฒิ ประทุมทรัพย์ (2534: 27) ได้ให้ความหมายว่า วินัย หมายถึง กฎเกณฑ์ระเบียบหรือมาตรฐานทั้งภายในและภายนอกที่กำหนดขึ้นให้นักเรียนปฏิบัติตาม คือ เชื้อฟังครู อาจารย์ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในโรงเรียน

เปลื้อง เจริญอาจ (2535: 20) ได้กล่าวว่า กฎระเบียบข้อบังคับที่ใช้อยู่ในโรงเรียนมี 2 ลักษณะ คือ

1. กฎ ระเบียบและข้อบังคับที่ออกโดยกระทรวง กรม เจ้าสังกัดถือว่าเป็นเรื่องสำคัญและเป็นแม่บทใหญ่ ซึ่งจะต้องยึดถือเป็นหลักปฏิบัติอย่างเคร่งครัด
2. กฎ ระเบียบและข้อบังคับที่ออกโดยโรงเรียน โรงเรียนมีอำนาจที่จะออกคำสั่งกฎ ระเบียบและข้อบังคับได้เพื่อเป็นเครื่องมือในการบริหารโรงเรียน

พระธรรมปิฎก (2539: 75-78) ได้กล่าวไว้ว่า วินัยเป็นคำศัพท์ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในพระพุทธศาสนา เป็นคำที่มีความหมายกว้าง มักใช้คู่กับคำว่า ธรรม ดังที่มีคำเรียกขานในพระพุทธศาสนาว่า ธรรมวินัย

ความสำคัญของความมีวินัย

วินัยเป็นวัฒนธรรมของสังคม ที่บุคลากรทุกฝ่ายของโรงเรียนจะต้องช่วยกันปลูกฝังให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ว่าสิ่งใดควรหรือไม่ควรปฏิบัติ เช่น รู้จักการเสียสละยอมรับและเห็นคุณค่าของความเป็นมนุษย์ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น มีความยุติธรรม เป็นต้น การสร้างวินัยจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมากสำหรับผู้เรียน เพราะวินัยเป็นเครื่องมือที่จะปลูกฝังสิ่งที่ดีงาม ที่เหมาะสมให้ผู้เรียนได้ประพฤติปฏิบัติเป็นการเตรียมตัวผู้เรียนให้เป็นพลเมืองดี ปกครองตนเองได้และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (สยาม ปิยะนราทร. 2539: 18) ดังนั้นการที่จะสร้างวินัยให้ได้ความหมายที่แท้จริงและเป็นผลดีต่อผู้เรียนเองและสังคมนั้น จำเป็นต้องอาศัยพ่อแม่ ครูและผู้ใหญ่ในสังคมที่มีความเข้าใจ มีความเอาใจใส่ และมีความสามารถใน

การอบรมสั่งสอน ด้วยเหตุที่พัฒนาของเด็กนั้น ส่วนใหญ่เกิดจากการเรียนรู้จากสภาพชีวิตของตนเอง เด็กที่มีชีวิตอยู่กับการตำหนิติเตียน ความเคียดแค้นชิงชัง จึงมักเติบโตขึ้นเป็นคนช่างตำหนิติโทษ มุ่งร้าย ก้าวร้าวรังแกผู้อื่น ในขณะที่เด็กผู้ที่มีชีวิตอยู่ด้วยความรัก ความอบอุ่น การยอมรับ และการชมเชยให้ กำลังใจ ย่อมเติบโตขึ้นเป็นคนที่เชื่อถือศรัทธาในชีวิต เห็นคุณค่าของผู้อื่น มีความรักและไม่ตรีจิต ตลอดจนมีความสำนึก ความรับผิดชอบในการกระทำของตนเองต่อสังคมส่วนรวม

ลักษณะของบุคคลที่มีความมีระเบียบวินัย

1. การรักษาระเบียบวินัยภายนอก

1.1 การรักษาระเบียบวินัยในการบริโภค เช่น มีมารยาทในการรับประทานอาหาร

1.2 การรักษาระเบียบวินัยในการบริโภค เช่น การรักษาร่างกาย เสื้อผ้า ที่อยู่อาศัยให้

สะอาดเป็นระเบียบ

1.3 การรักษาระเบียบวินัยต่อสถานที่ เช่น การรักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบทั้งในและนอกสถานที่

1.4 การรักษาระเบียบวินัยในการปกครอง ได้แก่ การสร้างวินัยเพื่อถือเป็นหลักปฏิบัติมี การปกครองดี มีจรรยา มีวินัย ปรับปรุงระเบียบให้มีมาตรฐานและถือปฏิบัติเป็นแบบอย่าง

2. การรักษาระเบียบวินัยภายใน ได้แก่ การแต่งกายและควบคุมท่วงท่า กิริยา วาจาและใจ ให้งดงาม ด้วยการเว้นชู้ ประพฤติชอบทั้งต่อหน้าและลับหลัง

2.1 ระเบียบท่วงท่า ได้แก่ การจัดทำทาง ท่าทีให้เหมาะสมกับฐานะ

2.2 ระเบียบกิริยา การปรับปรุงกิริยาให้งดงาม เป็นระเบียบ เหมาะสมกับบุคคล โอกาส เวลาและสถานที่

2.3 ระเบียบวาจา พูดไพเราะ ไม่พูดเท็จ ส่อเสียด คำหยาบ เพ้อเจ้อ

2.4 ระเบียบใจ การรู้จักควบคุมจิตใจและอารมณ์

จากความหมายวินัยที่กล่าวมา สรุปได้ว่า วินัย คือ ระเบียบหรือข้อบังคับที่กำหนดไว้เพื่อเป็นแนวทางการประพฤติปฏิบัติ มุ่งให้เกิดความสงบเรียบร้อยและ ความเสมอภาคแก่ทุกคน รู้ว่าพฤติกรรมใดควรหรือไม่ควรประพฤติปฏิบัติ โดยเน้นให้ผู้เรียนเกิดวินัยในตนเองเป็นสำคัญ

ความซื่อสัตย์

ความซื่อสัตย์เป็นคุณธรรมที่จำเป็นต่อทุกสังคมไม่ว่าจะเป็นความซื่อสัตย์ระดับใดก็ตาม จะต้องมีการปลูกฝังหรือสอนเยาวชนให้ประพฤติปฏิบัติทั้งนี้เพราะหากคนในสังคมขาดคุณธรรมซื่อสัตย์ เมื่อใดสังคมก็จะวุ่นวายไม่สงบ คนเอารัดเอาเปรียบกันและเห็นแก่ตัวมากขึ้น จนก่อให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมา

ความหมายของความซื่อสัตย์

ความซื่อสัตย์มีผู้ให้ความหมายของคำว่า ซื่อสัตย์ ไว้หลายประการ ดังนี้

รุจิรี ภูสาระ (2541: 9) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความซื่อสัตย์ หมายถึง ความจริงใจ ความซื่อตรงทั้งกาย วาจา ใจ ทั้งต่อหน้าและลับหลังผู้อื่น

บุรชัย ศิริมหาสาคร (2546: 53-55) กล่าวว่า ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณธรรมที่จำเป็นในการอยู่ร่วมกันในสังคม เพราะถ้าทุกคนมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองและผู้อื่น สังคมย่อมมีความสุข พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ได้พระราชทานพระบรมราโชวาทแก่ปวงชนชาวไทย 4 ประการ คือ

1. การรักษาความสัตย์ ความจริงใจต่อตนเอง ที่จะประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์และเป็นธรรม
2. การรู้จักข่มใจตนเอง ฝึกใจตนเองให้ประพฤติปฏิบัติอยู่ในความสัตย์
3. การอดทน อดกลั้น และอดออมที่จะไม่ประพฤติปฏิบัติล่วงความสัตย์สุจริตไม่ว่าจะด้วยเหตุประการใด
4. การรู้จักระวางความซื่อ ความซื่อสุจริต และรู้จักสละประโยชน์ส่วนน้อยของตนเพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า ความซื่อสัตย์หมายถึง ความจริงใจต่อตนเองและผู้อื่นทั้งกาย วาจา ใจ

ประเภทความซื่อสัตย์

กรมวิชาการ (2523: 147-148) ได้แบ่งประเภทความซื่อสัตย์ไว้ดังนี้

1. ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง คือการมีความรู้สึกผิดชอบชั่วดี มีความละเอียดเกรงกลัวต่อการกระทำผิด การไม่พูดสับปลับหลอกลวง การไม่คิดโลภในของผู้อื่น ไม่คล้อยตามพวกที่ลากหรือชักจูงไปในทางเสื่อมเสีย มั่นคงต่อการทำดีของตน ไม่คดโกง มีความตั้งใจทำจริงประพฤติตรงตามที่พูดและคิด
2. ความซื่อสัตย์ต่อบุคคล คือมีความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่นต่อมิตร ต่อหัวหน้างาน ต่อผู้มีพระคุณ ลักษณะสำคัญคือมีความจริงใจต่อผู้อื่น ไม่ชักชวนผู้อื่นไปในทางที่เสื่อมเสีย ยินดีในความสำเร็จของผู้อื่น ไม่คิดริษยากันแก่งแย่ง ไม่ถือเอาของผู้อื่นมาเป็นของตน ไม่ผิदनัด รู้จักเคารพสิทธิของผู้อื่น มีความประพฤติดีทั้งต่อหน้าและลับหลัง
3. ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ คือ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ตนทำหรือได้รับมอบหมายและทำให้ดีที่สุด ไม่ทอดทิ้งหน้าที่ มาทุจริตคดโกง ไม่ใช้อำนาจหน้าที่ที่ทำประโยชน์ส่วนตน รักษาระเบียบกฎเกณฑ์ ตรงต่อเวลา ไม่เอาเวลาทำงานในหน้าที่ไปใช้ประโยชน์ส่วนตน

4. ความซื่อสัตย์ต่อหมู่คณะ สังคมและประเทศชาติ คือ การรักษาคำมั่นสัญญา ไม่คิดประทุษร้ายต่อหมู่คณะ สังคม และประเทศชาติ ไม่เป็นต้นเหตุให้คนภายนอกมาทำลายหมู่คณะ ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนหรือพรรคพวกเหนือประโยชน์ส่วนรวมของประชาชนส่วนใหญ่หรือประเทศชาติ ไม่ร่วมมือทำงานใดๆ ที่ผิดกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับ จะต้องปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ช่วยกันรักษาความสงบ

ความสำคัญของความซื่อสัตย์

ความซื่อสัตย์ถือเป็นคุณธรรมที่ต้องมีในตัวบุคคลดังเช่นที่ หรือพระบรมราชาวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช (2523: 7) เรื่องการทำงานก็ทรงเน้นเรื่องความซื่อสัตย์สุจริตเป็นสำคัญ การที่จะทำงานให้สัมฤทธิ์ผลสมปรารถนา คือให้เน้นประโยชน์และเน้นธรรมด้วยนั้น จะอาศัยแต่เพียงความรู้อย่างเดียวไม่ได้ จำเป็นต้องอาศัยความสุจริต ความบริสุทธิ์ใจ และความถูกต้องเป็นธรรมประกอบด้วย เพราะว่าความรู้นั้นเสมือนเครื่องยนต์ที่ทำให้รถยนต์เคลื่อนที่ไปได้ประการเดียว ส่วนคุณธรรมดังกล่าวเป็นเสมือนพวงมาลัยหรือหางเสือที่ให้นำทางให้รถยนต์ดำเนินไปถูกทางด้วยความสวัสดิ คือปลอดภัยจนบรรลุถึงจุดประสงค์ นอกจากนี้จรรยาบรรณของวิชาชีพต่างก็มีระบุถึงความซื่อสัตย์ไว้เสมอ อันหมายถึงความซื่อสัตย์ต่ออาชีพของตน ซื่อสัตย์ต่อตนเองและหน้าที่ของตน รวมถึงการซื่อสัตย์ต่อผู้อื่นได้แก่กลุ่มเป้าหมายที่ตนให้บริการ

ลักษณะของบุคคลที่มีความซื่อสัตย์

1. ประพฤติตนตรงตามที่พูดและคิด ไม่ลับปลับกลบกลอก
2. ไม่คล้อยตามพวกที่ลากหรือจูงไปในทางที่เสื่อมเสีย มั่นคงต่อการกระทำดีของตน
3. ไม่เอาเวลาทำงานในหน้าที่ไปใช้ทำประโยชน์ส่วนตน
4. ยินดีในความสำเร็จของผู้อื่น ไม่คิดริษยาหรือกลั่นแกล้ง
5. ร่วมมือร่วมใจทำงานด้วยความบริสุทธิ์ใจ ไม่ร่วมมือทำงานใดๆ ที่ผิดกฎหมายหรือผิดระเบียบข้อบังคับของสังคม

ความเสียสละ

ความเสียสละเป็นคุณธรรมที่ต้องปลูกฝังให้กับผู้เรียนในการรู้จักยอมละประโยชน์ส่วนตนเพื่อส่วนรวม การปันแก่คนที่ควรให้ไม่ว่าจะเป็นกำลังกาย กำลังทรัพย์ และกำลังสติปัญญาตามความสามารถ

ความหมายของความเสียสละ

นักการศึกษาและนักจิตวิทยาหลายท่าน ได้ให้ความหมายของความเสียสละไว้ดังนี้

ดาเลย์ และแลทานีย์ (บรรทม มณีโชติ 2530: 24; อ้างอิงจาก Darley; & Latane. 1963: 377-383) ได้กล่าวถึง ความเสียสละว่า เป็นพฤติกรรมที่แสดงว่าบุคคลคำนึงถึงและให้ความช่วยเหลือผู้อื่นเพื่อให้ผู้อื่นได้ในสิ่งที่เขาต้องการ ทั้งด้านทรัพย์สิน สิ่งของ แรงกาย การพูดและการกระทำ รวมทั้งความสามารถทุกๆด้านที่สามารถช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่คำนึงถึงความสุขหรือความทุกข์ของตนเองอันเนื่องมาจากการช่วยเหลือผู้อื่น

บรรทม มณีโชติ (2530: 25-26) ได้สรุปความหมายของคำว่าเสียสละ หมายถึงการแสดงออกของบุคคลในพฤติกรรมดังนี้

1. การให้ปัน หมายถึง การช่วยเหลือหรือให้ผู้อื่นในด้านทรัพย์สิน สิ่งของ ความรู้ และแรงงาน
2. การเห็นแก่ส่วนรวม หมายถึง การอุทิศตนทำงานเพื่อสังคมและส่วนรวม
3. ความมีน้ำใจ หมายถึง ความปรารถนาดีต่อผู้อื่นในด้านการพูดและการกระทำ โดยให้กำลังใจและแสดงความเห็นใจผู้อื่น
4. การไม่เอาเปรียบผู้อื่น หมายถึง การสละทรัพย์สินสิ่งของและแรงงานของตนเท่ากับหรือมากกว่าผู้อื่น

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่าความเสียสละหมายถึงการให้ความช่วยเหลือผู้อื่นทั้งด้านทรัพย์สินเงินทอง สิ่งของ กำลังกาย กำลังสติปัญญาและความสามารถ

ความสำคัญของความเสียสละ

สังคมไทยเป็นสังคมที่ต้องการความรัก ความสามัคคีในหมู่คณะเพื่อสร้างความสมานฉันท์ และสิ่งที่จะช่วยให้เกิดสิ่งที่สังคมปรารถนาได้ก็คือความเสียสละ ซึ่งเป็นหลักธรรมที่ต้องเริ่มปฏิบัติ เพื่อการพัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลที่มีความงามเป็นเบื้องต้นในทางกาย วาจาและใจ เมื่อสามารถเตือนตนรักษาตนให้อยู่ในกรอบของคุณธรรมแล้ว ทำประโยชน์ต่อผู้อื่น โดยการเสียสละ มีเมตตาคุณต่อผู้อื่น การลดความเห็นแก่ตัว การให้ปันแก่ผู้ที่ควรได้รับ ด้วยกำลังกาย กำลังทรัพย์ กำลังสติปัญญา รวมทั้งรู้จักสละทิ้งอารมณ์ร้ายในตนเอง มีใจให้กว้างขวางช่วยเหลือเกื้อกูล การลดความสุขสบายหรือผลประโยชน์ของตนเองอันเป็นการกระทำที่เป็นประโยชน์ให้แก่บุคคลอื่นโดยที่ตนเองมิได้หวังผลตอบแทน

ลักษณะของบุคคลที่มีความเสียสละ

1. ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน
2. การบำเพ็ญตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
3. สละ แบ่งปันทรัพย์ เครื่องอุปโภคบริโภคแก่ผู้ที่สมควรได้รับ
4. การช่วยแสดงความคิดเห็นอย่างตรงไปตรงมา
5. การช่วยเพิ่มพูนความรู้ใหม่แก่ผู้อื่นตามกำลังสติปัญญา

2.4 แนวทางการจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ให้ความสำคัญของการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมไว้ในมาตรา 6 ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และมาตราที่ 23 ได้กล่าวว่า การจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบการศึกษาและการศึกษาตามอัธยาศัยต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 ก:8-9) ได้กำหนดแนวทางในการจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมไว้ดังนี้

1. กำหนดระดับความสำคัญของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ที่จะต้องเร่งสร้างเสริมให้เกิดกับคนไทยในช่วงแรกและช่วงต่อไป เช่น มีความเพียร รู้จักเก็บออมมีคุณธรรมจริยธรรม มีวินัย ซื่อสัตย์ มีความสามัคคี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความกตัญญู ชื่นชมคนดีคนสุจริต มีจิตสำนึกรับผิดชอบ รักชาติ รักแผ่นดิน และกำหนดให้เป็นวาระแห่งชาติ

2. ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรแกนกลาง โดยให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม ให้มีสาระของความรู้เกี่ยวกับชีวิตจริงและธรรมชาติ หลักธรรมของศาสนา เอกลักษณะไทยและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยบูรณาการให้เหมาะสมกับวัยผู้เรียน

3. ส่งเสริมให้สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนาและองค์กรต่างๆจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานความรู้วิชาสามัญและความรู้ทางศาสนาเข้าด้วยกัน มีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่ผู้เรียนตามวัยและต่อเนื่อง รวมทั้งส่งเสริมพัฒนาให้ครู พระภิกษุ นักบวชและผู้นำทางศาสนามีความรู้ความเข้าใจศาสนาอย่างถ่องแท้เป็นผู้สอน

4. ส่งเสริมสนับสนุนให้สถาบันศาสนาเป็นแหล่งเรียนรู้ พัฒนาการจิตใจของเยาวชน ศาสนิกชน เพื่อให้เป็นคนที่มีบุคลิกทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา มีคุณธรรมจริยธรรม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

5. กำหนดนโยบาย แผนงาน และโครงการเพื่อสนับสนุนและพัฒนาให้ศาสนบุคคลมีความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นหลักศาสนธรรมสามารถถ่ายทอดความรู้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

6. ให้สถาบันสังคมในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมเสริมสร้างศีลธรรม คุณธรรมจริยธรรม วิถีชีวิตที่ดีงาม เพื่อให้คนไทยอยู่ร่วมกันอย่างสันติ มีความสุขและเป็นสังคมที่เอื้ออาทรต่อกัน

7. จัดกระบวนการเรียนการสอนบูรณาการด้านศาสนาและหลักธรรมศาสนาในทุกระดับทุกวิชาให้สอดคล้องและเหมาะสมกับศาสนาที่ผู้เรียนนับถือทั้งเนื้อหา การปฏิบัติและการนำไปประยุกต์ใช้

8. สถานศึกษาจัดให้มีการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านศาสนา ความรู้ทั่วไป เข้าด้วยกันรวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนจัดให้ครู พระภิกษุ นักบวชและผู้นำทางศาสนาที่มีความรู้ด้านศาสนธรรมอย่างแท้จริงเป็นผู้สอนวิชาศาสนาและศีลธรรม

9. จัดให้มีการประชุมมอบบรมครูและผู้บริหารในเรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมอย่างถูกต้องเพื่อสามารถบูรณาการในกระบวนการเรียนรู้ได้มากขึ้น รวมทั้งมอบบรมคุณธรรมจริยธรรมให้ผู้เรียน

10. มีแผนงานและโครงการให้ศาสนบุคคลที่มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริงในศาสนธรรมเป็นผู้สอนหรือเป็นวิทยากรในสถานศึกษา

กรมวิชาการ (2547: 156-158) ได้สรุปแนวคิดและวิธีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมที่เป็นสากลและได้รับการยอมรับ 4 แนวคิด และมีวิธีการดังนี้

1. การปลูกฝังคุณธรรมด้วยการกระจ่างค่านิยม (Value Clarification) จะช่วยให้นักเรียนเกิดความกระจ่างในความเชื่อ ทศนคติในพฤติกรรม ความรู้สึกของตนเอง หน้าที่ของครูในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมคือ การชี้แนะหรือการจัดการให้นักเรียนเกิดการชุกคิดขึ้นมาว่าความเชื่อทศนคติ พฤติกรรมและความรู้สึกของตนต่อสิ่งหนึ่งๆ นั้นเป็นไปตามเกณฑ์ 7 ประการคือ

- 1.1 เกิดจากการเลือกของตนอย่างอิสระหรือไม่
- 1.2 ได้พิจารณาทางเลือกอื่นๆหรือไม่
- 1.3 ได้พิจารณาผลของทางเลือกต่างๆหรือไม่
- 1.4 มีความภาคภูมิใจหรือยินดีในสิ่งที่ตนเลือกหรือไม่
- 1.5 จะยืนยันการตัดสินใจเลือกของตนอย่างเปิดเผยหรือไม่
- 1.6 จะทำตามที่ตนตัดสินใจเลือกหรือไม่
- 1.7 จะกระทำซ้ำอีกหรือไม่

2. การปลูกฝังจริยธรรมด้วยเหตุผล (Moral Reasoning) เป็นการพัฒนาผู้เรียนให้กฎเกณฑ์การตัดสินใจถูกผิดด้วยเหตุผลในระดับสูง อย่างน้อยให้อยู่ในระดับกฎเกณฑ์ของสังคม การพัฒนาจริยธรรมกระทำโดยการเปิดโอกาสให้บุคคลรับรู้ทักษะของผู้อ่าน ซึ่งมีจริยธรรมในขั้นที่สูงกว่า และเปิดโอกาสให้บุคคลทดลองและแสดงบทบาทของผู้อื่นที่มีต่อบุคคลนั้น เพื่อให้โอกาสเกิดขัดแย้งกับโครงสร้างจริยธรรมของตนเอง ในจังหวะที่เกิดความขัดแย้งนี้จะช่วยให้นักพัฒนาเหตุผลทางจริยธรรมให้สูงขึ้นได้ กิจกรรมที่ใช้ในแนวคิดนี้คือการอภิปราย การแลกเปลี่ยนทัศนะ เพื่อให้ประเด็นสำหรับการอภิปราย ครูจะต้องเสนอเรื่องราวที่ยากต่อการตัดสินใจผิด

3. การปลูกฝังจริยธรรมด้วยการปรับพฤติกรรม (Behavior Modification) ต้องการปลูกฝังพฤติกรรมใดก็ต้องจัดเงื่อนไขต่างๆ เพื่อให้ผู้กระทำพฤติกรรมนั้นได้เสริมแรงและถ้าหากต้องการลดพฤติกรรมใดก็ต้องจัดเงื่อนไขต่างๆเพื่อให้ผู้กระทำพฤติกรรมนั้นไม่ได้รับเสริมหรืออาจได้รับการลงโทษ

ด้วยก็ได้ ขั้นตอนในการปลูกฝังพฤติกรรมที่พึงปรารถนาและหรือลดพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา อาจทำได้ดังนี้

- 3.1 กำหนดพฤติกรรมที่พึงปรารถนา หรือพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
- 3.2 กำหนดผลกรรมที่ผู้สอนหรือผู้ที่ปลูกฝังจริยธรรมสามารถบันดาลให้เกิดกับผู้กระทำได้ (ควรเน้นผลกรรมทางบวก)
- 3.3 นำพฤติกรรมในข้อ 1 และข้อ 2 มาสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ เรียกว่าเงื่อนไขการเสริมแรงให้พฤติกรรมที่พึงปรารถนาได้รับแรงเสริม
- 3.4 ให้และระงับให้แรงเสริมตามเงื่อนไขในข้อ 2
4. การปลูกฝังจริยธรรมด้วยการเรียนรู้ทางสังคม(Social Learning) เป็นการจัดประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อมซึ่งได้แก่ตัวอย่างและคำบอกให้ผู้เรียนเกิดความเชื่อว่าพฤติกรรมอะไรที่นำไปสู่ผลกรรมอะไรและผลกรรมนั้นน่าปรารถนาเพียงใด มีขั้นตอนการปลูกฝังจริยธรรมดังนี้
 - 4.1 เงื่อนไขในการเสริมแรงและเงื่อนไขการลงโทษแก่นักเรียน
 - 4.2 จัดอภิปรายเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากความเห็นของบุคคลต่างๆเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมและผลกรรม ความน่าปรารถนาหรือไม่น่าปรารถนาของผลกรรมต่างๆ
 - 4.3 จัดให้นักเรียนเห็นตัวอย่างการปฏิบัติจริงที่สอดคล้องกัน
 - 4.4 สร้างเงื่อนไขให้มีการนิยมนกย่องผู้กระทำพฤติกรรมที่ดี ในขณะที่เดียวกันประณามผู้กระทำพฤติกรรมไม่ดี เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงและจากตัวอย่างการได้รับการเสริมแรงและการถูกลงโทษของบุคคลต่างๆ

คุณธรรมจริยธรรมตามพันธกิจการศึกษาของมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านความรับผิดชอบ

คริสเตียนได้ชื่อว่าเป็นผู้ติดตามพระคริสต์ ซึ่งหมายความว่าเราต้องมีชีวิตอย่างที่พระคริสต์ทรงเป็น คือการทำตามน้ำพระทัยของพระเจ้าบอกเรื่องราวของพระเยซูแก่ผู้อื่น รักเพื่อนบ้านเหมือนรักตนเอง เป็นผู้มีความซื่อสัตย์ ใจเมตตา ใจเอ็นดู และปฏิบัติตามพระบัญญัติสิบประการและทุกอย่างที่พระเยซูตรัสสั่งไว้ นี่แหละเป็นความรับผิดชอบใหญ่ที่สุด มีพระคัมภีร์หลายตอนที่พูดถึงเกี่ยวกับเด็กไว้ ซึ่งทำให้เราเห็นว่าพระเจ้าทรงให้ความสำคัญกับเด็กอย่างมาก เพราะเด็กทุกคนถูกสร้างขึ้นตามพระฉายาของพระเจ้าเช่นเดียวกับมนุษย์ทุกคน เพราะเขามีศักดิ์ศรีและคุณค่า จึงเป็นหน้าที่ของเราอบรมสั่งสอนและเตือนสติตามหลักขององค์พระผู้เป็นเจ้า พระองค์ทรงเอาพระทัยใส่เด็กๆและมีพระประสงค์ให้เราทำเช่นนั้นด้วย

พระธรรมสุภาพิต บทที่ 22 ข้อ 6 กล่าวว่า จงฝึกเด็กในทางที่เขาควรจะไปและเมื่อเขาเป็นผู้ใหญ่แล้วเขาจะไม่พราวจากทางนั้น

พระธรรมสตุติ บทที่ 1 ข้อ 1-3 ได้กล่าวว่า ความสุขเป็นของบุคคลผู้ไม่ดำเนินตามคำแนะนำของคนอธรรมหรือยืนอยู่ในทางของคนบาปหรือนั่งอยู่ในที่นั่งของคนที่ชอบเบาะแยะเย้ย แต่ความปิติยินดีของผู้ผู้นั้นอยู่ในพระธรรมของพระเจ้า เขาภาวนาพระธรรมของพระองค์ทั้งกลางวันและกลางคืน เขาเป็นเช่นต้นไม้ที่ปลูกไว้ริมธารน้ำซึ่งเกิดผลตามฤดูกาล และใบก็ไม่แห้งเหี่ยวการทุกอย่างซึ่งเขากระทำก็จำเจริญขึ้น

พระธรรมสุภาสิต บทที่ 10 ข้อ 4 กล่าวว่า มือที่ย่อนเป็นเหตุให้เกิดความยากจน แต่มือที่ขยันขันแข็งกระทำให้มั่งคั่ง

พระธรรมสุภาสิต บทที่ 13 ข้อ 1-2 กล่าวว่า บุตรชายที่ฉลาดฟังคำเตือนสติของบิดาตน แต่คนมักเยาะเย้ยไม่ฟังคำขนาบ คนดีกินของดีจากผลปากของตน

ความมีวินัย

ความมีวินัยหมายถึงความสามารถควบคุมตัวเองได้ คนมีวินัยจะฝึกตัวเองและพยายามชนะตัวเองเพื่อให้บรรลุความสำเร็จ ความมีวินัยจะทำให้เราขยันและความขยันจะนำไปสู่ความสำเร็จ พระคัมภีร์เน้นถึงความสำคัญของการมีวินัยเป็นสิ่งที่เราทุกคนต้องมีเพื่อจะเป็นคนที่เกิดผล การมีวินัยต้องปลูกฝังตั้งแต่เป็นเด็ก เพราะถ้าเด็ก ๆ ไม่ได้รับการฝึกวินัยจะโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดื้อรั้นไม่เคารพสิทธิผู้อื่น การขาดวินัยนำคนไปสู่อันตราย คนที่ขาดวินัยตกเป็นเหยื่อของความอยากอย่างรุนแรงและไม่มีการยับยั้ง ข้อพระคัมภีร์ที่เตือนสอนเราเรื่องความมีวินัย ดังนี้

พระธรรมสุภาสิต บทที่ 5 ข้อ 23 เขาตายเพราะขาดวินัยในชีวิต

พระธรรมสุภาสิต บทที่ 6 ข้อ 23 คำตักเตือนของวินัยเป็นทางแห่งชีวิต

พระธรรมสุภาสิต บทที่ 12 ข้อ 1 ผู้ใดที่รักวินัยก็รักความรู้ แต่บุคคลที่เกลียดการตักเตือนก็เป็นคนโง่

ความซื่อสัตย์

ความซื่อสัตย์เป็นการประพฤติปฏิบัติ กาย วาจา ใจที่แสดงออกมาอย่างตรงไปตรงมาด้วยความจริงใจ ไม่คดโกง ไม่หลอกลวงผู้อื่น ไม่เอาัดเอาเปรียบ พระเจ้าทรงไว้วางใจเราให้เป็นคนซื่อสัตย์ เราจะต้องซื่อสัตย์ต่อความไว้วางใจที่พระเจ้าทรงใส่ไว้ให้เรา ข้อพระธรรมที่หนุนใจเราในการรักษาความซื่อสัตย์ ได้แก่

พระธรรมสุภาสิต บทที่ 2 ข้อ 7 ได้กล่าวว่า พระองค์ทรงเป็นโลให้แกผู้ดำเนินในความซื่อสัตย์

พระธรรมสุภาสิต บทที่ 24 ข้อ 28 กล่าวว่า อย่าเป็นพยานปรักปรำเพื่อนบ้านของเจ้าอย่างไม่มีเหตุ และอย่าล่อลวงด้วยริมฝีปากของเจ้า

พระธรรมเอเฟซัส บทที่ 4 ข้อ 25 กล่าวว่า ท่านจงเลิกพูดมุสาเสีย และจงพูดความจริงต่อกัน

ความเสียสละ

การเสียสละเป็นการยอมยกของที่มีค่าที่เรารักมากที่สุดให้กับผู้อื่น รวมทั้งการสละความสุขส่วนตัวเพื่อความสุขหรือประโยชน์ของส่วนรวม การเสียสละไม่ว่าสิ่งใดก็ตามถือว่าเป็นการลดความเห็นแก่ตัวซึ่งล้วนมีส่วนช่วยให้สังคมดีขึ้นทั้งนั้น พระคัมภีร์บอกว่า การให้เป็นเหตุให้มีความสุขยิ่งกว่าการรับ ซึ่งหมายความว่าเราจะมีความสุขมากขึ้นเมื่อเราให้มากกว่าที่จะได้รับ ผู้ที่มีน้ำใจดีจะแบ่งปันของดีที่เขาอยู่ออกให้คนอื่น ใครๆก็จะพากันรักน้ำใจของเขา ยิ่งให้มากก็จะได้ยิ่งได้รับความรักมาก ดังข้อพระธรรมดังนี้

พระธรรมสุภาสิต บทที่ 11 ข้อ 24 ได้กล่าวไว้ว่า บางคนยังจำหน่ายิ่งมั่งคั่ง บางคนยังยึดสิ่งทีควรจำหน่ายได้ยิ่งขัดสนก็มี

พระธรรมสุภาสิต บทที่ 11 ข้อ 25 บุคคลที่ใจกว้างขวางย่อมได้รับความมั่งคั่ง

พระธรรมฟิลิปปี บทที่ 2 ข้อ 4 กล่าวว่า อย่าให้ต่างคนต่างเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวฝ่ายเดียว แต่จงเห็นแก่ประโยชน์ของคนอื่นๆด้วย

คู่มือ

ในการดำเนินการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้มีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องมีคู่มือ เพราะคู่มือจะกำหนดเป้าหมาย วิธีดำเนินงาน ตลอดจนการวัดและประเมินผล ผู้จัดทำได้ศึกษา ค้นคว้า เกี่ยวกับการจัดทำคู่มือโดยสังเขป ดังนี้

ความหมายของคู่มือ

อำนาจ เถาตระกูล (2541: 22) ได้ให้ความหมายของคู่มือ หมายถึงเอกสารที่มีรายละเอียดเสนอแนะแก่ผู้ใช้ให้สามารถเข้าใจแนวทางการใช้และข้อพึงปฏิบัติที่จะช่วยให้การนำเรื่องนั้นไปใช้ตรงตามเจตนารมณ์

ฉลอง ปุ้ยฉิม (2542: 27) ได้ให้ความหมายของคู่มือว่า คือหนังสือเล่มเล็กที่ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยมีรายละเอียดที่ง่ายต่อการรับรู้ เข้าใจ และมักมีภาพประกอบด้วยเสมอ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542 (2546:256) ได้ให้ความหมายไว้ว่า คู่มือ หมายถึงสมุดหรือหนังสือที่ให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่ต้องการรู้เพื่อให้ประกอบตำราเพื่ออำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการศึกษาหรือปฏิบัติเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือเพื่อแนะนำอุปกรณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง

ปรีชา ช้างขวัญยืน (2548:170) ได้อธิบายความหมายของคู่มือว่าเป็นหนังสือที่ให้ข้อความรู้เกี่ยวกับการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งแก่ผู้อ่านโดยมุ่งหวังให้ผู้อ่านหรือผู้ใช้มีความเข้าใจและสามารถดำเนินการในเรื่องนั้น ๆ ด้วยตนเองได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

จากความหมายของคู่มือที่นักวิชาการได้กล่าวมาแล้วนั้น สรุปได้ว่า คู่มือ หมายถึงหนังสือหรือเอกสารที่จัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ใ้คู่มือได้ศึกษาทำความเข้าใจและสามารถนำไปปฏิบัติได้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายของตน

ประเภทของคู่มือ

คู่มือถือเป็นเอกสารที่ก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจต่อการปฏิบัติในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง มีนักวิชาการได้อธิบายเกี่ยวกับประเภทของคู่มือ ไว้ดังนี้

ศักรินทร์ สุวรรณโรจน์และคนอื่น ๆ (2535: 77) แบ่งคู่มือเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. คู่มือการสอนหรือคู่มือการจัดกิจกรรม เป็นคู่มือที่ให้ความรู้และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรการสอนและการจัดกิจกรรม เช่น คู่มือการจัดกิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน คู่มือการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมในโรงเรียน

2. คู่มือหนังสือเรียน เป็นคู่มือที่จัดขึ้นควบคู่กับหนังสือเรียนที่ต้องการอธิบายให้ใช้หนังสือนั้นให้ถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ การดำเนินการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับเนื้อหาในหนังสือเรียน มีลักษณะกึ่งแผนการสอนกึ่งคู่มือนักเรียน

อำนาจ เกาตระกุล (2541:8-10) ได้อธิบายเกี่ยวกับประเภทของคู่มือว่าเป็นแนวทางการปฏิบัติหรือแนวทางเพื่อความเข้าใจในการกระทำเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. คู่มือหลักสูตร เป็นเอกสารที่มีรายละเอียดและข้อเสนอแนะแก่ผู้ใช้หลักสูตรให้สามารถเข้าใจแนวทาง การใช้และข้อพึงปฏิบัติซึ่งจะช่วยให้ในการนำหลักสูตรไปใช้ได้ตรงตามเจตนารมณ์นั้นๆ ได้อย่างถูกต้อง

2. คู่มือฝึกงานเป็นเอกสารที่เสนอแนะแนวทางการปฏิบัติการฝึกงานของผู้เรียนทั้งในสถานศึกษาหรือสถานประกอบการ รวมทั้งให้ผู้มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับการฝึกงานได้มีแนวทางในการปฏิบัติให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

3. คู่มือนักเรียน เป็นเอกสารแนะนำการปฏิบัติตนของนักเรียนที่อยู่ในสถานศึกษาแห่งนั้น โดยเสนอแนะเกี่ยวกับข้อมูลของสถานศึกษา เช่น อาคารที่ตั้ง กฎระเบียบวิธีปฏิบัติ สิทธิประโยชน์ สิ่งที่เป็นบริการและเครื่องอำนวยความสะดวกที่นักเรียนได้รับ

ปรีชา ช้างขวัญยืน (2548: 165) ได้กล่าวว่า หนังสือคู่มือโดยทั่วไป มี 3 ประเภทใหญ่ ได้แก่

1. คู่มือครู คือหนังสือที่ได้แนวทางและแนะนำแนะแก่ครู เกี่ยวกับสาระ วิธีการ กิจกรรม สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และแหล่งข้อมูล หรือแหล่งอ้างอิงต่าง ๆ ปกติใช้ควบคู่กับตำราเรียนหรือหนังสือเรียน

2. คู่มือเรียน

คู่มือผู้เรียน: แบบฝึกปฏิบัติ คือ หนังสือที่ผู้เรียน ใช้ควบคู่ไปกับตำราที่เรียน ปกติจะประกอบด้วย สาระ คำสั่ง แบบฝึกหัด ปัญหาหรือคำถาม ที่ว่างสำหรับเขียนตอบ และการทดสอบ

ปัจจุบัน คู่มือผู้เรียน อาจใช้เป็นคู่มือสำหรับการศึกษา ควบคู่ไปกับสื่ออื่น ๆ ที่ทำหน้าที่แทนครู หรือตำรา เช่น บทเรียน วีดิทัศน์ บทเรียนทางไกล ภาพยนตร์ หรือบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

คู่มือผู้เรียน: แบบฝึกหัด เป็นหนังสือที่ให้แนวทางแก่ผู้เรียนในการฝึกฝนสิ่งที่ได้เรียนรู้มาแล้ว เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ชัดเจนขึ้น หรือเกิดทักษะความชำนาญมากขึ้น

3. คู่มือทั่วไป จะเป็นหนังสือที่ให้ข้อความรู้เกี่ยวกับการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งแก่ผู้อ่าน โดยมุ่งหวังให้ผู้อ่านหรือผู้ใช้ มีความเข้าใจและสามารถดำเนินการในเรื่องนั้น ๆ ด้วยตนเอง

องค์ประกอบของคู่มือ

นักวิชาการกล่าวถึงส่วนประกอบของคู่มือ ดังนี้

ศักดิ์รินทร์ สุวรรณโรจน์ (2535: 89) ได้สรุปองค์ประกอบของการจัดทำคู่มือไว้ดังนี้

1. คำชี้แจงการใช้คู่มือ
2. เนื้อหาสาระ กระบวนการหรือขั้นตอน
3. คำชี้แจงเกี่ยวกับการเตรียมการทำ จำเป็นต่าง ๆ เช่น วัสดุ อุปกรณ์ สื่อ
4. ความรู้เสริม หรือ แบบฝึกหัด แบบฝึกปฏิบัติ
5. ปัญหาและคำแนะนำเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา
6. แหล่งข้อมูลและแหล่งอ้างอิงต่าง ๆ

อำนาจ เถาตระกูล (2541:8-10) ได้อธิบายเกี่ยวกับองค์ประกอบการจัดทำคู่มือการจัดการเรียนการสอนต้องประกอบด้วย คำชี้แจงในการจัดทำคู่มือ ความเป็นมา ความสำคัญ และประโยชน์ของคู่มือของการจัดการเรียนการสอนรายวิชา ความรู้ที่จะนำไปใช้ในคู่มือการจัดการเรียนการสอน การเขียนแผนการสอน รูปแบบของคู่มือการจัดการเรียนการสอน

ปรีชา ช่างขวัญยืน (2548: 166-171) ได้กล่าวว่า คู่มือควรประกอบด้วยรายละเอียดที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. คำชี้แจงการใช้คู่มือ โดยปกติจะครอบคลุม วัตถุประสงค์ของคู่มือ, ความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการใช้คู่มือ
2. เนื้อหาสาระที่จะสอน จะมีการให้เนื้อหาสาระที่จะสอน โดยมีคำชี้แจงหรือคำอธิบายประกอบ และอาจมีการวิเคราะห์เนื้อหาสาระให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจที่กระจ่าง
3. การเตรียมการสอน ประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับการเตรียมสถานที่ วัสดุ สื่อ อุปกรณ์ และเครื่องมือที่จำเป็น การเตรียมวัสดุ เอกสารประกอบการสอน แบบฝึกหัด แบบฝึกปฏิบัติ ข้อสอบ คำเฉลย การติดต่อประสานงานที่จำเป็น

4. กระบวนการ วิธีการ กิจกรรมการสอน ส่วนนี้นับว่าเป็นส่วนสำคัญของคู่มือครูที่ต้องให้ข้อมูลหรือรายละเอียดต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

คำแนะนำเกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีดำเนินการสอน คำแนะนำ และตัวอย่างเกี่ยวกับกิจกรรมการสอน คำถาม ตัวอย่าง แบบฝึกหัด แบบฝึกปฏิบัติ และสื่อต่าง ๆ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสิ่งควรทำ ไม่ควรทำซึ่งมาจากประสบการณ์ของผู้เรียน

5. การวัดและประเมินผล คู่มือที่ดีควรให้คำแนะนำที่เกี่ยวข้องกับการสอนอย่างครบถ้วน การวัดและประเมินผลการสอน นับเป็นองค์ประกอบสำคัญของการสอนที่ต้องให้รายละเอียดต่าง ๆ เช่น เครื่องมือวัดผล วิธีวัดผล เกณฑ์การประเมินผล

6. ความรู้เสริม คู่มือครูที่ดีต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้ใช้ จัดหาหรือจัดทำข้อมูลที่จะช่วยส่งเสริมความรู้ของครู

7. ปัญหาและคำแนะนำเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหา ผู้เขียนคู่มือ ควรเป็นผู้มีประสบการณ์ในเรื่องที่จะเขียน และสามารถทำประสบการณ์มาช่วยให้ผู้ใช้หรือผู้อ่านให้สามารถกระทำสิ่งนั้น ๆ ได้อย่างราบรื่น ไม่เกิดอุปสรรคหรือปัญหา

8. แหล่งข้อมูลหรือแหล่งอ้างอิง คู่มือครูเป็นหนังสือที่ใช้เป็นแนวทางในการสอนหากครูได้รับข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งข้อมูลต่าง ๆ สามารถไปศึกษาค้นคว้าต่อไป ก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการสอน

ลักษณะคู่มือที่ดี

คู่มือเป็นเอกสารที่ผู้ใช้คู่มือสามารถปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง และเป็นไปตามจุดประสงค์ที่ต้องการ ถือว่าเป็นคู่มือที่ดีซึ่งนักวิชาการได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของคู่มือที่ดีไว้ดังนี้

บันลือ พฤษะวัน (2537:29-30) ได้ให้ความเห็นลักษณะของคู่มือที่ดีดังนี้

1. สามารถช่วยให้ครูเข้าใจลักษณะเนื้อหาวิชา ขอบข่ายหรือสิ่งที่จะตอบได้กระจ่างและเด่นชัด เช่นการมองเห็นโครงร่างของงานทั้งหมด

2. ช่วยให้ครูสามารถดำเนินตามแนวทางและขั้นตอนนั้นๆ ได้ดี โดยที่ครูสามารถดัดแปลงยืดหยุ่นได้เอง ไม่เป็นการให้แนวทางแบบบังคับเปิดโอกาสให้ผู้สอนสามารถปฏิบัติได้คล่องตัว

3. กิจกรรมที่เสนอแนะหรือกำหนดไว้ควรมีการทดลองใช้กับเด็กวัยนั้นๆว่าเด็กสนใจปฏิบัติได้จึงควรใช้

4. แนวการเขียนเน้นย้ำแนวทางปฏิบัติที่มุ่งไปสู่เป้าหมายอย่างต่อเนื่องคือมีจุดเน้นย้ำไปทางเดียวกัน

5. ความแปลกใหม่ของกิจกรรมและวิธีสอนควรส่งเสริมแก่ผู้ปฏิบัติโดยค่อยเป็นค่อยไปต้องเป็นทางปฏิบัติได้และได้ผล

6. ทั้งรูปแบบและวิธีการที่เป็นแนวในการเขียนต้องคงรูปแบบและขั้นตอนโดยสม่ำเสมอ สะดวกแก่การใช้ การเปิดอ่าน คั่นคว้าอื่นๆ

คิริบูน จงวุฒิวเศศย์ และมาเรียม นิลพันธุ์ (2542:17-18) ได้แบ่งลักษณะของคู่มือที่ดีออกเป็น 3 ด้าน คือ

1. ด้านเนื้อหา
 - 1.1 เนื้อหาสาระหรือรายละเอียดในคู่มือควรตรงกับเรื่องที่ศึกษาและไม่ยากเกินไป
 - 1.2 การนำเสนอเนื้อหาควรให้เหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ของผู้ที่จะศึกษา
 - 1.3 เนื้อหาควรเหมาะสมที่จะนำไปอ้างอิงได้
 - 1.4 ควรมีกรณีตัวอย่างประกอบในบางเรื่องเพื่อจะได้ทำความเข้าใจง่าย
 - 1.5 ควรมีการปรับปรุงเนื้อหาของคู่มือให้ทันสมัยเสมอ
2. ด้านรูปแบบ
 - 2.1 มีรูปแบบที่ชัดเจนอ่านง่ายเหมาะกับผู้ใช้คู่มือ
 - 2.2 ควรมีภาพหรือตัวอย่างประกอบเนื้อหา
 - 2.3 ลักษณะการจัดรูปแบบควรทำให้น่าสนใจ
 - 2.4 การใช้ภาษาควรเข้าใจง่าย เหมาะสมกับผู้ใช้เครื่องมือ
 - 2.5 ระบบการนำเสนอควรเป็นระบบจากง่ายไปหายาก
3. ด้านการนำไปใช้
 - 3.1 ควรระบุขั้นตอน
 - 3.2 มีแผนภูมิตาราง ตัวอย่างประกอบให้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง
 - 3.3 มีข้อมูลเพื่อสามารถใช้ประสานงานต่างๆได้สะดวก รวดเร็ว
 - 3.4 บอกสิทธิประโยชน์และข้อควรปฏิบัติให้เข้าใจง่าย

ปรีชา ช้างขวัญยืน (2548: 171-172) ได้กล่าวว่า คู่มือที่ดีจำเป็นต้องมีความชัดเจนให้รายละเอียดครอบคลุม ประเด็นที่น่าสงสัยไว้ทั้งหมด เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง ดังนั้น การเขียนหนังสือ คู่มือ ผู้เขียนควรให้รายละเอียดครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. ควรระบุให้ชัดเจนว่า คู่มือนี้เป็นคู่มือสำหรับใคร ใครเป็นผู้ใช้
2. กำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนว่า ต้องการให้ผู้ใช้ได้อะไรบ้าง
3. คู่มือนี้จะช่วยผู้ใช้ได้อย่างไร และได้รับประโยชน์อะไรบ้าง
4. มีส่วนที่ให้หลักการหรือความรู้ที่จำเป็นแก่ผู้ใช้ในการใช้คู่มือ เพื่อให้การใช้คู่มือเกิด

ประสิทธิภาพสูงสุด

5. มีส่วนให้คำแนะนำแก่ผู้ใช้เกี่ยวกับการเตรียมตัว การเตรียมเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ และ สิ่งจำเป็นในการดำเนินการตามที่คู่มือแนะนำ

6. มีส่วนให้คำแนะนำแก่ผู้ใช้เกี่ยวกับขั้นตอนหรือกระบวนการในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งควรมีคุณสมบัติ ดังนี้ความถูกต้อง เนื้อหาที่ให้ควรมีความถูกต้อง ช่วยให้ผู้ใช้คู่มือทำสิ่งนั้นสำเร็จ

ความเพียงพอ ให้ข้อมูล / รายละเอียดเพียงพอ ความเหมาะสมของการเรียง ลำดับขั้นตอนเหมาะสม ช่วยให้ผู้ใช้ทำสิ่งนั้น ๆ ได้อย่างถูกต้องรวดเร็วและประหยัด ความชัดเจนของภาษาที่ใช้ ต้องสามารถสื่อให้ผู้ใช้เข้าใจตรงกับผู้เขียน ไม่คลุมเครือ และภาษาที่ใช้ช่วยให้เกิดความเข้าใจง่าย หากสิ่งใดมีความยากและซับซ้อน ควรใช้เทคนิคอื่น ๆ ประกอบ เช่น การใช้ภาพ การใช้ตาราง การใช้การเปรียบเทียบ อุปมาอุปไมย การยกตัวอย่าง การใช้สีจำแนก ความครอบคลุมสาระที่ให้ ควรให้คำแนะนำและชี้แจงเหตุผลเกี่ยวกับสิ่งที่ควรทำไม่ควรทำ เช่น เคล็ดลับ เทคนิควิธีการต่าง ๆ รวมทั้งการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

7. ควรมีคำถามและกิจกรรมให้ผู้ใช้คู่มือทำ เพื่อตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านหรือการปฏิบัติตามขั้นตอนที่เสนอแนะ

8. การใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการช่วยให้ผู้ใช้คู่มือสามารถใช้คู่มือได้โดยสะดวก เช่น การจัดรูปเล่ม ขนาด การเลือกตัวอักษร ขนาดตัวอักษร การใช้ตัวดำ การใช้สี การใช้ภาพ

9. การให้แหล่งอ้างอิงที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อ่าน ซึ่งอาจจะเป็นบรรณานุกรม รายชื่อชมรม รายชื่อสื่อ รายชื่อสถาบัน รายชื่อบุคคลสำคัญ

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น สรุปได้ว่า คู่มือที่ดีนั้นต้องมีความชัดเจนเกี่ยวกับลักษณะของคู่มือว่าเป็นคู่มือสำหรับใครและใครเป็นผู้ใช้ มีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน รวมทั้งขั้นตอนกระบวนการเพื่อนำคู่มือไปใช้แล้วสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศ

สมโชค พูนนวม (2533: 22-24) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความซื่อสัตย์กับความรับผิดชอบ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่าความรู้สึกรับผิดชอบและความซื่อสัตย์มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และเมื่อแยกตามเพศแล้ว นักเรียนหญิงมีความรับผิดชอบและความซื่อสัตย์สูงกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อแยกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีความรับผิดชอบและความซื่อสัตย์สูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ธนพร ดีจงเจริญ (2537: บทคัดย่อ) ศึกษาการวิเคราะห์การจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนประถมศึกษา ตามนโยบาย การศึกษาของกรุงเทพมหานครเพื่อวิเคราะห์ การจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนประถมศึกษาตามนโยบายของกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียน

ยึดถือนโยบายการศึกษาของกรุงเทพมหานครในการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม 8 ด้านคือ สะอาด ชยัน อดทน ซื่อสัตย์ เสียสละ กตัญญู รู้และปฏิบัติตามกติกา มีผู้อำนวยการหรืออาจารย์ใหญ่เป็นผู้ตัดสินใจในการกำหนด แนวจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียน คณะครูกับผู้บริหารร่วมกันวางแผน และเขียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษรในลักษณะแผนปฏิบัติงานประจำปีของโรงเรียนโดยคำนึงถึงนโยบายการศึกษาของกรุงเทพมหานครมากที่สุด กิจกรรมต่างๆ เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน กิจกรรมแต่ละกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมหลายด้าน เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า กิจกรรมเหล่านั้นส่งเสริมจริยธรรมด้านความชยันมากที่สุด สำหรับรูปแบบวิธีการ ปัญหา ข้อเสนอแนะและผลในการจัดกิจกรรมพบว่ามีความแตกต่างกันในแต่ละกิจกรรม

ภัทธิตยา กฤษณะพันธ์ (2540: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการใช้กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมที่มีผลต่อการลดพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัย โดยการทำคุณธรรม 4 ประการ คือ ความมีระเบียบวินัย ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความชยันหมั่นเพียรและการประหยัด มาจัดเป็นกิจกรรมเสริมแนวการจัดประสบการณ์ประจำวัน กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กปฐมวัยอายุระหว่าง 4-5 ปี จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสังเกตพฤติกรรมที่ก้าวร้าวของเด็กปฐมวัย ผลการศึกษาพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมแผนการจัดประสบการณ์ปกติมีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับก่อนได้รับกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมอีกครั้งเมื่อสิ้นสุดการทดลองแล้วพฤติกรรมก้าวร้าวยังลดลง

ศักดิ์ชัย มโนวงศ์ (2544: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อำเภอคลองเตย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 116 คน โดยใช้แบบสอบถามพฤติกรรมทางจริยธรรม 6 ด้าน จำนวน 44 ข้อ ผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรมด้านจริยธรรมโดยรวม 6 ด้านได้แก่ ด้านความใฝ่รู้ ด้านความชยัน ด้านความประหยัด ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีระเบียบวินัย และด้านความตรงต่อเวลาอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านความมีระเบียบวินัยอยู่ในระดับมาก

อุดมศักดิ์ นาคี (2545: บทคัดย่อ) ศึกษาระดับเหตุผลด้านความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างขนาดโรงเรียน เพศ สภาพครอบครัว และระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กับระดับเหตุผลด้านความรับผิดชอบ ผลวิจัยพบว่า 1.นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ใช้เหตุผลด้านความรับผิดชอบในระดับทำตามกฎเกณฑ์ ชั้นยึดหลักแสงสว่างรางวัล ระดับทำตามกฎเกณฑ์ชั้นหลักทำตามหน้าที่ทางสังคมและระดับก่อนเกณฑ์ ชั้นหลักเลี่ยงการถูกลงโทษ ตามลำดับ 2.ขนาดของโรงเรียน เพศสภาพครอบครัว และระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับระดับเหตุผลด้านความรับผิดชอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ชัยณรงค์ ศรีสุข (2545: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย โดยได้ศึกษากับนักเรียนชาย และนักเรียนหญิง จำนวน 285 คน โดยแบ่งออก 5 ด้าน ได้แก่ ด้านมีความ

ข้อสัต์ย์ ด้านมีความเมตตากรุณา ด้านมีวินัย ด้านมีความรับผิดชอบและด้านประหยัด ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนหญิงมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์โดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านข้อสัต์ย์สุจริตอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนนักเรียนชายมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์โดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนนักเรียนหญิงมีค่าเฉลี่ยคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์โดยรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้าน มากกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พงษ์ศักดิ์ พงษ์สุชา (2546: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาด้านผู้เรียนในโรงเรียนอุดรพิชัยรักษ์พิทยา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี เพื่อพัฒนาการดำเนินงานสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาด้านตรงต่อเวลา ตามกรอบการพัฒนา 3 ด้าน คือ การมาโรงเรียนทันเวลา การเข้าแถวหน้าเสาธง การเข้าเรียน โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นการวางแผน (Planning) ขั้นการปฏิบัติการ (Action) ขั้นการสังเกตการณ์ (Observation) ขั้นการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน (Reflection) ผู้ร่วมศึกษาครู-อาจารย์ 16 คน ประกอบด้วย ผู้ศึกษาค้นคว้า ผู้บริหารโรงเรียน รองผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายปกครอง หัวหน้างานแนะแนว และครูที่ปรึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามปลายเปิด แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกการบริการให้คำปรึกษา แบบสังเกตและแบบสำรวจพฤติกรรมนักเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลยึดหลักการตรวจสอบข้อมูลหลายมิติ นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงบรรยายผลการวิจัยพบว่านักเรียนกลุ่มเป้าหมายจำนวน 58 คน มีปัญหาการมาโรงเรียนไม่ทันเวลา การเข้าแถวหน้าเสาธง การเข้าเรียน เป็นพฤติกรรมที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วนทั้ง 3 ด้าน โดยการนำเอาเครื่องมือ คือการบริการให้คำปรึกษาทั้ง 6 กิจกรรมได้แก่ การสร้างสัมพันธภาพ การสร้างบรรยากาศที่ผ่อนคลาย การให้ระบายความรู้สึกนึกคิดการสร้างเชื่อมั่น การสร้างข้อมูลและความคิดใหม่ และการเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์มาใช้ในการพัฒนา ทำให้พฤติกรรมความตรงต่อเวลาของนักเรียนปรับเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น

ชูพงศ์ สุขรัตน์ (2546: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษา อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบจริยธรรมของนักเรียนระดับศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี โดยจำแนกตามเพศและระดับชั้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 254 คน เครื่องมือที่ใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการศึกษา 1)จริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา

ตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ใน 5 ด้าน คือ ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความเสียสละและความอดทนโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับสูง 2) ผลการเปรียบเทียบจริยธรรมของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำแนกตามเพศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .05$) 3) ผลการเปรียบเทียบจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาจำแนกตามระดับชั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านความรับผิดชอบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .05$)

สันติ นิลหมื่นไวย (2546: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาการปฏิบัติงานส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัย โรงเรียนหนองบัววิทยาคาร อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยใช้การประชุมเชิงปฏิบัติการเป็นนวัตกรรมและใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นแนวทางเครื่องมือที่ใช้แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึก การสังเกต ผลการศึกษา นักเรียนที่มีความประพฤติไม่เหมาะสมได้รับการแก้ไข ทำให้สถิติของนักเรียนที่ประพฤติผิดลดลงและหมดไป

นริศรา ริชาร์ดสัน (2546: 28) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเสียสละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดธาตุนทอง กรุงเทพมหานคร จำนวน 235 คน พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไม่มีความสัมพันธ์กับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเสียสละของนักเรียน แสดงว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 บางคนก็มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเสียสละไม่เหมาะสม

จรรยา กุลสุทธิชัย (2547: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการดำเนินงานเสริมสร้างพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านสำโรง (ภิญโญอนุสรณ์) อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินงานเสริมสร้างพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านสำโรง (ภิญโญอนุสรณ์) อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ตามกรอบการศึกษา 4 ด้าน คือ ด้านการแต่งกาย ด้านความรับผิดชอบ ด้านความมีสัมมาคารวะ และด้านบุคลิกภาพ เครื่องมือที่ใช้ การสังเกต แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ โดยใช้กลยุทธ์การอบรม นิเทศ คัดเลือกนักเรียนตัวอย่าง ประกวดคัดเลือก นักเรียนที่มีวินัยในตนเองดีเด่น ผลการวิจัย นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด แต่งกายถูกต้องตามระเบียบของกระทรวง ของโรงเรียน มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายดีขึ้น มีสัมมาคารวะ ทำความเคารพโดยการไหว้ผู้ปกครองก่อนและหลังมาโรงเรียน ทำความเคารพครูอย่างสุภาพอ่อนน้อม แต่งกายสะอาดมีมารยาทในการนั่ง

พัชรี ศักดิ์ (2547: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาความเสียสละของนักเรียนที่มีแรงจูงใจต่างกันในการเข้าร่วมกิจกรรมยุวกาชาดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดพรหมสุวรรณ สวมัคคี สงักัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2546 จำนวน 20 คน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการพัฒนาความเสียสละด้วยแผนกิจกรรมยุวกาชาด มีความเสียสละหลังเข้าร่วมกิจกรรมยุวกาชาดสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมยุวกาชาดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งามนิศย์ สิริพงษ์ (2547: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนของครูโรงเรียนพระวิสุทธิวงส์ อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนของครูโรงเรียนพระวิสุทธิวงส์ อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ในด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการจัดกิจกรรมเสริมเกี่ยวกับความกตัญญู ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ และความเอื้อเฟื้อ เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติของครูที่มีต่อการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนและปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนกับการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนของครู และเพื่อศึกษาการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนของครูตามความคิดเห็นของนักเรียน กลุ่มตัวอย่าง ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนพระวิสุทธิวงส์ อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี จำนวน 44 คน และนักเรียน 14 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง รวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันผลการวิจัย พบว่า 1) การส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนของครูโรงเรียนพระวิสุทธิวงส์ อ.ลำลูกกา จ.ปทุมธานี ในด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านการจัดกิจกรรมเสริม เกี่ยวกับความกตัญญู ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ และความเอื้อเฟื้อ โดยรวมของแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก 2) เจตคติของครูที่มีต่อการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนของครูโดยรวม เมื่อพิจารณาเป็นรายเรื่องพบว่า เจตคติของครูมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนของครูในเรื่องความกตัญญู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนของครูโดยรวมและเป็นรายเรื่องอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) กลุ่มสนทนาศรพบได้นักเรียนมีความพอใจในการเรียนการสอนที่มีการบูรณาการจริยธรรมในรายวิชาต่างๆ การจัดบรรยากาศให้เหมือนบ้าน และอุทยานการศึกษา การจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมของนักเรียนของครูเป็นสิ่งที่ดี ชอบกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมมากกว่าการเรียนจริยธรรมในชั้นเรียน ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าเบื่อหน่ายทำให้ไม่อยากเรียนโรงเรียนควรจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมให้มากขึ้น เช่น ค่าจริยธรรม กิจกรรมวันสำคัญทางวัฒนธรรม ประเพณีและศาสนา เป็นสิ่งที่พวกเขาได้ลงมือกระทำแสดงออก ได้ประสบการณ์และสามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ดี

ปรีชา การสะอาด, สุทธิวรรณ พีรศักดิ์โสภณ และมณฑิยา พัวไพบูลย์ (2548: บทคัดย่อ) วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม และเปรียบเทียบความรับผิดชอบต่อสังคมระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 990 คน เครื่องมือ แบบวัดความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติพื้นฐาน การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจและการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุ ผลการวิจัย 1) ความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 วิเคราะห์ได้ 7 องค์ประกอบคือ ด้านรักษา

ทรัพยากร , ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของสังคม ด้านเสียสละต่อส่วนรวม ด้านปฏิบัติตามกฎหมายของบ้านเมือง ด้านการรักษาทรัพย์สินสมบัติของสังคม ด้านการรักษาสิ่งแวดล้อม และด้านการปฏิบัติตามหลักคุณธรรม 2) นักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีความรับผิดชอบต่อสังคมไม่แตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งครูผู้สอนผู้บริหารสถานศึกษา ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องควรให้ความสนใจและนำไปเป็นข้อมูลในการปรับปรุง และปลูกฝังให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคมสูงขึ้น

สมจิตร์ ทับทิม (2548: บทคัดย่อ) ได้จัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านความรับผิดชอบต่อของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4 ในกระบวนการเรียนการสอนการงานอาชีพและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก เพื่อจัดทำและประเมินคู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรับผิดชอบต่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในกระบวนการเรียนการสอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก ผู้ศึกษาได้ดำเนินการ 2 ขั้นตอนคือ 1) การจัดทำร่างคู่มือ โดยศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎี หลักการ และงานวิจัยเกี่ยวกับการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรับผิดชอบต่อ แล้วจัดทำร่างคู่มือประกอบด้วย รูปแบบการจัดกิจกรรมและแผนการจัดการเรียนรู้ ตามมาตรฐานหลักสูตรสาระการเรียนรู้วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ตรวจสอบพิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหาของร่างคู่มือ 2) ประเมินคุณภาพคู่มือเมื่อได้ดำเนินการจัดทำคู่มือเสร็จแล้วได้นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 15 คน ประเมินความเหมาะสมของคู่มือ ตามแบบประเมินที่ได้พัฒนาขึ้น สรุปผลการประเมินคุณภาพคู่มือโดยรวม มีความเหมาะสมมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมมากที่สุด 11 ข้อ และมีความเหมาะสมมาก 2 ข้อ แสดงว่าคู่มือมีความเหมาะสม ครุนำไปใช้ในการสอนได้

โพล เฉลียวฉลาด (2548: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการไม่มีความรับผิดชอบต่อของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนประชาราษฎร์บำเพ็ญ เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการไม่มีความรับผิดชอบต่อของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนประชาราษฎร์บำเพ็ญ เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ องค์ประกอบด้านส่วนตัว องค์ประกอบด้านครอบครัว องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อม และองค์ประกอบด้านสังคม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนประชาราษฎร์บำเพ็ญ เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร จำนวน 159 คน นักเรียนชาย 88 คน นักเรียนหญิง 71 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการไม่มีความรับผิดชอบต่อของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนประชาราษฎร์บำเพ็ญ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ .01 องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ทางลบ กับการไม่มีความรับผิดชอบของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนพระราชราษฎร์บำรุง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 1 องค์ประกอบ

กมลชนก ภริมย์ศิริพรรณ (2549: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเพื่อหาประสิทธิภาพของคู่มือพัฒนาความเสียหาย และเพื่อเปรียบเทียบความเสียหายของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 ก่อนและหลังการใช้คู่มือ กลุ่มตัวอย่างนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนแจ่มจันทร์ เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร จำนวน 112 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย ระดับชั้นละ 1 ห้องเรียน โดยแบบแผนการวิจัยเชิงทดลองแบบ One Group Pretest-Posttest Design โดยให้นักเรียนทำแบบวัด (Pretest) ก่อนการใช้คู่มือพัฒนาความเสียหาย เป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ วันละ 1 ชั่วโมง เมื่อเสร็จสิ้นการใช้คู่มือพัฒนาความเสียหาย ได้วัดความเสียหายของนักเรียนด้วยแบบวัดชุดเดิม (Posttest) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ คู่มือพัฒนาความเสียหายของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 ซึ่งมีความเชื่อมั่นที่ระดับ .84 สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test แบบ Dependent Samples และวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า ความเสียหายของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 ก่อนและหลังการใช้คู่มือพัฒนาความเสียหายมีความแตกต่างกัน โดยนักเรียนมีความเสียหายสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ธีรนุช สุนทร (2549: บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยคู่มือพัฒนาความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย โดยมีจุดมุ่งหมาย (1) เพื่อสร้างคู่มือพัฒนาความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย (2) เพื่อหาประสิทธิภาพของคู่มือพัฒนาความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย และ (3) เพื่อเปรียบเทียบความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้คู่มือ แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยเป็นเด็กปฐมวัย ชาย-หญิง อายุระหว่าง 4-6 ปี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนวัดสูงเนิน (วิทยาคารราษฎร์บำรุง) อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี จำนวน 38 คน ประกอบด้วยนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 จำนวน 17 คน นักเรียนชั้นอนุบาล ปีที่ 2 จำนวน 21 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบวัดความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น 0.81 และคู่มือพัฒนาความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาประสิทธิภาพคู่มือตามเกณฑ์ 60/60 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test แบบ Dependent ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1. ประสิทธิภาพของคู่มือพัฒนาความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย ซึ่งได้แก่ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 และ 2 มีค่าเท่ากับ 72.42 และ 71.05 ตามลำดับ 2. ความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 1 ก่อนและหลังการใช้คู่มือพัฒนาความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 3.ความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่2ก่อนและหลังการใช้คู่มือพัฒนาความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

กิริติกานต์ พุทธอร่าม (2549: บทคัดย่อ) ผู้วิจัยได้ศึกษาคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม สำหรับนักเรียนโรงเรียนเทศบาล 3 (เทศบาลสงเคราะห์) จังหวัดราชบุรี เพื่อเป็นคู่มือสำหรับครูผู้สอนได้ศึกษาและใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนใน 3 ด้าน

คือ 1) ด้านความซื่อสัตย์ 2) ด้านความประหยัด และ 3) ด้านความกตัญญู และผู้บริหารได้ใช้เป็นแนวทางในการนิเทศ กำกับ และติดตามการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียน ในการจัดทำคู่มือครั้งนี้ได้ดำเนินการ 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยการค้นคว้าจาก หนังสือ เอกสาร งานวิจัยและคู่มือต่างๆ และเขียนโครงร่างคู่มือ ขั้นตอนที่ 2 จัดทำเนื้อหาสาระของคู่มือ ขั้นตอนที่ 3 ประเมินความเหมาะสมของคู่มือ โดยผู้เชี่ยวชาญ 20 คนประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา 5 คนศึกษานิเทศก์ 5 คน และครูผู้สอน 10 คน เป็นผู้ประเมิน ผลการศึกษาได้คู่มือซึ่งมีเนื้อหาประกอบด้วย 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ความรู้พื้นฐานสำหรับครูผู้จัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม ตอนที่ 2 บทบาทของผู้บริหารและครูในการจัดคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม ตอนที่ 3 กิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน จำนวน 8 กิจกรรม ผลการประเมินความเหมาะสมในการนำคู่มือไปใช้ ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า โดยภาพรวมคู่มือนี้มีความเหมาะสมในการนำไปใช้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = .64)

อนงค์ จันได (2550:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร และเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านเหตุผลความรับผิดชอบ กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่าย จำนวน 115 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่าย 96 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนทั่วไป 114 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนทั่วไป 103 คน สถิติที่ใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test ผลการวิจัย 1) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนที่กำหนดโดยโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มี 21 คุณลักษณะ ซึ่งคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่โรงเรียนส่วนใหญ่กำหนด คือ ความรับผิดชอบ รองลงมาคือ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ ซื่อสัตย์ มีสุขภาพกายสุขภาพจิตที่ดี ตามลำดับ 2) เหตุผลความรับผิดชอบของนักเรียนนาร่องและเครือข่าย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กับนักเรียนในโรงเรียนทั่วไป อยู่ในระดับก่อนเกณฑ์ขึ้นยึดหลักการแสวงหารางวัล ส่วนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีระดับเหตุผลอยู่ในระดับทำตามกฎเกณฑ์ขึ้นยึดหลักการทำตามผู้อื่นเห็นชอบ 3) นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่าย มีเหตุผลความรับผิดชอบโดยรวม ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการปฏิบัติตามหน้าที่ กฎระเบียบ งานที่ได้รับมอบหมาย ทำหน้าที่พูดสูงกว่่านักเรียนในโรงเรียนทั่วไป 4) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่าย มีเหตุผลความรับผิดชอบโดยรวม ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการปฏิบัติตามหน้าที่ กฎระเบียบ งานที่ได้รับมอบหมาย ทำหน้าที่พูดสูงกว่่านักเรียนในโรงเรียนทั่วไป

ดวงพร ทองชะอุม (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคู่มือพัฒนาความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัยการวิจัยครั้งนี้มีจุดหมาย 1) เพื่อสร้างคู่มือพัฒนาความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัย 2) เพื่อหาประสิทธิภาพของคู่มือพัฒนาความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัย และ 3) เพื่อเปรียบเทียบความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้คู่มือ แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเด็กปฐมวัย ชาย-หญิง อายุ

ระหว่าง 3-6 ปี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนสวนลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร จำนวน 44 คน ประกอบด้วยนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 จำนวน 19 คน นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 25 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบวัดความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัย ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น 0.95 และคู่มือพัฒนาความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาประสิทธิภาพคู่มือตามเกณฑ์ 60/60 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test แบบ Dependent ผลการวิจัย 1. ประสิทธิภาพของคู่มือพัฒนาความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัย ซึ่งได้แก่นักเรียนอนุบาลปีที่ 1 และ 2 มีค่าเท่ากับ 82.68 และ 81.73 ตามลำดับ 2. ความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 1 ก่อนและหลังการใช้คู่มือพัฒนาความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3. ความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ก่อนและหลังการใช้คู่มือพัฒนาความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บัวคำ แก้วอุดม (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพของผู้ปกครองกับการส่งเสริมวินัยในตนเองของนักเรียน โรงเรียนนวมินทราชูทิศ สอนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาระดับการส่งเสริมวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนนวมินทราชูทิศ สอนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี ด้านความรับผิดชอบ ด้านการควบคุมตนเอง และด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพของผู้ปกครองกับการส่งเสริมวินัยในตนเองของนักเรียน โดยสถานภาพของผู้ปกครองจำแนกเป็น ระดับการศึกษา อาชีพ ช่วงชั้นของนักเรียน ในปกครอง สภาพของนักเรียนที่อยู่ในปกครองและบทบาทการอบรมเลี้ยงดูนักเรียน และเพื่อหาตัวแปรที่สามารถทำนายการส่งเสริมวินัยในตนเองของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองของนักเรียนที่เรียนอยู่ในระดับช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนนวมินทราชูทิศ สอนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี ปีการศึกษา 2549 จำนวน 360 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามตรวจสอบรายการ (Checklist) และเป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9394 สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที่แบบ One-sample t-test สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบ Enter และ Stepwise ผลการวิจัยพบว่า 1. การศึกษาระดับการส่งเสริมของผู้ปกครองในการส่งเสริมวินัยในตนเองของนักเรียนโดยรวมและรายด้าน คือ ด้านความรับผิดชอบ ด้านการควบคุมตนเอง และด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม พบว่าอยู่ในระดับสูงกว่าระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2. บทบาทการอบรมเลี้ยงดูนักเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการส่งเสริมวินัยในตนเองของนักเรียนในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = 0.895$) 3. ปัจจัยด้านบทบาทการอบรมเลี้ยงดูนักเรียน สามารถทำนายการส่งเสริมวินัยในตนเองของนักเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีอำนาจในการทำนายร้อยละ 48.30

อันเด ไชยเผือก (2551: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม โรงเรียนมารีวิทย จังหวัดชลบุรี ในกิจกรรมด้านความรัก การรับใช้ การให้อภัย และการให้โอกาส และเพื่อประเมินคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนโรงเรียนมารีวิทย จังหวัดชลบุรี ในการจัดทำคู่มือนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการ 3 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยการค้นคว้าจากหนังสือ เอกสาร งานวิจัยและคู่มือต่างๆ และเขียนโครงการของคู่มือ ขั้นที่ 2 จัดทำเนื้อหาสาระของคู่มือ ขั้นที่ 3 ประเมินความเหมาะสมของคู่มือ โดยผู้เชี่ยวชาญ 2 คน เป็นผู้ประเมิน ผลการประเมินความเหมาะสมในการนำคู่มือไปใช้ ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า โดยภาพรวมคู่มือนี้มีความเหมาะสมในการนำไปใช้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$)

ผลการศึกษาได้คู่มือซึ่งมีเนื้อหาประกอบด้วย 3 ตอนคือ ตอนที่ 1 ความรู้พื้นฐานสำหรับผู้จัดกิจกรรมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ตอนที่ 2 บทบาทของผู้บริหารและครูในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม ตอนที่ 3 กิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนจำนวน 10 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมคุณค่าและศักดิ์ศรีของตน กิจกรรมความกตัญญู กิจกรรมบุญคุณของผู้เป็นแม่ กิจกรรมเยี่ยมชีพระคัมภีร์แห่งรัก กิจกรรมการให้ความช่วยเหลือมนุษย์ด้วยความมีน้ำใจดี กิจกรรมการมีส่วนร่วมทำงานเป็นทีมและการเป็นผู้นำ กิจกรรมการให้อภัยด้วยใจจดจ่อ กิจกรรมคุณค่าศาสนานำพาซึ่งความสุขและสันติ กิจกรรมการให้สุขใจกว่าการรับ กิจกรรมโอกาสในการสื่อสารเพื่อความดี

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

กิลฟอร์ด (Gilford. 1993: 59-A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระดับการให้เหตุผลทางจริยธรรมของผู้สอนสไตส์การสอนกับการรับรู้ของนักศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในชั้นเรียน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยครู จำนวน 34 คน ที่สอนนักศึกษาผู้ใหญ่ในวิทยาลัยในเขตพื้นที่ 6 วิทยาลัย และนักศึกษาจำนวน 519 คน วิธีการศึกษาใช้แบบทดสอบการให้คำนิยามประเด็นปัญหาของ Rest วัดตัวแปรอิสระซึ่งเป็นระดับที่ให้หลักการพัฒนาความรู้ด้านจริยธรรมสไตส์การสอนได้รับนิยามว่าเป็นวิธีการที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางหรือวิธีการที่เน้นครูเป็นศูนย์กลางซึ่งวัดโดยใช้แบบวัดหลักการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ของ Conti การรับรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในชั้นเรียน วัดโดยใช้ดรรชนีสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนของ Stern และ Walker และได้ศึกษาอิทธิพลที่เป็นไปได้ของตัวแปรทางประชากร ได้แก่ เพศ ช่วงอายุ และระดับการศึกษาด้านระดับการให้เหตุผลทางจริยธรรมที่เป็นหลักการ ผลการศึกษาพบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญในระดับปานกลาง ระหว่างระดับการให้เหตุผลทางจริยธรรมกับสไตส์การสอนจากแบบสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน จากการวัดการถดถอยของสเต็ปไวส์พบว่า คะแนนการใช้ในการทดสอบการให้คำนิยามประเด็นปัญหา เมื่อรวมเข้ากับคะแนนการให้เหตุผลทางจริยธรรมกับสไตส์การสอนซึ่งเพิ่มขึ้น 12 % ไม่มีสหสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญระหว่างสไตส์การสอนกับการรับรู้ของนักศึกษา

ผู้ใหญ่เกี่ยวกับพฤติกรรมสไตลส์การสอนมีสหสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญระดับปานกลางระหว่างระดับการให้เหตุผลทางจริยธรรมที่เป็นหลักการกับเพศ

รีออลล์ (Reall. 1993: 1806-A) ได้ทำการศึกษาพัฒนาจริยธรรมของนักศึกษาแผนกธุรกิจชั้นสูงในระหว่างขั้นตอนการคาดหวังล่วงหน้ากับการให้เหตุผลทางจริยธรรมในระหว่างขั้นตอนการเกี่ยวข้องและประพฤติทางจริยธรรมของตนในระหว่างขั้นตอนพฤติกรรม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาจากชั้นเรียนธุรกิจ 2 ชั้นเรียน จำนวน 118 คน ในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสหรัฐ วิธีดำเนินการศึกษาให้ผู้ทดสอบตอบแบบทดสอบการให้คำนิยามประเด็นปัญหาซึ่งคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบการให้คำนิยามประเด็นปัญหาและคะแนน P ทำการคำนวณสำหรับผู้ถูกทดลองแต่ละคน ผลการวิเคราะห์พบว่ากลุ่มตัวอย่างทำคะแนนได้ต่ำกว่านักเรียนในมหาวิทยาลัยอย่างมีนัยสำคัญโดยรวมจากแบบทดสอบการให้คำนิยามประเด็นปัญหานอกจากนี้ยังพบว่าเพศแตกต่างกันไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างการพัฒนาจริยธรรมการใช้เหตุผลทางจริยธรรม หรือความประพฤติทางจริยธรรม ยิ่งกว่านั้นการศึกษาพบว่า ตัวแปรด้านประชากรไม่มีอิทธิพลในระดับมากต่อความประพฤติทางจริยธรรมในระหว่างกระบวนการ The Commons Game ส่วนการให้เหตุผลทางจริยธรรมในระหว่างการแข่งขันได้นับผลกระทบจากการให้รางวัลเป็นคะแนน และจากการให้เหตุผลทางจริยธรรมที่ใช้ในระหว่างรอบก่อนๆ

นาร์วาเอซ (Narvaez. 1994: 4024-A) ได้ศึกษาปัญหาจริยธรรมโดยใช้คำถาม 2 ข้อ คือความแตกต่างในโครงสร้างทางความรู้ ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญต่อการดำเนินการทำตำราหรือไม่เจาะลงไป คือความแตกต่างในการใช้เหตุผลทางจริยธรรม ส่งผลต่อการระลึกตำราเกี่ยวกับเหตุการณ์เรื่องจริยธรรมหรือไม่ หลังการศึกษาเชิงสำรวจแล้ว ได้ออกแบบการทดลองโดยใช้คำบรรยายเกี่ยวกับจริยธรรม โดยกำหนดให้นักศึกษามหาวิทยาลัยมีภาระงาน 3 ด้าน คือด้านแรกนักศึกษาอ่านนิทาน 4 เรื่อง ตามลำดับดังนี้ 1) นิทานที่ไม่เกี่ยวกับจริยธรรมหรือนิทานกลางๆ 2) นิทานจริยธรรมที่หลายขั้นตอน ซึ่งมีการใช้เหตุผลทางจริยธรรมอยู่ภายใต้ด้วยในขั้นตอนต่างๆตามแบบของโคลเบอร์ก 3) นิทานจริยธรรมขั้นตอนเดียว ซึ่งมีข้อโต้แย้งทางจริยธรรมจากขั้นตอนที่ 5 ของโคลเบอร์ก และ 4) นิทานที่มีเรื่องย่อยๆซ้อนกันอยู่หรือนิทานนางฟ้า เมื่ออ่านนิทานทั้ง 4 เรื่องจบแล้ว นักศึกษาระลึกถึงนิทาน 3 เรื่องแรกในลำดับเดียวกัน หลังจากนั้นนักศึกษาทำแบบทดสอบการ สมมติฐาน 2 ข้อ ข้อแรกคือ หลักควบคุมการอ่านเพื่อความเข้าใจแล้ว นักศึกษาที่ได้คะแนนสูงในความชอบการใช้เหตุผลทางจริยธรรมควรจะได้คะแนนสูงในการระลึกได้ถึงจริยธรรมที่มีหลักการ ตัวแปรตามเป็นการระลึกได้สำหรับการให้เหตุผลทางจริยธรรมจากนิทานจริยธรรมทั้ง 2 เรื่อง สมมติฐานข้อที่ 2 คือหลังจากการควบคุมการอ่านเพื่อความเข้าใจทั่วไปแล้วผู้ถูกทดลองที่ได้คะแนนการให้เหตุผลทางจริยธรรมสูงขึ้น ควรจะได้คะแนนสูงขึ้นในการระลึกได้ในเนื้อหาทั่วไป สำหรับนิทานจริยธรรมที่มีหลายขั้นตอนนั้นเพราะว่าทุกขั้นตอนควรจะคุ้นเคยกับนักศึกษาและผลที่ตามมาคือ การรักษาสິงที่เกิดขึ้นพร้อมกันให้คงอยู่ควรจะยาก สมมติฐานข้อแรกไม่ได้รับการ

ยืนยัน คะแนนการระลึกได้ที่มีหลักการเบื้องต้นขึ้นอยู่กับนิทานที่มีขั้นตอนเดียวซึ่งอาจจะมีแตกต่างกว่านิทานที่มีหลายขั้นตอนในการที่จะมีความเข้าใจ สมมติฐานข้อสองได้รับการยืนยันผู้ถูกทดลองที่มีคะแนน P สูงกว่าย่อมระลึกได้มากกว่าเนื้อหาทั่วไป ซึ่งปรับเข้ากับการระลึกได้ที่มีหลักการมากกว่าผู้ที่มีคะแนนต่ำกว่า

ครานลีย์ (Cranley. 2003: 1531-A) ได้ศึกษาพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติในด้านจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาในชุมชนเมืองของประเทศไทย การประพฤติปฏิบัติทางด้านจริยธรรมของนักเรียนประกอบด้วยมาตรการที่โรงเรียนใช้ในการอบรมจริยธรรมนักเรียน มาตรการที่จะจัดการศึกษาโดยนำเอาจริยธรรมบูรณาการเข้ากับวิชาอื่น และมาตรการเหล่านี้จะเกิดผลอย่างไรต่อนักเรียน การวิจัยนี้ได้กำหนดกรอบความคิดไว้ 6 ด้าน คือ การสอนจริยธรรมเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการสอนจริยธรรม โดยใช้กิจกรรมการสอนที่ต่อเนื่องการสอนจริยธรรมโดยกำหนดกฎระเบียบของห้องเรียน การสอนจริยธรรมโดยกำหนดนโยบายและระเบียบของทางราชการ การวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลา 6 เดือน ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จึงพบว่า การจัดการศึกษาด้านจริยธรรม โดยผู้บริหารและครูเน้นการปลูกฝังความดีงามที่ยึดตามหลักพระพุทธศาสนาโดยเน้นการควบคุมดูแลตนเอง การมีส่วนร่วมเป็นแบบอย่างให้กับคนอื่นได้ ความดีโดยวิธีการที่นักเรียนรู้โดยการปฏิบัติแม้ว่าไม่ได้กำหนดไว้ชัดเจนในหลักสูตร สิ่งที่ต้องปฏิบัติต่อกัน การให้เกียรติผู้อื่นเป็นเรื่องมีความสำคัญและได้ค้นพบว่าการจัดการเรียนการสอนจริยศึกษาควรบูรณาการคุณภาพ อบรมสั่งสอนควรเป็นแบบอย่างที่ดี การฝึกอบรมควรกระทำอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความยั่งยืน อย่างไรก็ตามแม้ว่านักเรียนส่วนใหญ่จะมีความประพฤติที่เหมาะสมตลอดเวลา แต่มีนักเรียนส่วนน้อยที่ต่อต้านในการไม่อยากเรียน

วินเซนท์ (Vincent. 2001) ได้ศึกษาอย่างละเอียดถึงความรู้ทางด้านจริยธรรมและพฤติกรรมด้านจริยธรรมในท่านกลางนักเรียน มีนักเรียนมัธยมปลายจากหลายเขื่อนนำ เข้าร่วม 729 คนอายุระหว่าง 14-18 ปี ผลได้ชี้ให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่รับรู้ถึงสภาพการณ์ของการไม่มีจริยธรรมและอาจจะประพฤติตัวอย่างมีจริยธรรม อย่างไรก็ตามโดยเฉลี่ย 26% ของนักเรียนไม่ให้ความสำคัญต่อสถานการณ์ที่ไม่มีจริยธรรมและโดยเฉลี่ย 44 % อาจจะเข้าร่วมพฤติกรรมโดยไม่มีจริยธรรม จุดสำคัญก็คือการสอนจริยธรรมโดยผ่านทางกรรวมวิธีที่ใช้แบบสอบถาม กรณีตัวอย่าง ผลสำรวจจากกลุ่มอภิปรายและการเขียนสถานการณ์ต่างๆที่เพิ่มเข้ามา ซึ่งทั้งหมดก็ได้รับการนำเสนอมาในงานวิจัยนี้

เพกกี (Peggy. 2002) ได้ศึกษา เพื่อที่จะทำให้เด็กพร้อมจะเป็นสมาชิกที่เกิดผลของสมาชิกประชาธิปไตย จึงนับว่าสำคัญมากกว่าที่สอนเขาให้เข้าใจและนำไปใช้เป็นทางเลือกและการมีสิทธิมีเสียงในสังคมหนึ่งที่รู้สึกหวาดกลัวต่อพฤติกรรมรุนแรงก็นับว่าสำคัญที่ทุกคนมีบทบาทรับผิดชอบต่อเรื่องนี้ ความล้มเหลวที่จะดำรงกฎเกณฑ์ลักษณะมาตรฐานของด้านวินัยได้ทำให้นักเรียนมัธยมปลายมีทัศนคติต่อต้านอย่างไรก็ตามวินัยก็เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือนักเรียน ทั้งนี้พวกเขาได้เรียนรู้เพื่อช่วยให้มีลักษณะทางเลือกที่ดีจะได้เป็นบุคคลที่มีเหตุมีผลสำหรับทางเลือกเหล่านั้น ผู้เขียนได้อภิปรายถึง

วิธีการที่เธอและเพื่อนร่วมงาน นักจิตวิทยาของโรงเรียน (บรูซ เว็นเนอร์) และที่ปรึกษาโรงเรียน (ลี ยัง) ได้พัฒนากระบวนการวินัยที่มุ่งหมายรวมไปถึงการนำกฎเกณฑ์ทางจริยธรรมไปใช้ในการช่วยตัดสินใจ

ทอม (Tom. 2004) ได้ศึกษาความมีวินัยบทความนี้เป็นบทคัดย่อจากวารสารเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนธันวาคม 2546 การขาดแรงตอบสนองที่เห็นได้ต่อพฤติกรรมที่ยอมรับไม่ได้ดูได้จากความเห็นของนักเรียนในฐานะเป็นคุณธรรมที่ไม่มีประโยชน์(วินัย) ครูและผู้บริหารต้องดำเนินการอย่างสร้างสรรค์เพื่อแสดงให้เห็นว่าการกระทำดังกล่าวมีผลที่ตามมาและจากผลของการกระทำนั้นก็ดีกว่าอื่นๆ ผู้เขียนบรรยายถึงระบบของวินัยที่ได้รับการส่งเสริมที่โรงเรียนของเขาซึ่งได้กำหนดสำหรับนักเรียนเหล่านั้นที่ในขณะนั้นมีพฤติกรรมไม่สมความคาดหมายใน 2วิชาหรือมากกว่านี้ในการเฝ้าดูพฤติกรรม

บทที่ 3

ขั้นตอนและวิธีดำเนินการ

การจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ผู้จัดทำได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและเขียนโครงร่างคู่มือ

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง
2. เขียนโครงร่างของคู่มือ
3. ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบความเหมาะสมของโครงร่างคู่มือ

ขั้นตอนที่ 2 จัดทำเนื้อหาสาระของคู่มือ

1. จัดทำเนื้อหาสาระของคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน
2. ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหาสาระของคู่มือ

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินความเหมาะสมของคู่มือ

1. ประเมินความเหมาะสมของคู่มือการจัดกิจกรรมให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 20 คน แบ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 3 คน คณาจารย์จำนวน 2 คน ครูผู้สอนจำนวน 15 คน ตรวจสอบความเหมาะสม
2. ปรับปรุงแก้ไขคู่มือการจัดกิจกรรมตามข้อเสนอแนะของผู้ประเมินความเหมาะสม

ขั้นตอนในการดำเนินงาน

ขั้นตอนในการจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมมีดังนี้

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและเขียนโครงร่างของคู่มือ

ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ดังนี้

- 1.1 ศึกษาหลักสูตรและเนื้อหาการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย
- 1.2 เขียนโครงร่างหัวข้อของคู่มือและรายละเอียดประกอบหัวข้อของคู่มือ ประกอบด้วย
 - ตอนที่ 1 ความรู้พื้นฐานสำหรับครูสอนคุณธรรมจริยธรรม
 - 1) ความหมายของคุณธรรมจริยธรรม
 - 2) ความมุ่งหมายในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่นักเรียน
 - 3) หลักการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน
 - 4) พฤติกรรมนักเรียนที่แสดงถึงการมีคุณธรรมจริยธรรม

ตอนที่ 2 บทบาทของผู้บริหารและครูในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม

- 1) บทบาทของผู้บริหารในการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้นักเรียน
- 2) บทบาทของครูในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้นักเรียน

ตอนที่ 3 กิจกรรมที่สร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน

- 1) ด้านความรับผิดชอบ
 - กิจกรรมใฝ่รู้ใฝ่เรียน
 - กิจกรรม WE CARE
 - กิจกรรมโรงเรียนสวยด้วยมือเรา
- 2) ด้านความมีวินัย
 - กิจกรรมเด็กวัฒนายุคใหม่สร้างวินัยคู่สังคม
 - กิจกรรมเพื่อเธอ
 - กิจกรรมสร้างวินัย ด้วยกิจกรรม 5 ส
- 3) ด้านความซื่อสัตย์
 - กิจกรรม WIN- WIN
 - กิจกรรมตามรอยคนดี
 - กิจกรรมเพาะเมล็ดกล้ารักษาสัตย์
- 4) ด้านความเสียสละ
 - กิจกรรมหนังสือเพื่อน้อง
 - กิจกรรมกล่องน้ำใจ
 - กิจกรรมจากใจฉันสู่ใจเธอ

1.3 เชิญผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คนตรวจสอบโครงร่างของคู่มือก่อนนำไปเขียนเนื้อหาสาระของคู่มือ ประกอบด้วย อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา ศิษยาภิบาล และผู้เชี่ยวชาญดังนี้

- 1) อาจารย์ ดร. สมชาย เทพแสง อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 - 2) ศาสตราจารย์ ดร. วินิจ วงศ์สรรเสริญ ศิษยาภิบาลคริสตจักรอิมมานูเอล
 - 3) ศาสตราจารย์ ดร. ศึกษา เทพอารีย์ ศิษยาภิบาลคริสตจักรวัฒนา
- ปรับปรุงแก้ไขโครงร่างคู่มือตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2. จัดทำเนื้อหาสาระของคู่มือ

การจัดทำเนื้อหาสาระของคู่มือสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนในโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้

2.1 เขียนคู่มือในรูปแบบของการเขียนโครงการโดยเน้นการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ คู่มือประกอบด้วยส่วนต่างๆดังนี้

ส่วนที่ 1 คือคำชี้แจงการใช้คู่มือประกอบด้วยวัตถุประสงค์ของคู่มือความรู้พื้นฐานในการใช้คู่มือ วิธีการใช้คู่มือ คำแนะนำการใช้คู่มือ

ส่วนที่ 2 คือเนื้อหาสาระของการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม ประกอบด้วยความรู้พื้นฐานสำหรับครูผู้สอนคุณธรรมจริยธรรมการจัดกิจกรรมที่สร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม การประเมินพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน

2.2 นำคู่มือที่ได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์แล้ว ไปขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญและนำมาแก้ไขปรับปรุงได้แก่การเพิ่มเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง การเขียนจุดประสงค์ให้ตรงกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของแต่ละกิจกรรม การประเมินผลในแต่ละกิจกรรม

3. ประเมินความเหมาะสมของคู่มือ

ผู้ศึกษานำคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนที่จัดทำขึ้นให้ผู้ใช้ที่เกี่ยวข้องประเมินความเหมาะสมของคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนในโรงเรียน โดยมีขั้นตอนของการประเมินความเหมาะสมของคู่มือดังนี้

นำคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ที่ได้รับการแก้ไขเรียบร้อยแล้วตรวจสอบความเหมาะสมก่อนนำไปใช้ โดยผู้จัดทำคู่มือได้ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เชิญผู้เชี่ยวชาญและผู้ปฏิบัติ จำนวน 20 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 3 คน ศึกษานิเทศก์ จำนวน 2 คน และครูผู้ปฏิบัติ จำนวน 15 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือ

ในการตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมก่อนนำไปใช้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการดังนี้

3.1 ผู้ศึกษาจัดทำแบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรม มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า

3.2 นำแบบประเมินคู่มือเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและปรับปรุงให้เหมาะสม

3.3 นำคู่มือและแบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือให้ผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 3 คน ศึกษานิเทศก์ จำนวน 2 คน และครูผู้ปฏิบัติ จำนวน 15 คน รวมทั้งหมด 20 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือ พร้อมให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังรายชื่อต่อไปนี้

3.3.1 ผู้บริหารโรงเรียน

- 1) นางวิภาวดี ชีวะผลาบุญรณ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย
- 2) นายสุตใจ วิชัย ผู้อำนวยการโรงเรียนอรุณประดิษฐ์ จังหวัดเพชรบุรี

3) นางฉวีวรรณ วิชัย ผู้อำนวยการโรงเรียนสุรียวงศ์ จังหวัดราชบุรี

3.3.2 ศึกษาพิเศษ

1) ดร.ชาติ แจ่มนุช ศึกษาพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 1

กรุงเทพมหานคร

2) นายชลธี กุลประดิษฐ์ศึกษาพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต

กรุงเทพมหานคร

3.3.3 ครูผู้ปฏิบัติ

1) นางกุสุมา ทองช่วง ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียน โรงเรียนวัฒนา

วิทยาลัย

2) นางสาวปราณี ณ นคร ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา

โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

3) นางสาวนุชจรินทร์ สิทธิธรรม หัวหน้างานฝ่ายจัดการทั่วไปโรงเรียนวัฒนา

วิทยาลัย

4) นางวิลาวัลย์ มิตรกุล หัวหน้างานฝ่ายบุคลากร โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

5) นางสาวเยาวมาลย์ ทองน้อย หัวหน้าระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนวัฒนา

วิทยาลัย

6) นางสาวกมลวรรณ จันทจิตร หัวหน้างานนักเรียนประจำ โรงเรียนวัฒนา

วิทยาลัย

7) นางสาวจิรพร รัตนสุนทรากุล หัวหน้างานกิจการนักเรียน ระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

วิทยาลัย

8) นางสาวพัชรี สง่าสินธุ์ หัวหน้าระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัฒนา

วิทยาลัย

9) นางเกษรา สุนย์ขัน หัวหน้าระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัฒนา

วิทยาลัย

10) นางอัมพิกุล พรหมมี หัวหน้าระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3โรงเรียนวัฒนา

วิทยาลัย

11) นางนวลพันธ์ ตรานานนท์หัวหน้าระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4โรงเรียนวัฒนา

วิทยาลัย

12) นางเกษราวงศ์ พึ่งโพธิ์ทอง หัวหน้าระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5โรงเรียน

วัฒนาวิทยาลัย

13) นางสาวดารญาตันตินีรนาทหัวหน้าระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่6โรงเรียน
วัฒนาวิทยาลัย

14) นางรัตนพร มั่นศรีจันทร์ นายทะเบียนและวัดผล โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

15) นางรติกรพวงศิริหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ระดับ
มัธยมศึกษา โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

3.4 รวบรวมแบบประเมินความเหมาะสมที่ผู้เชี่ยวชาญได้ประเมินแล้วมาให้คะแนนตาม
เกณฑ์ ความเหมาะสมในการนำคู่มือไปใช้

3.5 ผู้ศึกษาได้กำหนดเกณฑ์การตรวจสอบความเหมาะสมในการนำคู่มือไปใช้เป็นมาตรา
ส่วนประมาณค่า 5 ระดับดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความเหมาะสมในการนำคู่มือไปใช้ได้มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความเหมาะสมในการนำคู่มือไปใช้ได้มาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความเหมาะสมในการนำคู่มือไปใช้ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความเหมาะสมในการนำคู่มือไปใช้น้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความเหมาะสมในการนำคู่มือไปใช้น้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึงคู่มือมีความเหมาะสมนำไปใช้มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง คู่มือมีความเหมาะสมนำไปใช้มาก

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง คู่มือมีความเหมาะสมนำไปใช้ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึงคู่มือมีความเหมาะสมนำไปใช้น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง คู่มือมีความเหมาะสมนำไปใช้น้อยที่สุด

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมในการนำคู่มือไปใช้ โดยใช้ค่าเฉลี่ย
(\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สรุปผลจากการตรวจสอบความเหมาะสมการนำคู่มือไปใช้ จาก
ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 20 คน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดสัญลักษณ์ดังนี้

N แทน จำนวน

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ วิเคราะห์หาค่าข้อมูลในรูปของตารางแบ่งเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมของคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรับผิดชอบของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม ด้านความมีวินัยของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม ด้านความเสียสละของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมของคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม

ดังรายละเอียดในตาราง 1

ตาราง 1 ความเหมาะสมของคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม

ข้อ	รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1	คู่มือมีคำชี้แจงในการนำไปใช้อย่างเหมาะสม	4.55	0.51	มากที่สุด
2	คู่มือมีการอธิบายความรู้พื้นฐานสำหรับครูอย่างเหมาะสม	4.55	0.51	มากที่สุด
3	คู่มือมีการอธิบายบทบาทของผู้บริหารและครูในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม	4.60	0.50	มากที่สุด
4	คู่มือมีความเหมาะสมในรายละเอียดของเนื้อหาที่มีความเป็นไปได้ในการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้นักเรียน	4.40	0.50	มาก
5	คู่มือมีความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม	4.45	0.61	มาก
6	คู่มือมีการประเมินการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมครบทุกกิจกรรม	4.65	0.50	มากที่สุด
7	คู่มือที่จัดทำขึ้นมีเนื้อหาสาระกิจกรรม การประเมินพฤติกรรมสอดคล้องกับเนื้อหาสาระและวัตถุประสงค์	4.55	0.51	มากที่สุด
8	คู่มือที่จัดทำขึ้นมีประโยชน์ต่อการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในโรงเรียน	4.65	0.59	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		4.55	0.53	มากที่สุด

จากตาราง 1 แสดงว่าผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมในการนำคู่มือไปใช้จัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม สำหรับนักเรียนโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด 6 ข้อโดยเรียงลำดับดังนี้ คู่มือมีการประเมินการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมครบทุกกิจกรรม, คู่มือที่จัดทำขึ้นมีประโยชน์ต่อการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในโรงเรียน($\bar{X}=4.65$) คู่มือมีการอธิบายบทบาทของผู้บริหารและครูในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม

($\bar{X}=4.60$) คู่มือมีค่าชี้แจงในการนำไปใช้อย่างเหมาะสม คู่มือมีค่าชี้แจงในการนำไปใช้อย่างเหมาะสม , คู่มือที่จัดทำขึ้นมีเนื้อหาสาระกิจกรรม การประเมินพฤติกรรมสอดคล้องกับเนื้อหาสาระและวัตถุประสงค์ ($\bar{X}=4.55$)

ตาราง 2 การจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรับผิดชอบ

ข้อ	รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1	ความเหมาะสมของสาระสำคัญของการจัดกิจกรรม	4.35	0.67	มาก
2	ความเหมาะสมของจุดประสงค์ของการจัดกิจกรรม	4.55	0.61	มากที่สุด
3	ความเหมาะสมของวิธีดำเนินกิจกรรม	4.45	0.76	มาก
4	ความเหมาะสมของสื่ออุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม	4.20	0.62	มาก
5	ความเหมาะสมการประเมินกิจกรรม	4.25	0.64	มาก
6	คู่มือมีขั้นตอนทำให้สามารถจัดกิจกรรมด้านความรับผิดชอบ บรรลุวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรม	4.50	0.61	มากที่สุด
7	คู่มือมีแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมสร้าง เสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความรับผิดชอบได้อย่างเหมาะสม	4.45	0.69	มาก
รวมเฉลี่ย		4.39	0.66	มาก

จากตาราง 2 แสดงว่าผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.39$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด 2 ข้อ โดยเรียงลำดับดังนี้

ความเหมาะสมของจุดประสงค์ของการจัดกิจกรรม ($\bar{X}=4.55$) คู่มือมีขั้นตอนทำให้สามารถจัดกิจกรรมด้านความรับผิดชอบบรรลุวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรม ($\bar{X}=4.50$)

ตาราง 3 การจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม ด้านความมีวินัย

ข้อ	รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1	ความเหมาะสมของสาระสำคัญของการจัดกิจกรรม	4.45	0.69	มาก
2	ความเหมาะสมของจุดประสงค์ของการจัดกิจกรรม	4.50	0.69	มากที่สุด
3	ความเหมาะสมของวิธีดำเนินกิจกรรม	4.25	0.55	มาก
4	ความเหมาะสมของสื่ออุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม	4.20	0.52	มาก
5	ความเหมาะสมการประเมินกิจกรรม	4.25	0.72	มาก
6	คู่มือมีขั้นตอนทำให้สามารถจัดกิจกรรมด้านความมีวินัย บรรลุวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรม	4.35	0.59	มาก
7	คู่มือมีแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมสร้าง เสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยได้อย่างเหมาะสม	4.25	0.64	มาก
รวมเฉลี่ย		4.32	0.63	มาก

จากตาราง 3 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความมีวินัย มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด 1 ข้อ ดังนี้ ความเหมาะสมของจุดประสงค์ของการจัดกิจกรรม ($\bar{X} = 4.50$) มีระดับความคิดเห็นมาก 6 ข้อ โดยเรียงลำดับดังนี้ ความเหมาะสมของสาระสำคัญของการจัดกิจกรรม ($\bar{X} = 4.45$) คู่มือมีขั้นตอนทำให้สามารถจัดกิจกรรมด้านความมีวินัยบรรลุวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรม ($\bar{X} = 4.35$) ความเหมาะสมของวิธีดำเนินกิจกรรม, ความเหมาะสมการประเมินกิจกรรม คู่มือมีแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.25$) ความเหมาะสมของสื่ออุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม ($\bar{X} = 4.20$)

ตาราง 4 การจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์

ข้อ	รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1	ความเหมาะสมของสาระสำคัญของการจัดกิจกรรม	4.50	0.51	มากที่สุด
2	ความเหมาะสมของจุดประสงค์ของการจัดกิจกรรม	4.50	0.51	มากที่สุด
3	ความเหมาะสมของวิธีดำเนินกิจกรรม	4.50	0.69	มากที่สุด
4	ความเหมาะสมของสื่ออุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม	4.40	0.60	มาก
5	ความเหมาะสมการประเมินกิจกรรม	4.45	0.69	มาก
6	คู่มือมีขั้นตอนทำให้สามารถจัดกิจกรรมด้านความซื่อสัตย์บรรลुวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรม	4.45	0.69	มากที่สุด
7	คู่มือมีแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ได้อย่างเหมาะสม	4.50	0.61	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		4.47	0.61	มาก

จากตาราง 4 แสดงว่าผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด 4 ข้อ โดยเรียงลำดับดังนี้ ความเหมาะสมของสาระสำคัญของการจัดกิจกรรม, ความเหมาะสมของจุดประสงค์ของการจัดกิจกรรม, ความเหมาะสมของวิธีดำเนินกิจกรรม, คู่มือมีแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.50$) มีความคิดเห็นระดับมาก 3 ข้อ โดยเรียงลำดับดังนี้ ความเหมาะสมการประเมินกิจกรรม คู่มือมีขั้นตอนทำให้สามารถจัดกิจกรรมด้านความซื่อสัตย์บรรลุวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรม ($\bar{X} = 4.45$) ความเหมาะสมของสื่ออุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม ($x = 4.40$)

ตาราง 5 การจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความเสียสละ

ข้อ	รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1	ความเหมาะสมของสาระสำคัญของการจัดกิจกรรม	4.65	0.59	มากที่สุด
2	ความเหมาะสมของจุดประสงค์ของการจัดกิจกรรม	4.65	0.49	มากที่สุด
3	ความเหมาะสมของวิธีดำเนินกิจกรรม	4.55	0.61	มากที่สุด
4	ความเหมาะสมของสื่ออุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม	4.35	0.67	มาก
5	ความเหมาะสมการประเมินกิจกรรม	4.45	0.61	มาก
6	คู่มือมีขั้นตอนทำให้สามารถจัดกิจกรรมด้านความเสียสละบรรลุวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรม	4.60	0.50	มากที่สุด
7	คู่มือมีแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความเสียสละได้อย่างเหมาะสม	4.55	0.61	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		4.54	0.58	มากที่สุด

จากตาราง 5 แสดงว่าผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความเสียสละ มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับมากที่สุด 5 ข้อ โดยเรียงลำดับดังนี้ ความเหมาะสมของสาระสำคัญของการจัดกิจกรรม ความเหมาะสมของจุดประสงค์ของการจัดกิจกรรม ($\bar{X} = 4.65$) คู่มือมีขั้นตอนทำให้สามารถจัดกิจกรรมด้านความเสียสละบรรลุวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรม ($\bar{X} = 4.60$) ความเหมาะสมของวิธีดำเนินกิจกรรม คู่มือมีแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความเสียสละได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.55$) มีความคิดเห็นระดับมาก 2 ข้อ โดยเรียงลำดับดังนี้ ความเหมาะสมการประเมินกิจกรรม ($\bar{X} = 4.45$) ความเหมาะสมของสื่ออุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม ($\bar{X} = 4.35$)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การรายงานการจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย การสรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ผู้ศึกษาได้เสนอตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการจัดทำคู่มือ
2. วิธีดำเนินการ
3. สรุปผล
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการจัดทำคู่มือ

1. เพื่อสร้างคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย
2. เพื่อรายงานการสร้างคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

วิธีดำเนินการ

การสร้างคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและเขียนโครงร่างคู่มือ โดยศึกษาหลักสูตรและเนื้อหาการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม เขียนโครงร่างของคู่มือและรายละเอียดหัวข้อของคู่มือ ซึ่งประกอบด้วยความหมายของคุณธรรมจริยธรรม ความมุ่งหมายในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้นักเรียน หลักการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมและพฤติกรรมนักเรียนที่แสดงออกถึงการมรคุณธรรมจริยธรรม บทบาทของผู้บริหารในการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้นักเรียนและบทบาทของครูในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้นักเรียน และเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบโครงร่างของคู่มือก่อนนำไปเขียนเนื้อหาสาระของคู่มือ

ตอนที่ 2 จัดทำเนื้อหาสาระของคู่มือ การจัดทำเนื้อหาสาระของคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ประกอบด้วย การเขียนคู่มือในรูปของการเขียนโครงการโดยเน้นการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม คู่มือประกอบด้วยคำชี้แจงการใช้คู่มือ

วัตถุประสงค์ ส่วนประกอบของคู่มือ คำแนะนำการใช้คู่มือ การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรม และนำคู่มือขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คนและนำมาแก้ไขปรับปรุง

ตอนที่ 3 ประเมินความเหมาะสมของคู่มือ ผู้ศึกษาจัดทำแบบประเมินความเหมาะสมของ คู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า และให้ผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ผู้บริหาร คีศึกษานิเทศก์ และครูผู้ปฏิบัติรวม 20 คน ประเมินความเหมาะสมของคู่มือ พร้อมให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ รวบรวมแบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือที่ผู้เชี่ยวชาญได้ ประเมินแล้วมาวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมในการนำคู่มือไปใช้โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ของผู้เชี่ยวชาญ สรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ ความเหมาะสมของคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม สำหรับนักเรียนโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ของผู้เชี่ยวชาญต่อคู่มือมีค่าชี้แจงในการนำไปใช้อย่างเหมาะสม คู่มือมีการอธิบายความรู้พื้นฐานสำหรับครูอย่างเหมาะสม คู่มือมีการอธิบายบทบาทของผู้บริหารและครู ในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม คู่มือมีความเหมาะสมในรายละเอียดของเนื้อหาที่มีความ เป็นไปได้ในการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้นักเรียน คู่มือมีความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมอย่างหลากหลาย คู่มือมีการประเมินการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรมครบทุกกิจกรรม คู่มือที่จัดทำขึ้นมีเนื้อหาสาระ กิจกรรม การประเมินพฤติกรรมสอดคล้องกับ เนื้อหาสาระและวัตถุประสงค์คู่มือที่จัดทำขึ้นมีประโยชน์ต่อการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมของ นักเรียนในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$)

2. ผลการวิเคราะห์การจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ของผู้เชี่ยวชาญต่อความเหมาะสมของสาระสำคัญของการจัดกิจกรรม ความเหมาะสมของจุดประสงค์การ จัดกิจกรรม ความเหมาะสมของวิธีดำเนินกิจกรรม ความเหมาะสมของสื่ออุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม ความเหมาะสมของการประเมินกิจกรรม คู่มือมีขั้นตอนทำให้สามารถจัดกิจกรรมด้านความรับผิดชอบ บรรลุวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรม คู่มือมีแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมสร้างเสริม คุณธรรมจริยธรรมด้านความรับผิดชอบได้อย่างเหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$)

3. ผลการวิเคราะห์การจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความมีวินัย ของผู้เชี่ยวชาญต่อความเหมาะสมของสาระสำคัญของการจัดกิจกรรม ความเหมาะสมของจุดประสงค์การ จัดกิจกรรม ความเหมาะสมของวิธีดำเนินกิจกรรม ความเหมาะสมของสื่ออุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม ความเหมาะสมของการประเมินกิจกรรม คู่มือมีขั้นตอนทำให้สามารถจัดกิจกรรมด้านความมีวินัยบรรลุ

วัตถุประสงค์การจัดกิจกรรม คู่มือมีแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยได้อย่างเหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.32$)

4. ผลการวิเคราะห์การจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ของผู้เชี่ยวชาญต่อความเหมาะสมของสาระสำคัญของการจัดกิจกรรม ความเหมาะสมของจุดประสงค์การจัดกิจกรรม ความเหมาะสมของวิธีดำเนินกิจกรรม ความเหมาะสมของสื่ออุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม ความเหมาะสมของการประเมินกิจกรรม คู่มือมีขั้นตอนทำให้สามารถจัดกิจกรรมด้านความซื่อสัตย์ บรรลุวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรม คู่มือมีแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ได้อย่างเหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.47$)

5. ผลการวิเคราะห์การจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความเสียสละ ของผู้เชี่ยวชาญต่อความเหมาะสมของสาระสำคัญของการจัดกิจกรรม ความเหมาะสมของจุดประสงค์การจัดกิจกรรม ความเหมาะสมของวิธีดำเนินกิจกรรม ความเหมาะสมของสื่ออุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม ความเหมาะสมของการประเมินกิจกรรม คู่มือมีขั้นตอนทำให้สามารถจัดกิจกรรมด้านความเสียสละ บรรลุวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรม คู่มือมีแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความเสียสละได้อย่างเหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.39$)

อภิปรายผล

จากการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ของผู้เชี่ยวชาญ นำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. ผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย เกี่ยวกับคู่มือมีค่าชี้แจงในการนำคู่มือไปใช้ คู่มือมีการอธิบายความรู้พื้นฐานสำหรับครู คู่มือมีการอธิบายบทบาทของผู้บริหารและครูในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม คู่มือมีความเหมาะสมในรายละเอียดของเนื้อหาที่มีความเป็นไปได้ในการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมอย่างหลากหลาย คู่มือมีแบบประเมินการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมครบทุกกิจกรรม คู่มือที่จัดทำขึ้นมีเนื้อหาสาระ กิจกรรม การประเมินพฤติกรรมสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ และวัตถุประสงค์ คู่มือที่จัดทำขึ้นมีประโยชน์ต่อการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในโรงเรียน พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นต่อการนำคู่มือการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมไปใช้อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ สมจิตร ทับทิม (2548: บทคัดย่อ) พบว่าผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมของคู่มือโดยรวมมีความเหมาะสมมากที่สุด สอดคล้องกับ กิรติกานต์ พุทธอร่าม (2549: บทคัดย่อ) พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นโดยรวม คู่มือมีความเหมาะสมในการนำไปใช้อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ อันเด ไชยเผือก (2551: บทคัดย่อ) พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าโดยรวมคู่มือมีความเหมาะสมในการนำไปใช้อยู่ในระดับมาก

2. ผลการประเมินความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ เกี่ยวกับความเหมาะสมของสาระสำคัญของการจัดกิจกรรม ความเหมาะสมของจุดประสงค์การจัดกิจกรรม ความเหมาะสมของวิธีดำเนินการจัดกิจกรรม ความเหมาะสมของสื่ออุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม ความเหมาะสมการประเมินกิจกรรม คู่มือมีขั้นตอนทำให้สามารถจัดกิจกรรมด้านความรับผิดชอบบรรลุวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรม คู่มือมีแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความรับผิดชอบได้อย่างเหมาะสม พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นต่อการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความรับผิดชอบโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ สมจิตร ทับทิม (2548: บทคัดย่อ) พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมด้านความรับผิดชอบของนักเรียนมีความเหมาะสมมากที่สุด สอดคล้องกับ ดวงพร ทองชะอุม (2550: บทคัดย่อ) พบว่านักเรียนได้รับการพัฒนาความรับผิดชอบสูงขึ้น สอดคล้องกับ อนงค์ จันไค (2550: บทคัดย่อ) พบว่านักเรียนมีคุณลักษณะความรับผิดชอบเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ กฎ ระเบียบและงานที่ได้รับมอบหมายสูงขึ้น

3. ผลการประเมินความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความมีวินัย เกี่ยวกับความเหมาะสมของสาระสำคัญของการจัดกิจกรรม ความเหมาะสมของจุดประสงค์การจัดกิจกรรม ความเหมาะสมของวิธีดำเนินการจัดกิจกรรม ความเหมาะสมของสื่ออุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม ความเหมาะสมการประเมินกิจกรรม คู่มือมีขั้นตอนทำให้สามารถจัดกิจกรรมด้านความมีวินัยบรรลุวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรม คู่มือมีแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยได้อย่างเหมาะสม พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นต่อการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ศักดิ์ชัย มโนวงศ์ (2544: บทคัดย่อ) พบว่านักเรียนนักเรียนมีระเบียบวินัยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ พงษ์ศักดิ์ พงษ์สุภา (2546: บทคัดย่อ) พบว่าพฤติกรรมความตรงต่อเวลาของนักเรียนปรับเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น สอดคล้องกับ สันติ นิลหมื่นไวย์ (2546: บทคัดย่อ) พบว่านักเรียนที่มีความประพฤติไม่เหมาะสมได้รับการแก้ไขทำให้สตินักเรียนที่ประพฤติผิดด้านวินัยลดลงและหมดไป สอดคล้องกับ จรรยา กุลสุทธิชัย (2547: บทคัดย่อ) พบว่านักเรียนได้รับการพัฒนา แต่งกายถูกต้องตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการและของโรงเรียน

4. ผลการประเมินความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ เกี่ยวกับความเหมาะสมของสาระสำคัญของการจัดกิจกรรม ความเหมาะสมของจุดประสงค์การจัดกิจกรรม ความเหมาะสมของวิธีดำเนินการจัดกิจกรรม ความเหมาะสมของสื่ออุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม ความเหมาะสมการประเมินกิจกรรม คู่มือมีขั้นตอนทำให้สามารถจัดกิจกรรมด้านความซื่อสัตย์บรรลุวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรม คู่มือมีแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ได้อย่างเหมาะสม พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นต่อการจัดกิจกรรม

สร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ชูพงษ์ สุขรัตน์ (2546: บทคัดย่อ) พบว่าจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นด้านความซื่อสัตย์อยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับ งามนิตย์ สิริพงษ์ (2547: บทคัดย่อ) พบว่าการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนด้านความซื่อสัตย์โดยรวมอยู่ในระดับมาก

5. ผลการประเมินความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความเสียสละ เกี่ยวกับความเหมาะสมของสาระสำคัญของการจัดกิจกรรม ความเหมาะสมของจุดประสงค์ การจัดกิจกรรม ความเหมาะสมของวิธีดำเนินการจัดกิจกรรม ความเหมาะสมของสื่ออุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม ความเหมาะสมการประเมินกิจกรรม คู่มือมีขั้นตอนทำให้สามารถจัดกิจกรรมด้านความซื่อสัตย์ บรรลุวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรม คู่มือมีแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ได้อย่างเหมาะสม พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นต่อการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ชูพงษ์ สุขรัตน์ (2546: บทคัดย่อ) พบว่า จริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาส มีความเสียสละอยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับ พัชรี ศักดิ์ (2547: บทคัดย่อ) พบว่านักเรียนได้รับการพัฒนาความเสียสละ ด้วยกิจกรรมยุวกาชาดสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรม สอดคล้องกับ กมลชนก ภิรมย์ศิริพรณ (2549: บทคัดย่อ) พบว่านักเรียนมีความเสียสละสูงขึ้นหลังจากการใช้คู่มือพัฒนาความเสียสละ

ข้อเสนอแนะในการจัดทำคู่มือ

1. สถานศึกษา เน้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมทุกกลุ่ม สาระการเรียนรู้ในแผนจัดการเรียนรู้ทุกแผน
2. ศาสนกิจของโรงเรียนมรบทบาทมากขึ้นในการจัดกิจกรรมด้านคริสต์จริยธรรมที่ส่งเสริมด้านคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียนที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ เน้นการเรียนรู้ผ่านการทำกิจกรรม

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลชนก ภิรมย์ศิริพรรณ. (2549). *คู่มือพัฒนาความเสี่ยสละของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กรมวิชาการ. (2529). *การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กรมวิชาการ. (2542). *การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กรมวิชาการ. (2524). *รายงานการวิจัยทางการศึกษา เรื่องโครงการทดลองหารูปแบบที่มีประสิทธิผลต่อการเรียนการสอนจริยธรรม*. กรุงเทพฯ: ธนประดิษฐ์การพิมพ์ .
- กิติพันธ์ รุจิรกุล. (2542, มีนาคม). คุณธรรม จรรยาบรรณและจริยธรรมในการประกอบอาชีพครู. *วารสารสีมาจารย์*. 11(21): 64-92
- กียรติกานต์ พุทธอร่าม. (2549). *คู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับสำหรับนักเรียน โรงเรียนเทศบาล 3 (เทศบาลสงเคราะห์)จังหวัดชลบุรี*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย.มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เกียรติ ชัยพิพัฒน์. (2540, กันยายน). การเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม. *การศึกษา กทม*. 20(12): 18 -20.
- ขวัญดี ขำช่อนทรัพย์. (2542). *การศึกษาพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- งามนิตย์ สิริพงษ์. (2542). *การส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนของครูโรงเรียนพระวิสุทธีวงศ์ อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี* ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จรรยา กุลสุทธิชัย. (2547). *การดำเนินงานเสริมสร้างพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านสำโรง (ภิญโญอนุสรณ์) อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.

- จันทรา พวงยอด. (2534). การพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพุทธจักรวิทยาโดยใช้กิจกรรมและเทคนิคการประเมินผลจากสภาพจริง. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- จินตนา ธนวิบูลย์ชัย. (2540). คุณสมบัตินักเรียนวัดและคุณภาพมาตรฐานวัดเจตคตติเชิงจริยธรรมด้านความรับผิดชอบต่อที่สร้างโดยประยุกต์วิธีการธอร์นไคด์. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จวีร์รัตน์ นันทย์ทวีกุล. (2538). การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะความรับผิดชอบต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในกรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- ชัยณรงค์ ศรีสุข. (2545). คุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- ชาญชัย อินทประวัตติ. (2539). รายงานการวิจัยการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปลูกฝังจริยธรรม. สงขลา: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. อัดสำเนา.
- ชูดา จิตพิทักษ์. (2542, ตุลาคม). คุณธรรมและจริยธรรมที่ครูควรจะต้องทำ. วารสารปาริชาติ. 11(2): 9 -29 .
- ชูพงศ์ สุขรัตน์. (2546). ศึกษาจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- ดวงพร ทองชะอู่. (2550). คู่มือพัฒนาความรับผิดชอบต่อเด็กปฐม. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- ถวิล จันทร์สว่าง. (2545). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความรับผิดชอบต่อของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- ทีศนา แคมมณี. (2546). การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม: จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: เมธีทีปส์.

- ธนพร ดีจงเจริญ.(2537) . การวิเคราะห์การจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนประถมศึกษาตามนโยบายการศึกษาของกรุงเทพมหานคร. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ธวัชชัย ชัยจริยฉายากุล. (2529). รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาคุณสมบัติของค่านิยมพื้นฐานทางจริยธรรมของคนไทย. กรุงเทพฯ: ภาควิชาศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ธีระนุช สุนทร. (2549). คู่มือพัฒนาความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ธีระ ชัยยุทธยง. (2535, กุมภาพันธ์-มีนาคม). ค่านิยมกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและวินัย. *แนะแนว*. 26(139): 45-50.
- ธีระวุฒิ ประทุมพรรัตน์. (2534). การบริหารกิจกรรมนักเรียน. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- นภดล ภวนะวิเชียร. (2540). การศึกษาค่านิยมด้านความรับผิดชอบของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ได้รับการส่งเสริมด้วยกระบวนการที่พัฒนาตามความคิดของไอเซ็นและแรทส์. *วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา)*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- นริศรา ริชาร์ดสัน. (2546). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเสียสละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดธาตุทอง เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร. *สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา)*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- บรรจง ชูสกุลชาติ. (2533). คู่มือการพัฒนาคุณธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: การศาสนา.
- บรรทม มณีโชติ. (2530). รูปแบบของข้อคำถามวัดลักษณะนิสัยด้านความเสียสละชนิดข้อความและชนิดสถานการณ์ที่มีคุณภาพของแบบทดสอบ. *ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา)*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บัวคำ แก้วอุดม. (2550). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพของผู้ปกครองกับการส่งเสริมวินัยในตนเองของนักเรียน โรงเรียนนวมินทราชูทิศ สอนกุลหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี. *สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- บุษรา จีดลัดวน. (2538). การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเขียนภาษาอังกฤษและความรับผิดชอบในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนมินิคอร์สแบบอรรถฐานกับการสอนตามคู่มือครู. *ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา)*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.

- ปรีชา การสะอาด, สุทธิวรรณ พีรศักดิ์โสภณ; และมณฑิยา พัวไพบูลย์. (2548). การวิเคราะห์ประกอบความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่3สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม. *วารสารวิจัย มข.* 215-225.
- ปรีชา ช้างขวัญยืน. (2546). *เทคนิคการเขียนและผลิตตำรา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประชัย เปี่ยมสมบุรณ์. (2546, ตุลาคม-ธันวาคม). การพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของสังคมไทย. *วารสารเพื่อการพัฒนาชนบท ๓.ก.ส.* 82-95.
- เปลื้อง เจริญอาจ. (2535). *วินัยของนักเรียนเอกสารระเบียบข้อบังคับของกระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- พงษ์ศักดิ์ พงษ์สุภา. (2546). *การพัฒนาการดำเนินงานสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาด้านผู้เรียนในโรงเรียนอุดรพิชัยรักษ์พิทยาสังเกตกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี*. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พนัส หันนาคินทร์. (2529). *การสอนค่านิยมและจริยธรรม*. พิษณุโลก: โรงพิมพ์พัฒนาเนศ.
- พระธรรมปิฎก. (2539). *วินัยเรื่องที่ใหญ่กว่าที่คิด*. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- พัชรี ศักดิ์. (2547). *การพัฒนาความเสียสละของนักเรียนที่มีแรงจูงใจต่างกันในการเข้าร่วมกิจกรรมยุวกาชาดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดพรหมสุวรรณสามัคคี สังกัดกรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ไพโล เฉลียวฉลาด. (2548). *องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการไม่มีความรับผิดชอบของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนประชาราษฎร์บำเพ็ญ เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ภาสเชษฐ ชินเวศยวงศ์. (2549, พฤษภาคม). โรงเรียนยังเน้นสอนวิชาการมากกว่าคุณธรรม. *วารสารการศึกษาไทย*. 3(20): 64-66.
- ภัททิยา กฤษณะพันธ์. (2540). *ผลของการใช้กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมที่มีต่อการลดพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัย*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. ถ่ายเอกสาร.
- มารศรี จันทศรี. (2540). *การศึกษาจริยธรรมของครูและนักเรียนประถมศึกษา*. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ยนต์ ชุ่มจิต. (2531). *ความเป็นครู*. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้งเฮาส์.
- ลักขณา ศิริวงศ์. (2549). *คู่มือพัฒนาความเสียสละของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วรเชษฐ โชคชัย. (2536). *การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาไทยและความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยการสอนแบบนาฏการกับการสอน ตามคู่มือครู*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- วัลภา ดวงชาทม. (2539). *ผลการใช้เทคนิคการปรับพฤติกรรมเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเขวไร่ศึกษา จังหวัดมหาสารคาม*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การประถมศึกษา). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- วัลลภ ปิยะมโนธรรม. (2532). *คุยกับนักจิตวิทยา*. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.
- วาสนา ไตรวัฒน์งไชย. (2543). *การเปรียบเทียบความเข้าใจการอ่านและความรับผิดชอบต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือตามวิธีเอสทีเอ็ดกับวิธีสอนตามคู่มือครู*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วารี นิยมธรรม. (2536). *ผลการใช้เทคนิคแม่แบบจากนิทานชาดกเพื่อพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมในนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2543). *การพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา ส่วนวิจัยและพัฒนา สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2539). *กระบวนการนโยบายทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: อักษรพิมพ์.
- ศักดิ์ชัย มโนวงศ์. (2544). *พฤติกรรมทางจริยศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อำเภอออยเต่า จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การประถมศึกษา). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- ศักรินทร์ สุวรรณโรจน์. (2535). *บทบาทของ ก.ค. ในทศวรรษหน้า*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู.
- สมจิตร ทับทิม. (2548). *คู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านความรับผิดชอบต่อ นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4 ในกระบวนการเรียนการสอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- สมโชค พูนนวม. (2533). *ความสัมพันธ์ระหว่างความซื่อสัตย์กับความรู้สึกที่รับผิดชอบ*. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สถิต ศิลปาบุตร. (2546). *ศึกษาสภาพและความต้องการในการประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อเลื่อนขั้นเงินเดือน ตามความคิดเห็นของครูในเขตคลองสามวา สังกัดกรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหาร การศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สยาม ปิยะนราธร. (2539, มีนาคม). *การสร้างวินัยในชั้นเรียน*. วารสารการศึกษาเอกชน. 6(57).
- สันติ นิลหมื่นไวย. (2546). *การพัฒนาการปฏิบัติงานส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัย โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู*. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- สำเนียง ศิลป์ประกอบ. (2540). *ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความรับผิดชอบในการเรียนและความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาด้วยบทเรียนสำเร็จรูปกับที่เรียนด้วยการเรียนการสอนตามคู่มือ*. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุทธิพงษ์ บุญผดุง. (2541). *การสร้างแบบทดสอบวัดลักษณะความรับผิดชอบสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การแสดงหลักฐานความเที่ยงตรง ความไม่เที่ยงตรงและความเชื่อมั่น*. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุรางค์ ใคว์ตระกุล. (2541). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อนงค์ จันใด. (2550). *การศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อนุชิต เริงจำเนียร. (2545). *คู่มือการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะคนดีของนักเรียนนักศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อรทัย ไสภา. (2533). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนและเรียนตามคู่มือครู*. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- อันเด ไชยเผือก. (2551). *คู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมโรงเรียนมารีวิทย์ จังหวัดชลบุรี*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- อาวุธ พรหมานอก. (2534). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความรับผิดชอบในการเรียนวิชา คณิตศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการสอนตามแบบ กับการสอนตามคู่มือครูของ สสวท*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อุดมศักดิ์ มาดี. (2545). *ระดับเหตุผลด้านความรับผิดชอบของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเขตการศึกษากรุงเทพมหานคร.
- Cranley, Mary Elizabeth. (2003, November). Tessaban School: The Moral life of a Thai Primary School. *Dissertation Abstract International*. 64(5): 1513-A.
- Gilford, Nancy; & Kay Teresa. (1993, July). The Relationship of Moral Reasoning Level of Learning Environment. *Dissertation Abstract International*. 54(1): 59-A.
- Narvaez, Darcia F.E. (1994, May). Moral Reasoning and Memory for General Content and Moral Arguments in Narratives (text Recall). *Dissertation Abstract International*. 54(1): 59-A.
- Reall, Michael John. (1993, November). The Relationship of Cognitive Moral Development Moral Reasoning and Moral Conduct of Business Student in a competitive Environment. *Dissertation Abstract International*. 54(5): 1860-A.
- www.stpt.usf.edu/coas/ethics/programs/education.html

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

คู่มือ

คู่มือ

การจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน
โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

จัดทำโดย

นางทัศนีย์ จินาพร

คำนำ

การจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย มีจุดประสงค์เพื่อให้ครูและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งทำหน้าที่รับผิดชอบงานสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน ได้มีคู่มือไว้ใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรม โดยเฉพาะในด้านความรับผิดชอบ ความมีวินัย ความซื่อสัตย์และความเสียสละ และให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้คู่มือเป็นแนวทางในการกำกับติดตาม นิเทศ ตรวจสอบและประเมินผลการจัดกิจกรรมในบรรลุเป้าหมายของการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม

สำหรับเนื้อหาของสาระของคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ประกอบด้วยเนื้อหาของสาระ 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ความรู้พื้นฐานสำหรับครูผู้สอนคุณธรรมจริยธรรม

ตอนที่ 2 บทบาทของผู้บริหารและครูในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม

ตอนที่ 3 กิจกรรมที่สร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน

ซึ่งผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และเป็นบุคคลที่ดีในอนาคตของชาติสืบไป

ทัศนีย์ จินาพร

สารบัญ

	หน้า
คำชี้แจงการใช้คู่มือ	73
วัตถุประสงค์การใช้คู่มือ ส่วนประกอบของคู่มือ	73
คำแนะนำการใช้คู่มือ	74
ตอนที่ 1 ความรู้พื้นฐานสำหรับครูผู้สอนคุณธรรมจริยธรรม	75
วัตถุประสงค์ ความหมายของคุณธรรมจริยธรรม	75
ความมุ่งหมายในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียน	76
หลักการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน	76
พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงถึงการมีคุณธรรมจริยธรรม	77
ตอนที่ 2 บทบาทของผู้บริหารและครูในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม	79
บทบาทของผู้บริหารในการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม	79
บทบาทของครูในการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม	79
ตอนที่ 3 กิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม	81
กิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรับผิดชอบ	82
กิจกรรมใฝ่รู้ใฝ่เรียน	83
กิจกรรม WE CARE	86
กิจกรรมโรงเรียนช่วยด้วยมือเรา	90
กิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม ด้านความมีวินัย	96
กิจกรรมเด็กพัฒนายุคใหม่สร้างวินัยคู่สังคม	97
กิจกรรมเพื่อเธอ	102
กิจกรรมสร้างวินัย ด้วยกิจกรรม 5 ส	107
กิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์	114
กิจกรรม WIN-WIN	115
กิจกรรมตามรอยคนดี	119
กิจกรรมเพาะเมล็ดกล้ารักษาสัตย์	136
กิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม ด้านความเสียสละ	141
กิจกรรมหนังสือเพื่อน้อง	142
กิจกรรมกลองน้ำใจ	144
กิจกรรมจากใจฉันสู่ใจเธอ	148
เอกสารอ้างอิง	154

คำชี้แจงการใช้คู่มือ

วัตถุประสงค์ของคู่มือ

คู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย จัดทำขึ้นเพื่อให้ครูและบุคลากรที่รับผิดชอบกิจกรรมเกี่ยวกับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมของโรงเรียน ได้ศึกษาและใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมและพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียน และให้ผู้บริหาร สถานศึกษาได้ใช้เป็นแนวทางในการควบคุม กำกับ ติดตาม และนิเทศการจัดกิจกรรมดังกล่าว โดย มุ่งเน้นในเรื่องการจัดกิจกรรมที่ส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมตามคุณธรรมจริยธรรมที่สำคัญ 4 ด้าน คือ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความมีวินัย ด้านความซื่อสัตย์ และด้านความเสียสละ

ส่วนประกอบของคู่มือ

ในการจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม ได้จัดทำในรูปแบบของการจัด กิจกรรมซึ่งเป็นแนวทางให้ครูที่รับผิดชอบได้ใช้ในการจัดกิจกรรมที่ส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่พึง ประสงค์ คู่มือมีรายละเอียดแบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ความรู้พื้นฐานสำหรับครู ประกอบด้วย ความหมายของคุณธรรมจริยธรรม ความมุ่ง หมายของการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม หลักการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน และพฤติกรรม นักเรียนที่แสดงถึงการมีคุณธรรมจริยธรรม

ตอนที่ 2 บทบาทของผู้บริหารและครูในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม ประกอบด้วยบทบาทของผู้บริหารในการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้นักเรียน และบทบาทของครู ผู้รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้นักเรียน

ตอนที่ 3 กิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนมี 4 ด้าน คือ กิจกรรมด้านความ รับผิดชอบ กิจกรรมด้านความมีวินัย กิจกรรมด้านความซื่อสัตย์ กิจกรรมด้านความเสียสละ ซึ่ง ประกอบด้วยกิจกรรมต่างๆ คือ กิจกรรมใฝ่รู้ใฝ่เรียน กิจกรรม We Care กิจกรรมโรงเรียนช่วยด้วยมือเรา กิจกรรมเด็กวัฒนายุคใหม่สร้างวินัยสู่สังคม กิจกรรมเพื่อเธอ กิจกรรมสร้างวินัยด้วยกิจกรรม 5 ส กิจกรรม Win-Win กิจกรรมตามรอยคนดี กิจกรรมหนังสือเพื่อน้อง กิจกรรมกล่อมน้ำใจ กิจกรรมจากใจ ฉันทุใจเธอ

ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน ต้องทำการศึกษาและทำ ความเข้าใจวิธีการดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนที่กำหนด โดยเลือกกิจกรรมและนำไปจัดกิจกรรม ให้ เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน

คำแนะนำในการใช้คู่มือ

เพื่อให้การจัดทำคู่มือและการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนด คือ ครูผู้รับผิดชอบใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมที่ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมการมีคุณธรรมจริยธรรมที่สำคัญ 4 ด้าน คือ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความมีวินัย ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความเสียสละ จะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมต้องศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการจัดกิจกรรม ว่าเป็นกลุ่มเป้าหมายที่มีลักษณะใด เพื่อจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายนั้น
2. เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม ครูผู้รับผิดชอบจะต้องพิจารณาใช้เวลาให้เหมาะสม โดยสามารถยืดหยุ่นได้
3. งบประมาณ ครูผู้รับผิดชอบต้องเสนองบประมาณในการจัดกิจกรรมต่างๆ ไว้ในแผนปฏิบัติงานประจำปี
4. การประเมินผลการจัดกิจกรรม ครูผู้รับผิดชอบจะต้องศึกษาและประเมินพฤติกรรมของนักเรียนตามสภาพจริง

ตอนที่ 1

ความรู้พื้นฐานสำหรับครูผู้สอนคุณธรรมจริยธรรม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจ ความหมายของคุณธรรมจริยธรรม ความมุ่งหมายในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม และหลักการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน
2. เพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจบทบาทของโรงเรียนต่อการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม
3. เพื่อให้ครูมีความเข้าใจพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงถึงการมีคุณธรรมจริยธรรม

เนื้อหาประกอบด้วย

1. ความหมายของคุณธรรมจริยธรรม
2. ความมุ่งหมายของการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่นักเรียน
3. หลักการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน
4. พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงถึงการมีคุณธรรมจริยธรรม

ความหมายของคุณธรรมจริยธรรม

นักการศึกษาได้ให้ความหมายของคุณธรรมจริยธรรมไว้หลากหลาย พอสรุปได้ดังนี้
คุณธรรม (Moral) หมายถึง คุณงามความดีที่เป็นธรรมชาติก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

จริยธรรม (Ethics) หมายถึง ความประพฤติที่เป็นธรรมชาติเกิดจากคุณธรรมในตัวเอง ก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในสังคม

คุณธรรมจริยธรรม หมายถึง คุณลักษณะที่เกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติ ตลอดจนการคิดในทางที่ถูกต้อง ดีงาม มีคุณประโยชน์ทั้งตนเองและส่วนรวมสามารถควบคุมตนเองในการประพฤติปฏิบัติและการปรับตัวเพื่อความสงบสุขในการอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุขในสังคม

กิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม หมายถึง การจัดกิจกรรมคุณธรรมจริยธรรม โดยนำเนื้อหา และประสบการณ์การเรียนรู้คุณธรรมจริยธรรมตามพันธกิจการศึกษาของสภาคริสตจักรในประเทศไทย 4 ด้านได้แก่ คือ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความมีวินัย ด้านความซื่อสัตย์ และด้านความเสียสละ ดังนี้

1. ด้านความรับผิดชอบ หมายถึง ความมุ่งมั่นตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย ด้วยความพยายาม รู้จักไตร่ตรองให้รอบคอบ เพื่อให้บรรลุตามความมุ่งหมาย โดยรู้จักหน้าที่ที่ตนเองต้องกระทำ

หรือปฏิบัติและยอมรับผลของการกระทำนั้นทั้งด้านผลดี และผลเสีย ตลอดจนพร้อมที่จะปรับปรุงวิธีปฏิบัติเพื่อให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

2. ด้านความมีวินัย หมายถึง การประพฤติปฏิบัติอย่างดีมีระเบียบ แบบแผนของบุคคลซึ่งกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามระเบียบกฎเกณฑ์ของสังคม โดยเคารพสิทธิของผู้อื่น ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบของสังคม ควบคุมพฤติกรรมของตนเอง รู้ว่าสิ่งใดดีควรทำและสิ่งใดไม่ดีควรหลีกเลี่ยง สามารถคิดตัดสินใจ และเลือกกระทำในสิ่งที่ตนเห็นว่าเหมาะสม ไม่ขัดต่อระเบียบของสังคมและไม่ขัดต่อผู้อื่น

3. ด้านความซื่อสัตย์ หมายถึง การประพฤติปฏิบัติอย่างเหมาะสม และตรงต่อความเป็นจริงอย่างตรงไปตรงมา ทั้งกาย วาจา ใจ ต่อตนเองและผู้อื่น รวมทั้งต่อหน้าที่การงานและคำมั่นสัญญาจริงใจในสิ่งที่ถูกที่ควรถูกต้องตามทำนองคลองธรรม ไม่แสวงหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเองและพวกพ้อง

4. ด้านความเสียสละ หมายถึง ความจริงใจที่ไม่เห็นแก่เพียงตนเองหรือเรื่องของตัวเอง แต่เห็นอกเห็นใจ รู้จักแบ่งปัน เสียสละความสุขส่วนตัว เพื่อทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่นเห็นคุณค่าในเพื่อนมนุษย์ มีความเอื้ออาทร เอาใจใส่ ให้ความสนใจในความต้องการ ความจำเป็น ความทุกข์สุขของผู้อื่น และพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือ เกื้อกูลกันและกัน

ความมุ่งหมายในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่นักเรียน

1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ มีคุณธรรมตามพันธกิจการศึกษาของสภาคริสตจักรในประเทศไทย เพื่อให้สอดคล้องกับคุณธรรมจริยธรรมตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
2. เพื่อให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ยึดมั่นในหลักแห่งคุณธรรมจริยธรรม และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
3. เพื่อให้นักเรียนเป็นผู้มีความประพฤติในครรลองแห่งคุณธรรมจริยธรรมและเป็นผู้นำการพัฒนาคูณธรรมจริยธรรมให้ปรากฏในสังคมได้

หลักการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน

การจัดการศึกษาทุกระดับตั้งแต่ปฐมวัยถึงอุดมศึกษา มีความมุ่งหมายที่จะจัดการสอนให้ผู้เรียนมีความสมบูรณ์ใน 3 ด้านคือ พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญาความรู้และคุณธรรม โรงเรียนจึงมีบทบาทหน้าที่สำคัญในการปลูกฝังคุณลักษณะทางคุณธรรมจริยธรรมด้านต่างๆให้แก่ผู้เรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 ก: 8-9) ได้กำหนดแนวทางในการจัดกิจกรรมที่ต้องคำนึงถึงดังนี้

1. กำหนดความสำคัญของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ที่จะต้องเร่งสร้างเสริมให้เกิดกับคนไทย และกำหนดให้เป็นวาระแห่งชาติ เช่น ความสามัคคี ความมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

2. ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรแกนกลาง ให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม ให้มีสาระของความรู้เกี่ยวกับชีวิตจริงและธรรมชาติ หลักธรรมของศาสนา เอกลักษณะไทย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยบูรณาการให้เหมาะสมกับวัยผู้เรียน

3. ส่งเสริมให้กับสถาบันการศึกษา สถาบันศาสนาและองค์กรต่างๆ จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานความรู้วิชาสามัญ และความรู้ทางศาสนาเข้าด้วยกัน ปลุกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่ผู้เรียนตามวัยและต่อเนื่อง รวมทั้งส่งเสริมให้ครู พระภิกษุ นักบวชและผู้นำทางศาสนามีความรู้ความเข้าใจศาสนาอย่างแท้จริง

4. ส่งเสริมสนับสนุนให้สถาบันศาสนาเป็นแหล่งเรียนรู้ พัฒนาจิตใจของเยาวชน ศาสนิกชน ให้เป็นคนที่มีสมบุรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีคุณธรรมจริยธรรม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

5. กำหนดนโยบาย แผนงานและโครงการเพื่อสนับสนุนและพัฒนาให้ศาสนบุคคลมีความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น หลักศาสนธรรมสามารถถ่ายทอดความรู้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

6. ให้สถาบันสังคมในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมเสริมสร้างศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม วิถีชีวิตที่ดีงาม เพื่อให้คนไทยอยู่ร่วมกันอย่างสันติ มีความสุขและเป็นสังคมที่เอื้ออาทรต่อกัน

7. จัดกระบวนการเรียนการสอนบูรณาการด้านศาสนาและหลักธรรมศาสนาในทุกระดับทุกวิชาให้สอดคล้อง และเหมาะสมกับศาสนาที่ผู้เรียนนับถือทั้งเนื้อหาการปฏิบัติและการนำไปประยุกต์ใช้

8. สถานศึกษาจัดให้มีการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านศาสนาความรู้ทั่วไปเข้าด้วยกันรวมทั้งปลุกฝังคุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนจัดให้ครู พระภิกษุ นักบวช และผู้นำทางศาสนาที่มีความรู้ด้านศาสนธรรมอย่างแท้จริง เป็นผู้สอนวิชาศาสนาและศีลธรรม

9. จัดให้มีการประชุมอบรมครูและผู้บริหารในเรื่องความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมอย่างถูกต้องเพื่อสามารถบูรณาการในกระบวนการเรียนรู้ได้มากขึ้น รวมทั้งอบรมคุณธรรมจริยธรรมให้ผู้เรียน

10. มีแผนงานและโครงการให้ศาสนบุคคลที่มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริงในศาสนธรรมเป็นผู้สอนหรือเป็นวิทยากรในสถานศึกษา

จากที่กล่าวมาจะเห็นว่าโรงเรียนมีบทบาทสำคัญในการปลุกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ นักเรียน โรงเรียนจึงต้องคำนึงถึงหลักการดังกล่าวต่อการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม และส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆที่แสดงถึงการมีคุณธรรมจริยธรรม

พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงถึงการมีคุณธรรมจริยธรรม

การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน นอกจากการเรียนการสอนแล้ว การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ เป็นโอกาสให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมต่างๆในการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา คือ

1. มีระเบียบวินัยประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัย เคารพกฎเกณฑ์ของสังคม ปฏิบัติตนตามกฎหมายและสังคม รู้จักควบคุมพฤติกรรมของตน เลือกระทำในสิ่งที่ตนเองเห็นว่าเหมาะสมที่ไม่ขัดต่อระเบียบของสังคมและผู้อื่น
2. มีความซื่อสัตย์สุจริตประพฤติปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมตรงไปตรงมาทั้งกาย วาจา ใจต่อตนเองและผู้อื่น ไม่แสวงหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเองและพวกพ้อง
3. สำนึกในหน้าที่ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง สังคมและประเทศชาติมีความมุ่งมั่นตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความพยายามเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและยอมรับผลการกระทำนั้นๆ ทั้งผลดีและผลเสีย
4. มีความเสียสละ เมตตาต่อผู้อื่น มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น รู้จักแบ่งปัน เสียสละความสุขส่วนตัวเพื่อทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่น มีความเอื้ออาทรเอาใจใส่และพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือ
5. รู้จักคิดริเริ่ม และตัดสินใจอย่างมีเหตุผลกล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง
6. รู้จักพึ่งตนเอง แสวงหาความรู้อย่างสม่ำเสมอ มีความมานะอดทนตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียนและการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมไม่ทอดอวยพยายามต่อสู้
7. รักและเทิดทูนชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของสังคม เคารพกฎหมาย เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติมีความเสียสละ
8. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน มีน้ำใจช่วยเหลืองานอาสาทำงาน รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เอาใจเขามาใส่ใจเรา

การที่ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมตามพฤติกรรมที่กำหนดไว้ ถือเป็นการพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่สำคัญที่สุดที่สอดคล้องกับพันธกิจการศึกษาของสภาคริสตจักรในประเทศไทย

ตอนที่ 2

บทบาทของผู้บริหารและครูในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม

บทบาทของผู้บริหารในการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม

การศึกษามีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ หากคนได้รับการพัฒนา ได้รับการศึกษา ดีที่สุด “คน” จะเป็นปัจจัยชี้ขาดความสำเร็จของการพัฒนาประเทศทุกด้าน การมีความรู้ดีอย่างเดียวไม่เพียงพอ ควรมีความรู้ควบคู่กันไปกับคุณธรรมจึงจะเป็นคนดีที่มีคุณค่าของสังคม ผู้บริหารสถานศึกษา จึงมีบทบาทสำคัญในการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้กับผู้เรียนดังนี้

1. ผู้บริหารมีนโยบายในการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนอย่างชัดเจน
2. ผู้บริหารมีคุณธรรมจริยธรรมและเป็นแบบอย่างที่ดี
3. ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมที่หลากหลายรวมทั้งจัดสื่ออุปกรณ์สำหรับดำเนินกิจกรรมอย่างเพียงพอ
4. สนับสนุนให้ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนที่สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในทุกกลุ่มสาระ
5. เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม โดยมีการประชุมวางแผน ระดมทรัพยากรและร่วมปฏิบัติกิจกรรม
6. มีการปรับปรุงเนื้อหาการเรียนการสอนเรื่องศาสนาและจริยธรรมในทุกระดับชั้น เพื่อเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาคุณภาพและค่านิยมที่พึงประสงค์ของผู้เรียน
7. มีการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมรวมทั้งยกย่อง สนับสนุน และประกาศเกียรติคุณนักเรียนในทุกด้าน อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

บทบาทของครูในการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม

ครูมีบทบาทในการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ผู้เรียน ดังนี้

1. ครูควรทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาและผู้สนับสนุนให้ผู้เรียนทำกิจกรรม โครงการหรือโครงการต่างๆ ทั้งในระดับกลุ่มสาระ ภายในห้องเรียนในระดับสถานศึกษาและชุมชน ทั้งนี้เพื่อเป็นปลูกฝังคุณธรรมในด้านการพัฒนาตน การพัฒนาการทำงาน และการพัฒนาการอยู่ร่วมกันในสังคม
2. แนะนำแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่เป็นบุคคล องค์กร หน่วยงานและแหล่งเรียนรู้ต่างๆ
3. แทรกหัวข้อจริยธรรมในทุกวิชาที่สอนในลักษณะประยุกต์ให้สอดคล้องกับวิชานั้น โดยชี้ให้เห็นแนวทางและจุดยืนที่ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ได้เมื่อจบการศึกษา การสอนเช่นนี้จะทำให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญ เกิดความเข้าใจ และรู้หลักการในการดำเนินชีวิตจริง

4. สอนด้วยแบบอย่างชีวิตของผู้ครูผู้สอน ครูมีหน้าที่โดยตรงในการอบรมป้มนิสัย ให้ความรู้ แก่ศิษย์ ควรจะเป็นผู้ที่ประพฤติตนแบบผู้ทรงศีล มีวัตรปฏิบัติที่ดีงาม เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ด้วยการ ทำให้ดูเป็นตัวอย่าง ซึ่งมีน้ำหนักมากกว่าคำพูดที่สอน

ตอนที่ 3

กิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน

กิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ประกอบด้วย กิจกรรมที่สร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมในด้านต่างๆ 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความรับผิดชอบ ประกอบด้วย
 - 1.1 กิจกรรมใฝ่รู้ใฝ่เรียน
 - 1.2 กิจกรรม WE CARE
 - 1.3 กิจกรรมโรงเรียนช่วยด้วยมือเรา
2. ด้านความมีวินัย ประกอบด้วย
 - 2.1 เด็กวัฒนายุคใหม่สร้างวินัยคู่สังคม
 - 2.2 กิจกรรม เพื่อเธอ
 - 2.3 กิจกรรมสร้างวินัยด้วยกิจกรรม 5ส
3. ด้านความซื่อสัตย์ ประกอบด้วย
 - 3.1 กิจกรรม WIN-WIN
 - 3.2 กิจกรรมตามรอยคนดี
 - 3.3 กิจกรรมเพาะเมล็ดกล้ารักษาสัตย์
4. ด้านความเสียสละ ประกอบด้วย
 - 4.1 กิจกรรมหนังสือเพื่อน้อง
 - 4.2 กิจกรรมกล่อมน้ำใจ
 - 4.3 กิจกรรมจากใจฉันสู่ใจเธอ

กิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม
ด้านความรับผิดชอบ

1. กิจกรรมใฝ่รู้ใฝ่เรียน
2. กิจกรรม WE CARE
3. กิจกรรมโรงเรียนสวยด้วยมือเรา

กิจกรรมใฝ่รู้ใฝ่เรียน (ความรับผิดชอบต่อตนเอง)

แนวคิด

การจัดการศึกษาในปัจจุบันนี้ มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองด้านการเรียนอย่างเต็มศักยภาพ รู้จักแสวงหาและใช้ข้อมูลประกอบการวางแผนการเรียน การศึกษาต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีเทคนิค วิธีการและทักษะการเรียนรู้ มีความรับผิดชอบตนเอง มีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียนและสามารถวางแผนการเรียน การศึกษาต่อได้อย่างเหมาะสมกับตนเอง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองในการแสวงหาความรู้จากข้อมูล ข่าวสาร แหล่งการเรียนรู้ ทั้งด้านการศึกษา อาชีพ ได้เหมาะสมกับตนเอง
2. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นพบความถนัด ความสามารถ ความสนใจของตนเอง รักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น

ระยะเวลา

ตลอดปีการศึกษา

สถานที่

ห้องประชุมโรงเรียน , ห้องอเนกประสงค์

สื่อ / อุปกรณ์

1. ป้ายนิเทศ
2. บัตร สถาบันการศึกษา
3. แผ่นพับ
4. ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนช่วงชั้น 3 - 4

วิธีดำเนินงานกิจกรรม

1. ครูผู้รับผิดชอบชี้แจงจุดประสงค์ของการจัดกิจกรรมเปิดโลกการเรียนรู้สู่นาครด
2. เชิญรุ่นพี่ / ศิษย์เก่า จากมหาวิทยาลัยต่างๆ มาให้ข้อคิด การเลือกคณะต่างๆ รวมทั้งการเตรียมตัวเข้ามหาวิทยาลัย
3. ประสานงานกับฝ่ายแนะแนว จัดป้ายนิเทศแสดงข้อมูล และสถิติ เพื่อสร้างวิสัยทัศน์ ดังนี้
 - 3.1 ข้อมูลการศึกษาต่อ สายสามัญ สายอาชีพ ในประเทศและต่างประเทศ
 - 3.2 ทิศทางแนวโน้มของการศึกษาภายในและภายนอกประเทศ
 - 3.3 ข้อมูลด้านการศึกษา ด้านอาชีพ
 - 3.4 ผลวิจัยความต้องการ ด้านอาชีพต่างๆ
4. เชิญสถาบันการศึกษา, มหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน, สถาบันการศึกษานานาชาติในไทย, สถาบันการศึกษาต่อต่างประเทศ, การบินพลเรือน, พาณิชยนาวิ มาจัดบูธ โดยมีการจัดกิจกรรมให้นักเรียน การให้ข้อมูล คณะสาขาวิชาต่างๆ และบรรยากาศการเรียน
5. เชิญสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ เป็นวิทยากรให้ความรู้และข้อมูลเรื่องการสอบเข้ามหาวิทยาลัยในระบบ Admissions เพื่อตอบข้อคำถาม หรือข้อสงสัย
6. ประสานงานกับฝ่าย I.T. ของโรงเรียนเพื่อลงข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับต่างๆ รวมทั้งแบบทดสอบต่างๆ เพื่อให้นักเรียนได้สามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง

การประเมินผล

แบบประเมิน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

นักเรียนมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเองที่นำความรู้และประสบการณ์ ไปใช้ในการพัฒนาตนเอง ค้นพบความสนใจ ความถนัดและพัฒนา ความสามารถพิเศษเฉพาะตัว มองเห็นช่องทางในการสร้างงาน อาชีพในอนาคตได้เหมาะสมกับตนเอง

แบบประเมินกิจกรรมใฝ่รู้ใฝ่เรียน (ความรับผิดชอบต่อตนเอง)

คำชี้แจง ให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน

เกณฑ์การประเมิน

4	หมายถึง	ดีมาก
3	หมายถึง	ดี
2	หมายถึง	พอใช้
1	หมายถึง	ปรับปรุง

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			
		4	3	2	1
1	นักเรียนได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา (ระบบ Admission)				
2	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากวิทยากรมาเป็นแนวทางในการเลือกศึกษาต่อในคณะต่างๆ ของแต่ละมหาวิทยาลัยทั้งของรัฐและเอกชน รวมทั้งการศึกษาต่อต่างประเทศ				
3	วิทยากรมีความรู้และมีทักษะในการถ่ายทอดให้กับผู้ฟัง				
4	ข้อมูลการศึกษาต่อภายในและภายนอกประเทศมีการนำเสนออย่างชัดเจนและเป็นปัจจุบัน				
5	นักเรียนได้รับทราบทิศทาง แนวโน้มการศึกษาและการเลือกประกอบอาชีพ				
6	สถานที่จัดบุคลากรศึกษา และแหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสม				
7	เนื้อหา สาระที่นำเสนอ จากสถาบันการศึกษามีความชัดเจนถูกต้องและเป็นปัจจุบัน				
8	ข้อมูลด้านการศึกษา ที่นำเสนอตรงตามความต้องการและความสนใจของนักเรียน				

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

กิจกรรม WE CARE

แนวคิด

จุดมุ่งหมายสำคัญของการศึกษาคือ ต้องการฝึกผู้เรียนทุกรูปแบบเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์โดยให้เรียนรู้จากการกระทำ ผู้เรียนซึ่งเป็นเยาวชนของชาติยังขาดความรับผิดชอบไม่รู้จักตัวเอง การจัดกิจกรรม WE CARE ซึ่งเป็นการประชุมระดับชั้นจะเป็นโอกาสเหมาะสมที่ผู้เรียนจะได้ฝึกวินัยการอยู่ร่วมกัน ในการประชุมหมุนเวียนกันทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ดีที่สุด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนรู้จักตนเอง มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม
2. เพื่อให้ให้นักเรียนได้แสดงออกซึ่งความสามารถในการเป็นผู้นำ มีความรับผิดชอบในการทำงานในระดับชั้น

ระยะเวลา

ตลอดปีการศึกษา

สถานที่

ห้องประชุม / ห้องเรียน

สื่อ / อุปกรณ์

1. บทความ / สารคดี/ข่าว ที่เกี่ยวกับความรับผิดชอบ
2. ข้อมูลจาก อินเทอร์เน็ต

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนช่วงชั้น 3-4

วิธีดำเนินกิจกรรม (WE CARE - 1)

1. ครูผู้รับผิดชอบชี้แจงวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรม
2. ครูเลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียนระดับชั้น
3. คณะกรรมการนักเรียนคัดเลือกบทความ / สารคดี ที่เกี่ยวกับความรับผิดชอบ

4. คณะกรรมการนักเรียนระดับชั้น แต่ละห้องเรียนหมุนเวียนกันรับผิดชอบเป็นผู้นำประชุม นำบทความ / สารคดี ที่เกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อมาให้ให้นักเรียนแต่ละระดับชั้นฟัง เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปประยุกต์ใช้ หรือเชิญคุณครูให้ความรู้ โดยมีหัวหน้าระดับชั้นเป็นที่ปรึกษา

5. ผู้แทนคณะกรรมการนักเรียนเชิญคุณครูสรุปสาระสำคัญและให้ ข้อคิด

การประเมินผล

แบบประเมิน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

นักเรียน รู้จักตนเอง มีความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม

แบบประเมิน กิจกรรม WE CARE

คำชี้แจง ให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน

เกณฑ์การให้คะแนน

4	หมายถึง	ดีมาก
3	หมายถึง	ดี
2	หมายถึง	พอใช้
1	หมายถึง	ปรับปรุง

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น			
		4	3	2	1
1	บทความ/สารคดี/ข่าวที่น่าสนใจ มีความทันสมัยเป็นปัจจุบันและทันต่อเหตุการณ์				
2	ผู้นำมีความสามารถในการอธิบายเนื้อหาได้อย่างชัดเจน				
3	การเรียบเรียงเนื้อหาที่ผู้นำนำเสนอทำให้ผู้ฟังเข้าใจง่าย				
4	เนื้อหาที่น่าสนใจตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้				
5	ผู้นำใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับหลักภาษาไทย				
6	นักเรียนนำข้อคิดที่ได้จาก บทความ/สารคดี/ข่าว ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน				

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

วิธีดำเนินกิจกรรม (WE CARE - 2)

ประกวดเล่านิทานคุณธรรม ความรับผิดชอบ

1. ประชาสัมพันธ์การประกวดเล่านิทานคุณธรรมด้านความรับผิดชอบ
 2. กำหนดคุณสมบัติของผู้เข้าแข่งขันดังนี้
 - 2.1 ผู้เข้าแข่งขันเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 แข่งขันประเภทบุคคล
 - 2.2 หลักเกณฑ์การแข่งขัน
 - 2.2.1 นักเรียนผู้เข้าแข่งขันส่งรายชื่อห้อง 205 อาคาร 130 ปี
 - 2.2.2 นิทานที่ใช้ประกวดจะต้องมีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับคุณธรรมที่ส่งเสริมความรับผิดชอบและมีคติสอนใจ
 - 2.2.3 ผู้เข้าประกวดใช้สื่อประกอบขณะเล่านิทานโดยจัดเตรียมมาเอง
 - 2.2.4 ผู้เข้าประกวดสามารถใช้เพลงประกอบการเล่าได้
 - 2.2.5 เวลาในการเล่านิทาน 7 นาที
 3. กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

3.1 บุคลิกภาพ	10 คะแนน
3.2 เนื้อหาสาระเน้นคุณธรรม จริยธรรม มีข้อคิดคติสอนใจ	30 คะแนน
3.3 ใช้ภาษาถูกต้องตามอักขระและความต่อเนื่องในการเล่า	20 คะแนน
3.4 น้ำเสียงและลีลาท่าทางประกอบ	20 คะแนน
3.5 ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การใช้สื่ออุปกรณ์ประกอบเหมาะสม	10 คะแนน
3.6 ใช้เวลาตามกำหนด	5 คะแนน
- หมายเหตุ เล่านิทานเกินเวลาที่กำหนด 3 นาที ตัด 1 คะแนน
 เล่านิทานเกินเวลาที่กำหนด 4-5 นาที ตัด 2 คะแนน
 เล่านิทานเกินเวลาที่กำหนด มากกว่า 6 นาที ตัด 4 คะแนน
4. ประสานงานคุณครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ และผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นคณะกรรมการตัดสิน
 5. กำหนดการประกวดเล่านิทาน เดือนกันยายน ห้องประชุมเนลสันเฮลส์
 6. มอบรางวัลผู้ชนะการประกวดเล่านิทาน
 7. สรุปผลการประกวดเล่านิทาน

กิจกรรมโรงเรียนช่วยด้วยมือเรา

แนวคิด

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติมีความมุ่งหมายในหลักการโดยการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดังนั้นวิธีการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมทำได้หลายวิธี กิจกรรมโรงเรียนช่วยด้วยมือเราจึงเป็นกิจกรรมที่สร้างเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ ทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น รู้และเข้าใจสิทธิหน้าที่ รับผิดชอบต่อความเห็นของผู้อื่น มีความสามัคคี ไม่เห็นแก่ตัว มีวินัยในตนเอง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้มีความรับผิดชอบ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
2. เพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม สร้างจิตสำนึกในการทำประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

ระยะเวลา

ตลอดปีการศึกษา

สถานที่

อาคารเรียนระดับมัธยมศึกษา

สื่อ / อุปกรณ์

1. ป้ายประชาสัมพันธ์
2. ป้ายนิเทศ
3. อุปกรณ์ทำความสะอาด
4. แบบบันทึกการทำทำความสะอาด

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนช่วงชั้น 3-4

วิธีดำเนินการ

1. ครูผู้รับผิดชอบชี้แจงวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรม
2. ประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรม
3. คุณครูหัวหน้าระดับชั้น จัดประชุมอภิปรายครูและคณะกรรมการนักเรียนในหัวข้อดังนี้
 - 3.1 ทำไมเราจึงจำเป็นต้องดูแลรักษาสมบัติของโรงเรียน
 - 3.2 นักเรียนจะมีวิธีใช้และดูแลรักษาสมบัติของโรงเรียนอย่างไร
 - 3.3 ภายในโรงเรียนมีสถานที่ใดที่เราต้องช่วยกันดูแลรักษา
4. ระดับชั้นแต่งตั้งกรรมการดูแลรักษาความสะอาดของโรงเรียน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ คุณครูและนักเรียน ซึ่งเลือกจากทุกห้องเรียน ห้องเรียนละ 2 คน กำหนดหน้าที่ดังนี้
 - 4.1 คุณครูเวรมีหน้าที่รับรายงานจากกรรมการนักเรียนที่ทำหน้าที่ตรวจความสะอาดของอาคารสถานที่ แล้วสรุปรายงานหัวหน้าระดับชั้น
 - 4.2 กรรมการนักเรียน ทำหน้าที่ตรวจการ การรักษาความสะอาด
5. กำหนดพื้นที่ความรับผิดชอบในการดูแลรักษาความสะอาดของแต่ละระดับชั้น ดังนี้
 - มัธยมศึกษาปีที่ 1 บริเวณศาลาร่มพระคุณและสนามหน้าอาคารเรียนมัธยม
 - มัธยมศึกษาปีที่ 2 บริเวณศาลาไทย เรือนเกษตร แปลงเกษตรริมเขื่อน
 - มัธยมศึกษาปีที่ 3 อาคารเรียนมัธยม ห้องประชุมเล็ก สระแวน
 - มัธยมศึกษาปีที่ 4 อาคารศตวรรษานุสรณ์ ลานลั่นทม (ห้องพิมพ์)
 - มัธยมศึกษาปีที่ 5 ตึกวิทยาศาสตร์ ชั้นล่างอาคารโรงยิม
 - มัธยมศึกษาปีที่ 6 ด้านหลังอาคารศตวรรษานุสรณ์ ศาลาอิมอร้อย ศาลาครูขับและโรงเตี๊ยม

(แต่ละห้องเรียนรับผิดชอบหมุนเวียน ดูแลรักษาความสะอาดบริเวณที่ได้กำหนด เช่น วันจันทร์ ม.1/1 วันอังคาร ม.1/2 วันพุธ ม.1/3)
6. จัดทำแบบบันทึกการปฏิบัติงาน
7. การปฏิบัติงานของผู้เรียนก่อนเข้าชั้นเรียน เป็นกิจกรรมยามเช้า
8. คุณครูเวร สรุปประเมินผลทุกวันศุกร์

การประเมินผล

แบบประเมิน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

นักเรียนมีความรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

แบบบันทึกการดูแลรักษาความสะอาด

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ สถานที่

สัปดาห์ที่เดือน.....พ.ศ. 2553

วัน/เดือน/ปี	ชั้น	บันทึกการประเมิน	ผลการประเมิน		
			ดี	พอใช้	ปรับปรุง
สรุปผลการประเมิน					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

แบบประเมินการจัดกิจกรรมโรงเรียนสวยด้วยมือเรา

คำชี้แจง ให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน

เกณฑ์การให้คะแนน

- 4 หมายถึง ดีมาก
3 หมายถึง ดี
2 หมายถึง พอใช้
1 หมายถึง ปรับปรุง

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น			
		4	3	2	1
1	นักเรียนมีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จตามเวลาที่กำหนด				
2	นักเรียนสนใจและตั้งใจปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จตามเป้าหมายได้ด้วยตนเอง				
3	นักเรียนมีความพยายามไม่ทอดทิ้งให้ความร่วมมือในการทำงาน				
4	กิจกรรมที่ดำเนินการส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในหน้าที่				
5	นักเรียนได้มีส่วนร่วมวางแผนการทำงานร่วมกับผู้อื่น				
6	นักเรียนปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและข้อตกลงของห้องร่วมทำงานเสร็จสมบูรณ์ทุกครั้ง				

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินพฤติกรรม ด้านความรับผิดชอบ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

- สถานภาพ ครู
 นักเรียน

ตอนที่ 2 ขอให้ท่านใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องให้ตรงกับระดับพฤติกรรมของนักเรียน

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับพฤติกรรม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองในการแสวงหาความรู้จากข้อมูล ข่าวสารแหล่งการเรียนรู้ ทั้งด้านการศึกษาและอาชีพ					
2	นักเรียนมีความรับผิดชอบและความพยายามตั้งใจเอาใจใส่ในการเรียน					
3	นักเรียนมีความรับผิดชอบไม่ทอดทิ้งพยายามต่อสู้อุปสรรคในด้านการเรียนและการทำงาน					
4	นักเรียนมีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จตามกำหนดเวลา					
5	นักเรียนยอมรับผลที่เกิดจากการทำงานของตนและพร้อมที่จะปรับปรุงวิธีทำงานเพื่อให้ได้ผลที่ดียิ่งขึ้น					
6	นักเรียนตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายและงานอื่นให้สำเร็จตามเป้าหมายด้วยตนเองจนเป็นแบบอย่างที่ดี					
7	นักเรียนทำงานอย่างเต็มความสามารถด้วยความละเอียดรอบคอบทุกขั้นตอน					
8	นักเรียนอุทิศตน อุทิศเวลา ในการทำงาน					
9	นักเรียนปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและข้อตกลงของห้อง และร่วมทำงานเสร็จสมบูรณ์ทุกครั้ง					
10	นักเรียนมีความรับผิดชอบหน้าที่ด้วยความเต็มใจโดยไม่ต้องมีการบังคับ					
	รวม					
	เฉลี่ย					

เกณฑ์การให้คะแนน

- 5 หมายถึง ปฏิบัติมากที่สุด
- 4 หมายถึง ปฏิบัติมาก
- 3 หมายถึง ปฏิบัติปานกลาง
- 2 หมายถึง ปฏิบัติน้อย
- 1 หมายถึง ปฏิบัติน้อยที่สุด

การแปลผล

- นักเรียนที่มีคะแนน ร้อยละ 85 ขึ้นไป หมายถึงนักเรียนที่มีพฤติกรรมผ่านในระดับมากที่สุด
- นักเรียนที่มีคะแนนร้อยละ 75-84 หมายถึงนักเรียนที่มีพฤติกรรมผ่านในระดับมาก
- นักเรียนที่มีคะแนนร้อยละ 65-74 หมายถึงนักเรียนที่มีพฤติกรรมผ่านในระดับปานกลาง
- นักเรียนที่มีคะแนนร้อยละ 55-64 หมายถึงนักเรียนที่มีพฤติกรรมผ่านในระดับน้อย
- นักเรียนที่มีคะแนนร้อยละ 0-54 หมายถึงนักเรียนที่มีพฤติกรรมผ่านในระดับน้อยที่สุด

กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม
ด้านความมีวินัย

1. กิจกรรมเด็กวัดนานาชาติใหม่สร้างวินัยคู่สังคม
2. กิจกรรมเพื่อเธอ
3. กิจกรรมสร้างวินัย ด้วยกิจกรรม 5 ส

กิจกรรมเด็กวัยพัฒนาอายุคใหม่สร้างวินัยคู่สังคม

แนวคิด

ความมีวินัยมีความสำคัญมากไม่ว่าจะเป็นวินัยภายนอกหรือวินัยในตนเอง การเสริมสร้างความมีวินัยในตนเองให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน เปรียบเสมือนการเตรียมให้เด็กเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต การมีวินัยในตนเองหรือความสามารถควบคุมตนเองอย่างถูกต้องเป็นจุดยอดของการพัฒนาจิตใจของคน ส่งผลให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองดีในอนาคต

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนเห็นคุณค่า และตระหนักถึงความสำคัญของการมีวินัย
2. เพื่อให้นักเรียนมีระเบียบวินัย เชื่อฟังและปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม

ระยะเวลา

ตลอดปีการศึกษา

สถานที่

ห้องประชุม

สื่อ / อุปกรณ์

1. ป้ายนิเทศ
2. ป้ายประชาสัมพันธ์
3. ใบความรู้เกี่ยวกับการจัดทำวีดิทัศน์
4. ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนช่วงชั้น 3 - 4

วิธีดำเนินกิจกรรม 1. การแข่งขันกล่าวสุนทรพจน์

1. ครูผู้รับผิดชอบชี้แจงวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรม
2. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน

3. ประชาสัมพันธ์การแข่งขันกล่าวสุนทรพจน์ หัวข้อ เด็กวัยเด็กรุ่นใหม่สร้างวินัยคู่สังคม
4. กำหนดคุณสมบัติของผู้เข้าแข่งขัน
ผู้เข้าแข่งขันเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4-6
5. กำหนดขั้นตอนในการแข่งขัน
 - 5.1 หัวข้อในการแข่งขัน **เด็กวัยเด็กรุ่นใหม่สร้างวินัยคู่สังคม**
 - 5.2 ผู้เข้าแข่งขันมีเวลาในการพูด 5 นาที ในการพูดแต่ละครั้ง จะพูดเกินหรือขาดจากเวลาที่กำหนดไว้ได้เพียง 45 วินาที หากเกินหรือขาดมากกว่านั้นจะถูกตัดคะแนน
 - 5.3 ทำการแข่งขัน เดือนสิงหาคม
6. กำหนดรูปแบบการเตรียมสุนทรพจน์
แบ่งบทพูดออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนนำ ส่วนเนื้อหา และส่วนท้าย
ส่วนนำ เป็นการบอกกล่าวว่าคุณพูดเป็นใคร พูดในฐานะอะไร ในโอกาสใด แล้วนำเข้าสู่เนื้อหาด้วยวิธีการที่เร้าความสนใจ เช่น ใช้สุภาษิต คำคม หรือเหตุการณ์ปัจจุบันที่สอดคล้องกับเรื่องราวที่จะกล่าวต่อไป
ส่วนเนื้อหา ควรแยกประเด็นเป็นข้อๆ โดยคำนึงถึงเอกภาพ คือความเป็นหนึ่งเดียวของเรื่อง แต่ละประเด็นต้องมีข้อมูลหลักฐานอ้างอิงที่น่าเชื่อถือ และมีตัวอย่างประกอบให้ชัดเจน
ส่วนลงท้าย อาจทำได้หลายวิธี เช่น สรุปบททวนประเด็นเนื้อหา เสนอข้อคิด หรือแนวทางปฏิบัติ เน้นประเด็นสำคัญ และแสดงความหวังว่าน่าจะเป็นอย่างนั้นอย่างนี้
อารมณ์ขัน เป็นเรื่องที่น่ามาแทรกได้ เพื่อลดความตึงเครียด ความกดดัน แต่ไม่ใช่พรั่ำเพรื่อจนกลายเป็นเรื่องตลก
7. กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน โครงสร้างการพูด ศิลปะการนำเสนอ ความคิด และบุคลิกภาพ
8. กำหนดการรับสมัคร นักเรียนส่งใบสมัครที่ห้อง 205 อาคาร 130 ปีฯ
9. สถานที่แข่งขัน ห้องประชุมเนीलสันเฮสส์ วันพฤหัสบดีที่ 26 สิงหาคม 2553 เวลา 14.30 - 16.10 น.
10. มอบรางวัลผู้ชนะการแข่งขัน
11. สรุปผลการแข่งขันกล่าวสุนทรพจน์

การแข่งขันกล่าวสุนทรพจน์
หัวข้อ เด็กพัฒนายุคใหม่สร้างวินัยคู่สังคม

หมายเลข ชื่อ..... นามสกุล..... ชั้น.....

การให้คะแนน	เต็ม	ได้	หมายเหตุ
1. โครงสร้างการพูด			
- คำนำ (แนะนำตัว การนำเข้าสู่เนื้อเรื่อง)			
- เนื้อเรื่อง (ตรงกับเรื่องที่กำหนดให้)			
- การดำเนินเรื่อง (เรียงลำดับความสำคัญ สอดคล้องสัมพันธ์กันตลอดเรื่อง)			
- การสรุปเรื่อง			
- ตรงตามเวลาที่กำหนด			
2. ศิลปะการนำเสนอ			
- ลีลาวาทศิลป์ชวนฟัง			
- น้ำเสียงชัดเจน			
- ภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย เหมาะสม			
- ออกเสียงอักขระถูกต้อง			
- สร้างบรรยากาศที่ดึงดูดผู้ฟัง			
3. ความคิด			
- มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์			
- เหตุผลน่าเชื่อถือสอดคล้องเรื่อง			
- มีไหวพริบในการแก้ปัญหา			
- ข้อเสนอแนะเป็นรูปธรรมสามารถทำได้			
4. บุคลิกภาพ			
- มีความเชื่อมั่น ไม่ประหม่า			
- กิริยาท่าทางขณะพูดเหมาะสม			
รวม			

ลงชื่อ.....กรรมการ

(.....)

วิธีการดำเนินงาน

ประกวด วิดีทัศน์ รณรงค์การแต่งกายถูกระเบียบ (สร้างวินัยด้านการแต่งกาย)

1. ประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรม
2. แบ่งการประกวดออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
3. รับผลงานที่ส่งเข้าประกวด ระหว่างวันที่ 15 สิงหาคม-15 กันยายน 2553
 - 3.1 ตัดสินผลงานที่ผ่านเข้ารอบประเภทละ 5 รางวัล
 - 3.2 ตัดสินผลงานรอบตัดสิน ระหว่างวันที่ 18-30 กันยายน 2553 และประกาศผลผู้ชนะเลิศทั้ง 2 ระดับ ระดับละ 2 รางวัล
 - 3.3 การประกวดวีดีทัศน์รณรงค์เชิงคุณธรรมที่เกี่ยวข้องกับความมีวินัยไม่จำกัดเทคนิควิธีการและสื่อในการนำเสนอ ความยาว 1 นาที
 - 3.4 ผลงานที่ส่งเข้าประกวด ต้องเป็นผลงานที่คิดริเริ่มสร้างสรรค์
4. ประสานงานกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี สังคมศึกษา และ ICT เพื่อร่วมเป็นคณะกรรมการตัดสิน
5. ประกาศผล และมอบรางวัล นำผลงาน ที่ได้รับรางวัลจัดทำป้ายนิเทศประชาสัมพันธ์ รณรงค์การแต่งกายถูกระเบียบ ตามสถานที่ ดังนี้
 - 1) อาคาร 130 ปี ฯ
 - 2) ห้องประชุมเล็ก อาคารมัธยม
 - 3) ศาลาแปดเหลี่ยม
 - 4) ตึก 4
 - 5) อาคารประพิธ
 - 6) อาคารศตวรรษานุสรณ์
6. สรุปผลการดำเนินกิจกรรม

แบบประเมินกิจกรรมเด็กวัยอนุบาลใหม่สร้างวินัยคู่สังคม

คำชี้แจง ให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน

เกณฑ์การให้คะแนน

- 4 หมายถึง ดีมาก
3 หมายถึง ดี
2 หมายถึง พอใช้
1 หมายถึง ปรับปรุง

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			
		4	3	2	1
1	นักเรียนนำข้อมูล/แบบอย่างที่ได้จากการกล่าวสุนทรพจน์/วีดิทัศน์ รณรงค์การแต่งกายมาเป็นแบบอย่างใช้ในการประพฤติปฏิบัติตน ตามกฎระเบียบของโรงเรียน				
2	นักเรียนตระหนักและเห็นความสำคัญของการปฏิบัติตาม กฎระเบียบของโรงเรียน				
3	เกณฑ์การตัดสินการกล่าวสุนทรพจน์และการประกวดวีดิทัศน์ รณรงค์การแต่งกายมีความชัดเจน ถูกต้องและเหมาะสม				
4	ความเหมาะสมของระยะเวลาในการจัดกิจกรรม				
5	ความเหมาะสมของสถานที่ในการจัดกิจกรรม				
6	นักเรียนสามารถนำสิ่งที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมไปประยุกต์ใช้ ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองในชีวิตประจำวัน				

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมเพื่อเธอ

แนวคิด

หลักสำคัญในการจัดการศึกษาคือ ต้องการสร้างระเบียบวินัยให้แก่คนในชาติ โอกาสที่จะฝึกความมีระเบียบวินัยได้ในช่วงแรกของการเรียนคือ การเข้าแถวเคารพธงชาติ อธิษฐานขอพรทวงนำจากพระเจ้าประจำวัน จึงเห็นสมควรที่จะจัดกิจกรรมการอธิษฐาน ประจำวันเพื่อทบทวนจัดวิธีการให้ผู้เรียนมีระเบียบยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อฝึกผู้เรียนให้มีระเบียบวินัย ความตรงต่อเวลา
2. เพื่อให้ผู้เรียนมีสมาธิ รู้จักการข่มใจอดทน และพิจารณาตนเอง
3. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดสันติสุขโดยส่วนตัวและเกิดสันติภาพโดยส่วนรวม

ระยะเวลา

ตลอดปีการศึกษา

สถานที่

สนามหน้าอาคารเรียน

สื่อ / อุปกรณ์

1. พระคริสต์ธรรมคัมภีร์
2. ชื่อพระธรรม

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนช่วงชั้น 3 - 4

วิธีดำเนินกิจกรรม (อธิษฐาน ก่อนเคารพธงชาติ)

1. ครูผู้รับผิดชอบชี้แจงวัตถุประสงค์การดำเนินกิจกรรม
2. ประชาสัมพันธ์ให้คุณครูทุกท่านทราบและขอความร่วมมือในการดูแลนักเรียนเวลาเข้าแถว
3. จัดทำข้อพระธรรมจากพระคัมภีร์ โดยประสานงานกับครูศาสนา
4. คัดเลือกนักเรียน (คริสเตียน)ที่จะเป็นผู้นำในการอ่านข้อพระคัมภีร์ และนำการอธิษฐานเพื่อจัดทำเป็นตารางเวรนำทุกวัน และนักเรียนทุกคนได้ร่วมกันอธิษฐาน
5. ในขณะที่อธิษฐานให้นักเรียนทุกคนพนมมือ หันหน้า และก้มศีรษะ

การประเมินผล

สรุปผลจากแบบประเมิน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

นักเรียนเข้าแถวอย่างมีระเบียบ วินัย มีความประพฤติเรียบร้อย มีการสำรวมระวัง

แบบประเมินการจัดกิจกรรมเพื่อเธอ

คำชี้แจง ให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน

เกณฑ์การให้คะแนน

- 4 หมายถึง ดีมาก
3 หมายถึง ดี
2 หมายถึง พอใช้
1 หมายถึง ปรับปรุง

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น			
		4	3	2	1
1	กิจกรรมที่ทำให้นักเรียนทุกคนเกิดความตระหนักถึงความมีวินัย ต้องการเห็นการเข้าแถวเป็นระเบียบเรียบร้อย				
2	นักเรียนให้ความร่วมมือในการเข้าแถวตรงเวลา				
3	นักเรียนมีความตั้งใจ โดยไม่พูดคุยขณะเข้าแถวก่อนเคารพธงชาติ				
4	นักเรียนสามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเอง ประพฤติปฏิบัติตน อย่างมีระเบียบวินัย				
5	นักเรียนสามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนและของ สังคมได้				
6	นักเรียนสามารถนำข้อคิดที่ได้จากข้อพระคัมภีร์ไปประยุกต์ใน ชีวิตประจำวัน ทำให้นักเรียนเกิดความสงบและมีวินัยมากขึ้น				

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

วิธีดำเนินกิจกรรม

การประกวดคำขวัญรณรงค์ เด็กพัฒนารักวินัย รักความรู้

1. ประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมการประกวดคำขวัญรณรงค์ เด็กพัฒนารักวินัย รักความรู้
2. กำหนดคุณสมบัติผู้เข้าประกวด
ผู้เข้าประกวดเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษา (ม. 1- ม.6)
3. นักเรียนส่งคำขวัญเข้าประกวดได้ที่ฝ่ายกิจการนักเรียน ห้อง 205 อาคาร 130 ปีฯ คำขวัญที่ได้รับรางวัล จะนำไปจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์
4. กำหนดส่งคำขวัญได้ ตั้งแต่วันที่ 8 มิถุนายน 2553
การประกาศผลการตัดสิน วันที่ 9 กรกฎาคม 2553
มอบรางวัล วันที่ 24 กรกฎาคม 2553
5. กำหนดเกณฑ์การตัดสินให้คะแนนดังนี้ ความน่าสนใจของคำขวัญ, การให้แนวคิดที่ดี, ความไพเราะของคำขวัญ, การสื่อถึงการสร้างจิตสำนึกให้นักเรียนมีวินัย
6. ประสานงานกับคุณครูกลุ่มสาระภาษาไทย เป็นกรรมการตัดสินคำขวัญ
7. มอบรางวัลให้กับนักเรียนที่ชนะการประกวดคำขวัญ โดยแยกรางวัล เป็น 2 ระดับ คือ ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 และมัธยมศึกษาปีที่ 4-6
8. ประสานงานกับคุณครูฝ่าย ICT เพื่อนำคำขวัญที่ได้รับรางวัลจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์รณรงค์ตรงจุดต่าง ๆ ภายในโรงเรียนเพื่อสร้างจิตสำนึกให้นักเรียนมีวินัยมากขึ้น
9. สรุปผลการดำเนินกิจกรรม

กิจกรรม สร้างวินัย ด้วยกิจกรรม 5

แนวคิด

วินัยเป็นรากฐานสำคัญที่สุดของการพัฒนาบุคคล หลายองค์กรจึงให้ความสำคัญในการสร้างวินัย การนำแนวคิดกิจกรรม 5 ส มาจัดความเป็นระเบียบเรียบร้อยในห้องทำงาน / ห้องทอหนังสือของนักเรียนให้น่าอยู่ มีความปลอดภัย มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจและมีวินัยในการทำงาน
2. เพื่อเสริมสร้างวินัยของผู้เรียนด้วยกิจกรรม 5 ส

ระยะเวลา

ตลอดปีการศึกษา

สถานที่

ห้องเรียนทุกระดับชั้น

สื่อ / อุปกรณ์

1. ใบความรู้เกี่ยวกับกิจกรรม 5 ส
2. แบบบันทึกการสร้างวินัยด้วยกิจกรรม 5 ส
3. โปสเตอร์
4. ป้ายนิเทศ

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนช่วงชั้น 3 - 4

วิธีดำเนินกิจกรรม

1. ครูผู้รับผิดชอบ ชี้แจงความสำคัญและความจำเป็นในการสร้างวินัยด้วยกิจกรรม 5 ส
2. เชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่นักเรียนเกี่ยวกับกิจกรรม 5 ส และวิธีดำเนินงาน
3. ติดโปสเตอร์รณรงค์การจัดกิจกรรม 5 ส

4. สํารวจสภาพห้องท่องหนังสือของแต่ละห้องเรียน เพื่อกําหนดแนวทางในการปรับปรุง
5. ถ่ายภาพก่อนดําเนินกิจกรรม 5 ส
6. ให้นักเรียนลงมือทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยดําเนินการดังนี้
 - 6.1 ส- สะสาง ให้นักเรียนสํารวจสิ่งของเครื่องใช้ แยกของที่ต้องการและไม่ต้องการออกจากกัน ขจัดของที่ไม่ต้องการทิ้ง เหลือเฉพาะของที่จำเป็น
 - 6.2 ส- สะดวก ให้นักเรียนจัดวางสิ่งของต่างๆในห้องท่องหนังสือให้เป็นระเบียบเพื่อความสะดวกและปลอดภัย
 - 6.3 ส- สะอาด ให้นักเรียนทำความสะอาดห้องท่องหนังสือ จัดเป็นวันทำความสะอาดใหญ่ (Big Cleaning Day)
 - 6.4 ส- สุขลักษณะ ให้นักเรียนช่วยกันดูแลรักษาความสะอาดของห้องท่องหนังสือ และปฏิบัติตนให้ถูกสุขลักษณะ
 - 6.5 ส- สร้างนิสัย ให้นักเรียนรักษาและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ 4 ส อย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่องเป็นประจำจนเป็นนิสัย และมีวินัยในการทำงาน
7. คุณครูที่ปรึกษาและหัวหน้าระดับชั้น ตรวจสอบผลการดําเนินงานและประเมินผล
8. ถ่ายภาพภายหลังการทำกิจกรรม 5 ส โดยถ่ายในมุมกล้องเดียวกันตามที่ถ่ายไว้ก่อนทำ เพื่อนํามาแสดงเปรียบเทียบ
9. ประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยคณะกรรมการ
10. ประกวดและมอบรางวัล ห้องท่องหนังสือแต่ละระดับชั้นที่ดําเนินกิจกรรม 5 ส อย่างต่อเนื่อง

การประเมินผล

แบบประเมินกิจกรรม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่แสดงถึงการมีวินัย ซึ่งเป็นรากฐานในการสร้างสรรค์คุณภาพของตนเอง ครอบครัวและสังคม

แบบประเมินการให้ความรู้เกี่ยวกับกิจกรรม 5 ส

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน

เกณฑ์การให้คะแนน

4	หมายถึง	ดีมาก
3	หมายถึง	ดี
2	หมายถึง	ปานกลาง
1	หมายถึง	พอใช้

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			
		4	3	2	1
1	นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรม 5 ส				
	1.1 ก่อนการอบรม				
	1.2 หลังการอบรม				
2	เอกสารการอบรมมีความเหมาะสม				
3	การถ่ายทอดความรู้ของวิทยากรมีความชัดเจน				
4	เนื้อหาที่ได้ตรงกับความต้องการและความสนใจของนักเรียน				
5	นักเรียนคิดว่าสามารถนำสิ่งที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน				
6	สถานที่จัด และเวลา มีความเหมาะสม				

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินกิจกรรม สร้างวินัยด้วยกิจกรรม 5 ส

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน

เกณฑ์การให้คะแนน

4	หมายถึง	ดีมาก
3	หมายถึง	ดี
2	หมายถึง	พอใช้
1	หมายถึง	ปรับปรุง

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			
		4	3	2	1
1	นักเรียนประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เพื่อนนักเรียนในการจัดเก็บหนังสือ อุปกรณ์การเรียน อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย				
2	ห้องเรียน / ห้องทอหนังสือของนักเรียนสะอาดและเป็นระเบียบขึ้น				
3	นักเรียนเคารพสิทธิของผู้อื่น ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม ไม่นำสิ่งของของตนไปไว้ที่ตู้หนังสือของผู้อื่น				
4	นักเรียนนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากกิจกรรม 5 ส มาพัฒนาปรับปรุงตนเองให้มีระเบียบวินัยมากขึ้น				
5	นักเรียนคิดว่ากิจกรรม 5 ส มีประโยชน์ส่งผลให้ห้องทอหนังสือสะอาดเพื่อนๆ มีระเบียบวินัยมากขึ้น				

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินกิจกรรม 5 ส ชั้นมัธยมศึกษาปีที่

วัน.....ที่.....เดือน.....พ.ศ.2553

หัวข้อตรวจประเมิน	รายละเอียด	ระดับความคิดเห็น			
		4	3	2	1
ส- สะสาง	1. ไม่มีอุปกรณ์ วัสดุ สิ่งของ ที่เกินความจำเป็นอยู่ในห้อง				
	2. ไม่พบสิ่งของที่ไม่เกี่ยวข้อง ของใช้ส่วนตัวไม่มีปะปนกับอุปกรณ์เครื่องเขียน				
	3. ไม่มีสิ่งของกีดขวางทางเดิน				
ส- สะดวก	1. การจัดเก็บหนังสือ อุปกรณ์การเรียน เป็นระเบียบเรียบร้อย				
	2. การกำหนดที่วางหนังสือ อุปกรณ์เครื่องเขียนถูกตำแหน่งที่กำหนด				
	3. วางหนังสือ สมุด อุปกรณ์เครื่องเขียนง่ายต่อการใช้และจัดเก็บ				
	4. สามารถหยิบสิ่งของต่างๆที่ต้องการได้ภายใน 50 วินาที				
ส- สะอาด	1. ไม่มีคราบสกปรก ฝุ่น บริเวณห้องทงหนังสือ				
	2. ไม่มีคราบสกปรก ฝุ่น ตามชั้นวางหนังสือ หนังสือ อุปกรณ์เครื่องเขียน				
	3. หน้าต่าง ขอบหน้าต่าง ไม่มีคราบสกปรกฝุ่น				
ส- สุขลักษณะ	1. แสงสว่างเพียงพอ มีอากาศถ่ายเทดี				
	2. การจัดพื้นที่ใช้สอยเหมาะสม จัดดูสวยงาม				
	3. กำหนดจุดวางถังขยะเหมาะสม				
ส- สร้างนิสัย	1. มีความรู้ ความเข้าใจ กิจกรรม 5 ส ไปในทิศทางเดียวกัน				
	2. มีการกำหนดพื้นที่รับผิดชอบของทุกคนอย่างชัดเจน				
	3. นักเรียนทุกคนมีความตั้งใจให้ความร่วมมือที่จะดำเนินกิจกรรม 5 ส ให้บรรลุวัตถุประสงค์				

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

แบบประเมินพฤติกรรม ด้านความมีวินัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

สถานภาพ

ครู

นักเรียน

ตอนที่ 2 ขอให้ท่านใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องให้ตรงกับระดับพฤติกรรมของนักเรียน

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับพฤติกรรม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน สังคมและประเทศชาติ					
2	นักเรียนประพฤติตนเป็นอย่างไรที่ดีแก่เพื่อน เช่นการแต่งกายถูกต้อง เข้าห้องเรียนตรงเวลา					
3	นักเรียนมีความตั้งใจเรียน โดยไม่พูดคุยระหว่างที่คุณครูกำลังสอน					
4	นักเรียนสามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองรู้ว่าสิ่งใดดีควรทำ และสิ่งใดไม่ดีควรหลีกเลี่ยง					
5	นักเรียนเลือกกระทำในสิ่งที่ตนเองเห็นว่าเหมาะสมไม่ขัดต่อระเบียบของสังคมและไม่ขัดต่อผู้อื่น					
6	นักเรียนมีระเบียบวินัยและตรงต่อเวลา					
7	นักเรียนแต่งกายสุภาพเรียบร้อยสะอาดและถูกระเบียบวินัยของโรงเรียน					
8	นักเรียนนำแบบอย่างที่ดีของผู้มีระเบียบวินัยมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน					
9	นักเรียนรู้จักปกครองตนเอง กระทำตามระเบียบข้อบังคับต่างๆ ด้วยความสมัครใจ					
10	นักเรียนตั้งใจยึดมั่นในระเบียบแบบแผนข้อบังคับข้อปฏิบัติ รวมทั้งการมีวินัยทั้งตนเองและสังคม					
	รวม					
	เฉลี่ย					

เกณฑ์การให้คะแนน

- 5 หมายถึง ปฏิบัติมากที่สุด
- 4 หมายถึง ปฏิบัติมาก
- 3 หมายถึง ปฏิบัติปานกลาง
- 2 หมายถึง ปฏิบัติน้อย
- 1 หมายถึง ปฏิบัติน้อยที่สุด

การแปลผล

- นักเรียนที่มีคะแนน ร้อยละ 85 ขึ้นไป หมายถึงนักเรียนที่มีพฤติกรรมผ่านในระดับมากที่สุด
- นักเรียนที่มีคะแนนร้อยละ 75-84 หมายถึงนักเรียนที่มีพฤติกรรมผ่านในระดับมาก
- นักเรียนที่มีคะแนนร้อยละ 65-74 หมายถึงนักเรียนที่มีพฤติกรรมผ่านในระดับปานกลาง
- นักเรียนที่มีคะแนนร้อยละ 55-64 หมายถึงนักเรียนที่มีพฤติกรรมผ่านในระดับน้อย
- นักเรียนที่มีคะแนนร้อยละ 0-54 หมายถึงนักเรียนที่มีพฤติกรรมผ่านในระดับน้อยที่สุด

กิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม
ด้านความซื่อสัตย์

- กิจกรรม WIN-WIN
- กิจกรรม ตามรอยคนดี
- กิจกรรมเพาะเมล็ดกล้ารักษาสัตย์

กิจกรรม WIN-WIN

แนวคิด

ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณธรรมที่จำเป็นในการอยู่ร่วมกันในสังคม เพราะถ้าทุกคนมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองและผู้อื่น สังคมย่อมมีความสุข การจัดกิจกรรม WIN-WIN เป็นกิจกรรมมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนประพฤติปฏิบัติตนในสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสมตรงต่อความเป็นจริงอย่างตรงไปตรงมาทั้งกาย วาจา ใจ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนทุกคนกระทำดีมีความซื่อสัตย์
2. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนที่กระทำดีมีขวัญและกำลังใจในการทำความดีต่อไป
3. เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรตินักเรียนที่ทำความดี

ระยะเวลา

ตลอดปีการศึกษา

สถานที่

ห้องเรียนทุกระดับชั้น

สื่อ / อุปกรณ์

1. แบบบันทึกความดี
2. ป้ายนิเทศ

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนช่วงชั้น 3 - 4

วิธีดำเนินกิจกรรม

1. ครูผู้รับผิดชอบชี้แจงจุดประสงค์ของการทำความดีด้านความซื่อสัตย์
2. จัดทำสมุดบันทึกความดี

3. ให้คณะกรรมการห้องเรียน / หัวหน้าห้อง นำสมุดบันทึกความดีให้นักเรียนในห้องเรียนบันทึกความดีที่ตนเองทำในแต่ละวัน (เอกสาร 1) โดยกำหนดวิธีบันทึกดังนี้
 - 3.1 นักเรียนบันทึกการทำความดี
 - 3.2 มีผู้รับรองในการทำความดีแต่ละครั้ง
 - 3.3 เมื่อสิ้นเดือนส่งสมุดบันทึกความดีที่คุณครูที่ปรึกษา
4. คณะกรรมการห้องเรียน / หัวหน้าห้อง สรุปความดีของนักเรียนในห้องเรียนที่กระทำในรอบหนึ่งเดือนเสนอคุณครูที่ปรึกษา (เอกสาร 2)
5. คุณครูหัวหน้าระดับชั้น คุณครูที่ปรึกษา คณะกรรมการห้องเรียน ร่วมกันสรุปผลการจัดกิจกรรม WIN-WIN ทุกสิ้นเดือน
6. ให้นักเรียนทำแบบประเมินพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์เป็นรายบุคคล และสรุปผล (เอกสาร 3)
7. มอบเกียรติบัตร นักเรียนที่กระทำดีด้านความซื่อสัตย์ และติดประกาศที่ป้ายนิเทศ

การประเมิน

ประเมินจากสมุดบันทึกความดี

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

นักเรียนที่กระทำดีด้านความซื่อสัตย์มีขวัญและกำลังใจ และเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้อื่น

เอกสาร 2
แบบสรุปผลสมุดบันทึกความดีของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่

วัน/เดือน/ปี	ชื่อ-สกุล	ความดีที่ทำ	หมายเหตุ

ลงชื่อ.....หัวหน้าห้อง
(.....)

ลงชื่อ.....คุณครูที่ปรึกษา
(.....)

ลงชื่อ.....หัวหน้าระดับชั้น
(.....)

กิจกรรมตามรอย....คนดี

แนวคิด

ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นความประพฤติตรงและจริงใจ ไม่คิดคดทรยศไม่คดโกงและหลอกลวง การจัดกิจกรรม ตามรอย..คนดี เพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ความละเอียดต่อการกระทำผิด รู้จักควบคุมตนเองให้ประพฤติตามกรอบความถูกต้องที่พึงงาม ตระหนักและปฏิบัติตามหน้าที่และความรับผิดชอบที่พึงมีต่อผู้อื่น ต่อสังคมและประเทศชาติ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความซื่อสัตย์สุจริต
2. เพื่อให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของการสร้างประโยชน์เพื่อส่วนรวม
3. เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ถึงคุณค่า ความสำคัญ ความจำเป็นและประโยชน์ของจริยธรรมที่ถือเป็นแบบอย่างในการพัฒนาชีวิต

ระยะเวลา

ตามความเหมาะสมภายในปีการศึกษา

สถานที่

ห้องประชุม

สื่อ / อุปกรณ์

1. ป้ายนิเทศ
2. แผ่นพับ
3. หนังสืออ่านนอกเวลา
4. พระคัมภีร์

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนช่วงชั้น 3 - 4

วิธีดำเนินการ (การจัดละครสั้น เรื่อง บำเหน็จความดี)

1. ครูผู้รับผิดชอบ ชี้แจงวัตถุประสงค์การจัดละครสั้นเรื่อง บำเหน็จความดี
2. ประกาศรับสมัครนักเรียนเพื่อร่วมแสดงละครสั้น
3. ประสานงานกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เพื่อคัดเลือกตัวแสดง
4. ประสานงานกับ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อจัดทำบทละคร
5. ประสานงานกับ กลุ่มสาระการงานอาชีพเพื่อเตรียมเครื่องแต่งกายตัวละคร
6. กำหนดตารางการฝึกซ้อม
7. ประชาสัมพันธ์การแสดงละคร
8. กำหนดการแสดงละคร
9. ดำเนินการแสดงละคร
10. สรุปผลการจัดกิจกรรม

การประเมินผล

แบบประเมิน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

นักเรียนทุกคนได้รับการปลูกฝังคุณธรรม ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ความละเอียดต่อการกระทำผิด รู้จักควบคุมตนเองให้ประพฤติตามกรอบความถูกต้องที่พึงงาม

เนื้อเรื่อง เรื่อง บำเหน็จความดี

บ้านของต้นไผ่ เป็นเรือนกะทัดรัด ปลูกอยู่ในพื้นที่ประมาณ ๒๕ ตารางวา หน้าบ้านมีระเบียง ซึ่งปกคลุมด้วยซุ้มกระดังงาที่บานเวลากลางคืน กลิ่นดอกกระดังงาหอมชื่นใจมาก ต้นไผ่ พ่อและแม่ชอบมานั่งเล่นและคุยกันถึงเรื่องต่างๆ ที่ระเบียงโดยปลูกเสื่อจันทบูรที่พ่อซื้อมาเมื่อพาครอบครัวไปเที่ยวจังหวัดจันทบุรี แทนการนั่งที่โต๊ะอาหารในครัว ซึ่งก็ทำให้นั้นดูเป็นวันพิเศษของครอบครัวขึ้นมาได้ พ่อของต้นไผ่รับราชการอยู่ในกรมที่ดิน เขาไม่สู้จะรู้และเข้าใจถึงตำแหน่งที่พ่อได้รับอยู่เท่าใดนัก แต่ก็พอรู้ พ่อของเขาเป็นหัวหน้าของหน่วยงานเกี่ยวกับที่ดินประจำอำเภอ

ส่วนแม่ของต้นไผ่เป็นครูอยู่ในโรงเรียนระดับประถมศึกษาประจำอำเภอ ซึ่งเป็นโรงเรียนเดียวกันกับที่ต้นไผ่กำลังเรียนอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ อันเป็นชั้นสูงสุดของโรงเรียนนี้ พ่อกับแม่เคยปรึกษากันเสมอๆ ว่า หลังจากต้นไผ่เรียนจบจากโรงเรียนนี้แล้วจะส่งเขาไปเรียนต่อที่ในตัวจังหวัด โดยให้อาศัยอยู่กับน้องชายของพ่อ ซึ่งทำงานอยู่ในตำแหน่งเดียวกันกับพ่อ แต่อยู่ในเมือง ต้นไผ่ไม่สู้เต็มใจนักกับสิ่งที่พ่อและแม่คิด แม้ท่านทั้งสองจะให้เหตุผลที่ดีและถูกต้องว่าจะช่วยให้ต้นไผ่เรียนทันเด็กในเมือง เพื่อสามารถทนความรู้ไปสอบแข่งขันเข้ามหาวิทยาลัยในกรุงเทพฯ ได้ พ่อยืนยันว่าเงินเดือนของพ่อและแม่ไม่มากพอที่จะส่งเสียให้ต้นไผ่เรียนในมหาวิทยาลัยเอกชน

แม้จะเข้าใจในเหตุผลที่พ่อและแม่บอก แต่ทุกครั้งก็นึกว่าจะต้องจากพ่อและแม่ที่ให้ความรัก ความอบอุ่นแก่ตนมาตลอด ต้นไผ่ก็ใจหายและไม่รู้สึกลอยจากท่านทั้งสองไป

อีกประการหนึ่ง ต้นไผ่พอจะรู้สึกใจคอและฐานะที่ค่อนข้างดีของอา ซึ่งเป็นน้องชายแท้ๆ ของพ่อได้ แม้จะเป็นพี่น้องไล่เรียงกันมา แต่นิสัยใจคอของคนทั้งสองไม่เหมือนกันเลย พ่อของต้นไผ่ใจดี อารมณ์เย็น มีเหตุผล ชอบใช้ชีวิตเรียบง่าย และยึดถือความถูกต้องดีงามเป็นสำคัญ แต่น้องชายของพ่อ ตี๋มเหล้าจัด ชอบออกสังคัมและยึดถือเงินเป็นใหญ่

“คนเราต่างก็มีเหตุผลไม่เหมือนกัน” พ่อพยายามพูดให้ต้นไผ่เข้าใจ “และมีวิธีหาความสุขแตกต่างกัน”

“แล้วสิ่งใดเป็นความถูกต้องเล่าครับ” ต้นไผ่ถามด้วยความสงสัย บางครั้งคำพูดของผู้ใหญ่ก็ยากแก่การทำความเข้าใจ

พ่อกับแม่มองหน้ากัน แล้วแม่ก็เป็นฝ่ายอธิบายขึ้นมาบ้าง

“ความดีที่ลูกจึงเป็นสิ่งที่ถูกต้อง แต่เรื่องนี้แม่ยากให้ลูกเก็บไว้ก่อน เรื่องบางเรื่องก็เป็นสิ่งที่ยากที่จะอธิบายได้ แม้กับพ่อขอเพียงแต่ให้ลูกตั้งหน้าตั้งตาเล่าเรียนให้ดีที่สุด ตามหน้าที่ที่ลูกได้รับอยู่ในขณะนี้ ส่วนเรื่องใครจะดี ใครจะร้ายอย่างไรนั้นลูกอย่าเพิ่งสนใจ”

ถึงแม้จะรู้สึกมีดมกับคำอธิบายของแม่ แต่ต้นไผ่ก็ต้องรับคำ เขารู้ดีว่าไม่มีผู้ใดจะรักและหวังดีต่อเขาเท่ากับคนทั้งสองนี้อีกแล้ว ทุกสิ่งที่พ่อและแม่แนะนำคือสิ่งที่เขาควรปฏิบัติตามโดยไม่ต้องลังเลสงสัย

วันนี้ก็เป็นอีกวันหนึ่งที่พ่อขอให้แม่ย้ายที่รับประทานอาหารเย็นมานั่งกับพื้นที่ระเบียง หลังจากพ่อปูเสื่อกลางระเบียงเรียบร้อยแล้ว ต้นไผ่ก็ช่วยแม่ยกถ้วยชามอาหารมาตั้ง พ่อ นั่งลงเป็นคนแรก แล้วแมก็นั่งตามเป็นคนต่อมา ต้นไผ่รับหน้าที่เป็นคนตักข้าวใส่จานของพ่อ แม่และตัวเอง

พ่อไม่ดื่มเหล้าและสูบบุหรี่ นอกจากจะบอกถึงโทษของทั้งสองสิ่งนี้แล้วพ่อยังเน้นให้ต้นไผ่รู้อีกด้วยว่า พ่อต้องการเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่ลูกชายคนเดียวของพ่อ ซึ่งแน่นอนต้นไผ่สัญญากับตัวเองมานานแล้วว่า จะปฏิบัติตัวเป็นคนดีตามแบบอย่างพ่อของเขาทุกประการ

“เป็นอย่างไรลูก วันนี้มีการบ้านมากไหม” พ่อตักข้าวเข้าปากเคี้ยวจนหมดคำแล้วก็หันมาถามลูกชาย

“มากครับ แต่ผมทำเสร็จตั้งแต่อยู่ที่โรงเรียนแล้ว”

พ่อยิ้มด้วยความภาคภูมิใจ พลังผงกศีรษะเบาๆ

ทุกวันต้นไผ่จะต้องไปนั่งรอแม่ที่ห้องพักครู เพื่อนั่งทำยรถจักรยานยนต์ของแม่กลับมาบ้านพร้อมกัน เขาใช้ช่วงเวลารอคอยนั้นทำการบ้าน

“ภาคเรียนที่แล้ว คะแนนคณิตศาสตร์ลูกตกลงไปนะ” แม่หันไปพูดขึ้นบ้าง “แม่อยากให้คุณดีขึ้นอีกหน่อย มีอะไรสงสัยก็ถามแม่”

“แต่ลูกก็ได้ผลการเรียนอยู่ในระดับ ๔ แล้วไม่ใช่หรือ” พ่อค้ำ

“คะ” แม่พยักหน้า “แต่เป็น ๔ ระดับต้นๆ เท่านั้น คะแนนเพียง ๘๘ นี้ยังถือว่าไม่ดีนัก ถ้าจะให้ดีควรทำให้เกิน ๙๐ คะแนน”

พ่อหัวเราะในลำคอและหันมาทางต้นไผ่

“ก็พยายามทำให้แม่เขาหน่อยก็แล้วกันนะลูกนะ เดียวใครเขาจะว่าได้ เป็นลูกชายคุณครูแท้ๆ เรียนสู้คนอื่นไม่ได้”

“ครับ” ต้นไผ่รับคำ

ยังไม่ทันที่จะกล่าวอะไรออกมาอีกก็มีเสียงกริ่งเรียกจากประตูดังขึ้น ทุกคนหันไปมอง หัวคิ้วของพ่อขมวดเข้าหากัน เมื่อมองเห็นร่างค่อนข้างท้วมของชายกลางคนแต่งตัวดีที่ก้าวลงจากรถเก๋งคันใหญ่ใหม่เอี่ยม ลงมายืนยิ้มอย่างสนิทสนมอยู่ตรงประตูรั้ว

“สวัสดิ์ครับท่าน” เสียงชายผู้นั้นร้องเข้ามา “ผมขอเข้าไปในบ้านสัก ๒ นาที ได้ไหมครับ ผมมีธุระสำคัญที่จะต้องมาปรึกษาท่าน”

สีหน้าพ่อเปลี่ยนขึ้นมาเป็นเครียดทันที ต้นไผ่เห็นพ่อถอนใจยาว หันมาพยักหน้าให้เขา

แม่ทำท่าจะลุกขึ้นไป แต่พ่อจับมือไว้

“นั่งอยู่ด้วยกันนี่แหละ ไม่ต้องลุกไปไหนหรอก ลูกด้วยเหมือนกัน ไปเปิดประตูให้เขาเข้ามาแล้ว ก็กลับมากินข้าวของลูกต่อไป”

ต้นไม้ไม่พูดอะไร ลูกขึ้นก้าวลงบันไดเพียง ๓ ชั้นที่พาดลงสู่ทางเดินซึ่งก็มีความกว้างประมาณ ๑ เมตร ทำด้วยอิฐมอญเรียงขัดกันเป็นรูปพื้นปลา ทอดไปสู่ประตูรั้วที่ชายสวมเสื้อเชิ้ตขาว กางเกงสีคล้ำ และผูกเน็คไทสีสด เขายิ้มให้ต้นไม้แทนการยกมือรับไหว้จากเด็กชายที่เดินออกมาเปิดประตูรับ ต้นไม้ได้รับการอบรมให้แสดงความเคารพแขกทุกคนของพ่อแม่

“บ้านท่านน่าอยู่จัง” เขาพูดเสียงหัวดัง พลังมองไปยังต้นไม้มานานชนิดที่พ่อปลุกเอาไว้ทุกตารางนิ้วของพื้นที่ที่ว่างอยู่ “ต้นไม้เยอะแยะไปหมด อย่างนี้แสดงว่าท่านต้องชอบเล่นต้นไม้แน่ๆ”

เขาก้าวมาถึงระเบียง ทำท่าเก๋ ๆ กัง ๆ ไม้รู้จะนั่งตรงไหน แม่จึงกระเียบทีให้ เขามองที่ตรงนั้น แล้วเงยหน้ามองหน้าพ่อเหมือนจะถามเพื่อความแน่ใจ พ่อก็ผายมือให้

“เชิญนั่งตามสบาย บ้านผมนั่งกันกับพื้นอย่างนี้แหละ” พ่อพูด

“โอ้ ดีดี ประเพณีไทยแท้ ผมชอบ ผมชอบ ” เขาพยายามทิ้งร่างที่ค่อนข้างอ้วนของเขาลงนั่งกับพื้นอย่างยากลำบาก “กำลังกินข้าวกันพอดี ผมรบกวนไม่นานหรอกครับ”

พ่อมองมาทางแม่และต้นไม้เหมือนจะบอกให้กินข้าวต่อไปตามปกติ ส่วนตนเองวางช้อนส้อมลงและหันไปเผชิญหน้ากับผู้มาเยือน

“คุณมีธุระอะไรหรือครับ” พ่อถามเบา ๆ

ชายคนนั้นหัวเราะเบา ๆ ก่อนล้วงหยิบซองกระดาษสีน้ำตาลออกมาจากกระเป๋าเสื้อยื่นมาให้ พ่อ

“คือผมมีของขวัญเล็ก ๆ น้อย ๆ มาฝากท่านครับ โปรดอย่าได้คิดเป็นอย่างอื่นถือเสียว่า เราเป็นญาติพี่น้องกัน”

พ่อมองของในมือชายผู้นั้นโดยไม่ขยับเขยื้อนกาย แม้ชายผู้นั้นจะยื่นซองเดิมใกล้เข้ามาอีก

“อะไรครับ” น้ำเสียงของพ่อกระด้างขึ้นมาชนิดหนึ่ง

“ไม่มีอะไรหรอก ท่านรับไว้เท่านั้นก็สิ้นเรื่อง”

พ่อส่ายหน้าทันที

“เอาไปเถอะครับ” พ่อพูดด้วยน้ำเสียงสุภาพ “ผมไม่ใช่คนอย่างที่คุณเข้าใจหรอก”

“แหม ผมก็ไม่ได้ว่าท่านเป็นข้าราชการอย่างนั้นสักหน่อย ที่มานี่ก็เพียงแต่อยากจะมาขอความกรุณาจากท่านให้ช่วยเหลือผมเล็กน้อย ส่วนเรื่องขอในซองนี้มันไม่ได้เกี่ยวกับสิ่งที่ผมจะมาขอความช่วยเหลือท่านเลย มันเป็นน้ำใจระหว่างเราสองคน ท่านรับไว้ก็ไม่ได้มีความผิดอะไรเลยสักนิดเดียว เพราะเรื่องที่ผมจะมาปรึกษาท่าน ไม่ใช่เรื่องผิดกฎหมาย”

“คุณต้องการให้ผมช่วยอะไร” พ่อถาม ต้นไม้และแม่เงยหน้าขึ้นมองใบหน้าของพ่อเกือบพร้อมกัน

ชายผู้นั้นมีท่าทางดีใจ รีบบอกฐานะของตนทันที

“ก็เรื่องที่ผมยื่นไปเมื่อตอนกลางวันนี่แหละครับ ผมอยากให้ท่านกรุณาเร่งรัดให้สักหน่อย ขอให้ท่านคิดว่าริสอร์ทที่ผมทำนี่จะเป็นประโยชน์แก่อำเภอของท่านมาก อย่างน้อยก็จะช่วยให้ชาวบ้านมีงานทำ แล้วก็มีค่าความเจริญ พวกน้ำประปา ไฟฟ้าก็จะเข้ามาสะดวกขึ้น แล้วที่ดินที่ผมซื้อจากชาวบ้านไปก็เท่ากับเป็นการช่วยให้ชาวบ้านมีเงินมีทองใช้หนี้ใช้สิน กินอยู่อย่างสบาย ยิ่งผมมีโอกาสเริ่มโครงการเร็วเท่าไร ก็ล้วนแต่เป็นผลดีแก่ชาวบ้านในอำเภอนี้เร็วเท่านั้น”

“ผมบอกไปตั้งแต่เมื่อตอนกลางวันแล้วว่า ผมทำอย่างนั้นไม่ได้” พ่อพูด

“แต่มันไม่ได้ผิดกฎหมายอะไรเลยสักอย่างนะครับ” ชายคนนั้นยืนยัน “แล้วที่ไหน ๆ เขาก็ทำกันทั้งนั้น ผมทำโครงการมาหลายจังหวัดหลายอำเภอแล้ว ไม่เคยมีใครมีความผิดเพราะเรื่องนี้เลย มันเป็นการตอบสนองน้ำใจเล็ก ๆ น้อย ๆ ของกันและกันเท่านั้น ท่านกรุณาผม ผมก็ตอบสนองน้ำใจของท่าน มันไม่ใช่การคอร์รัปชัน หรือโกงกินอะไรเลยสักนิดเดียว”

พ่อถอนใจยาว แล้วส่ายหน้า

อาการของพ่อทำให้ต้นไม้และแม่มียมให้แก่นกัน พ่อของเขายังเป็นพ่อที่เปี่ยมไปด้วยความซื่อตรง บริสุทธิ์ ยุติธรรมไม่เปลี่ยนแปลง

“คุณคิดแต่ในส่วนที่คุณจะได้เท่านั้น ผมชี้ให้คุณดูชาวบ้านที่นั่งกันหน้าสลอนที่ทำงานของผมแล้ว คุณยังไม่เข้าใจอีกหรือครับว่า มันหมายความว่าอย่างไร ทุกคนกำลังรอคอยใช้ไหม รอคอยเช่นเดียวกับคุณนี่แหละ พวกเขามีความหวังว่าเรื่องของเขาคงจะเสร็จสิ้นในวันใดวันหนึ่งในไม่ช้าไม่นานนี้ เพราะพวกเขาได้ยื่นเรื่องมานานหลายวันแล้ว”

“ก็ไม่เห็นแปลกเลยนี่ครับ ถ้าท่านจะจับเรื่องของผมแทรกเข้าไปหน้า ๆ ก่อน” ชายคนนั้นทำท่าทาง “เรื่องมันง่ายจะตายไป ใครจะไปรู้ว่าท่านทำอะไร เพราะมันอยู่ในมือท่าน เป็นสิทธิ์ของท่านที่จะทำให้ใครก่อนใครหลังก็ได้ อย่าห่วงเลยครับเรื่องน้ำใจนะ ผมไม่มีวันลืมหรอก ลูกน้องท่านทุกคนที่ช่วยผม ผมจะต้องสมนาคุณให้เป็นที่พอใจทั้งหมด”

กรามของพ่อขบกันจนเป็นสัน ต้นไม้เห็นประกายตาของพ่อกร้าวขึ้นมาอย่างไม่เคยเห็นมาก่อน แต่น้ำเสียงของพ่อที่พูดออกมายังคงราบเรียบ

“คุณกลับไปเถอะครับ แล้ววันหนึ่งเรื่องของคุณก็จะเรียบร้อย” พ่อบอก

“หมายความว่า” เขาถึงโอด “ท่านยอมช่วยผมแล้วใช่ไหมครับ” เขายื่นซองเข้ามาวางที่ตักพ่อทันที “อันนี้เป็นของขวัญของท่านคนเดียวก่อน ส่วนของลูกน้องผมจะนำมาให้อีกงวดหนึ่ง เมื่อท่านส่งคนไปรังวัดที่ดินให้ผม”

พ่อหยิบซองนั้นคืนกลับไป

“ผมหมายความว่า ผมจะต้องทำตามลำดับของคนที่ยื่นเรื่องมาครับ”

“โอ้ ท่านก็ ไม่น่าทำให้เรื่องมันยุ่งยากไปเลย หรือว่าน้ำใจของผมนั้นน้อยไป ผมไม่เคยให้ใคร มากเท่านี้มาก่อนเลยนะครับ อย่างมากที่อื่นเขาก็ได้กันแค่สองหมื่น แต่นี่ผมใส่ซองมาให้ท่านถึง สี่หมื่น”
 “ต่อให้มากกว่านี้ผมก็รับไม่ได้ครับ” พ่อพูดด้วยน้ำเสียงสุภาพแต่เต็มไปด้วยความหนักแน่น “ผมตั้งใจ เอาไว้ตั้งแต่ก้าวเข้ามารับราชการแล้วว่า จะไม่ยอมกินเล็กกินน้อย กินนอกกินใน หรือทำอะไรที่เป็นการ คอรัปชั่นเป็นอันขาด ขอความกรุณาอย่าให้ผมต้องผิดสัญญาที่ให้ไว้กับตัวเองเลยนะครับ”

ชายคนนั้นทำท่าเห็นอกเห็นใจ เขาพยักหน้าช้า ๆ แล้วมองเข้าไปในบ้านหลังเล็กของพ่อ

“ความจริงบ้านท่านก็น่าอยู่ดีนะ แต่เสียอย่างเดียว มันเล็กไปหน่อย ถ้าได้ปลูกใหม่ให้เป็นบ้าน ตึกสองชั้นมั่นคงสมฐานะตำแหน่งท่านหน่อย ผมคิดว่าถ้าเริ่มโครงการเมื่อไรผมจะส่งช่างและวัสดุ ก่อสร้างทั้งหมดมาจัดการให้ท่านใหม่จะดีไหมครับ”

พ่อส่ายหน้าอย่างอ่อนระออา

“คุณนี่ช่างเป็นคนเข้าใจอะไรยากเหลือเกินนะครับ ทั้ง ๆ ที่ผมบอกคุณที่ทำงานมาแล้วครั้งหนึ่ง ยังมาบอกที่นี้อีกครั้งหนึ่งว่าไม่ ไม่เป็นอันขาด คุณก็ยังไม่เข้าใจอยู่นั่นเอง”

“เออละ เออละ” เขาพยักหน้าตึงของสีน้ำตาลกลับเข้ากระเป๋ “ในเมื่อท่านไม่คิดว่าของกำนัล ด้วยใจจริงของผมนั้นมีค่าเพียงพอ ผมก็จะขอพูดกับคุณเฮียกับท่านตามตรงเลย”

“เชิญ” พ่อบอก เริ่มมีท่าทางกระสับกระส่าย

“ท่านต้องการทำอะไร” พ่อร้องเสียงดัง “ถ้าคุณยังพูดเรื่องนี้อีก เชิญ” พ่อชี้มือไปที่ประตูทาง โกรธจัด ดวงตาที่จ้องมองไปบนใบหน้าของผู้เป็นแขกบ่งบอกถึงความไม่พอใจเต็มที่จนชายร่างอ้วนผู้นั้น ไม่อาจจะทนนิ่งอยู่ต่อไปได้ ต้องขยับตัวลุกขึ้นยืนด้วยความลำบาก แล้วเดินกลับออกไปที่ประตูด้วยความไม่พอใจ

ไม่รอให้ต้องออกคำสั่ง ต้นไม้ลุกขึ้นวิ่งตามไปเพื่อปิดประตูรั้ว ยืนมองชายผู้นั้นจนกระทั่ง เขาก้าวเข้าไปในรถเก่งแล้วขับออกจากที่ไป

ความเงียบเข้าครอบงำเป็นเวลานาน ต้นไม้ตักข้าวใส่ปากอย่างเนือย ๆ รู้สึกหมดอ่อยลงไป จนเกือบจะกลืนข้าวไม่ลง แม่นั่งนิ่งอยู่เป็นเวลานานจึงเอ่ยเบา ๆ

“กินข้าวเถอะคะคุณ”

“ผมกินไม่ลงแล้ว” พ่อพูด “ผู้ชายคนเมื่อกี้ทำให้ผมตื้อไปหมด”

“แต่เขาก็ไม่ใช่คนแรกนี่คะ” แม่พูด “เมื่อคุณตั้งมั่นแล้วว่าจะไม่ข้องแวะกับสิ่งไม่ดีเหล่านั้น ทำไมคุณต้องมีอารมณ์หรือเคร่งเครียดด้วย”

พ่อผงกศีรษะแล้วหันมายิ้มให้กับภรรยา

“ขอบใจที่เตือนสติผม จริงอย่างที่คุณว่า ทำไมผมจึงต้องไปหงุดหงิดกับคนเหล่านี้ทั้งที่ผมรู้ อยู่เต็มอกว่าเขาจะมาเพื่ออะไร”

ต้นไม้เงยหน้ามองพ่อด้วยความภาคภูมิใจ เขายิ้มให้เมื่อพ่อหันกลับมามอง

“จำไว้นะลูก ทุกสิ่งทุกอย่างที่พ่อทำคือความดี และความถูกต้อง แม้มันจะไม่ได้บำเหน็จตอบแทนเป็นรูปธรรมใด ๆ แต่ความปิติ ยินดีที่เกิดขึ้นในจิตใจของเราซึ่งรู้ว่ากำลังทำอะไรอยู่นั้น มันมีค่ามากมายมหาศาล”

“ครับ พ่อ ” ตันไผ่ตอบ รู้สึกตื่นตัวด้วยความเคารพรักและศรัทธาในตัวผู้เป็นพ่อของตนอย่างที่สุด

เช้าตรู่วันรุ่งขึ้น พ่อแต่งตัวไปทำงานตามปกติ ตันไผ่สวมชุดนักเรียนแล้วขึ้นนั่งท้ายรถจักรยานยนต์ของแม่เพื่อขับไปโรงเรียน พ่อมีรถจักรยานยนต์ของพ่ออีกคันหนึ่งแต่อยู่ในระหว่างผ่อนส่ง

ถึงโรงเรียนแม่ก็ปล่อยให้ตันไผ่ลงที่หน้าอาคารเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ส่วนแม่ขับเลยไปจอดที่หน้าห้องพักครู ตันไผ่หิ้วกระเป๋าหนังสือเดินตรงไปยังห้องเรียน พอก้าวเข้าไปในห้องก็พบกับ จีรวัดณ์ เพื่อนนักเรียนร่วมชั้น ซึ่งเป็นลูกของเจ้าแม่เจ้าของร้านขายของชำที่ใหญ่ที่สุดในอำเภอ จีรวัดณ์ยิ้มร่าด้วยความดีใจทันทีที่หันมาเห็นตันไผ่ เขารีบคว้ากระเป๋าหนังสือเดินตรงมาหา

“เรารอเธอตั้งนานแล้ว วันนี้ทำไมมาสายล่ะ” จีรวัดณ์ถามพร้อมกับทูลดงนั่งข้าง รูปร่างของเขาค่อนข้างอ้วนเวลานั่งแทบล้นเก้าอี้

ตันไผ่มองหน้าเพื่อนอย่างเข้าใจ

“เราจะขอลอกเลขเราอีกไซ้ไหม” ตันไผ่ถาม

จีรวัดณ์หัวเราะแหยะ ๆ ก่อนพยักหน้าเบา ๆ

“เราทำเลขไม่ได้เลย เธอให้เราลอกหน่อยนะ เดี่ยวครูเพชรตีเราตายเลย”

ตันไผ่ส่ายหน้า ท่าทางจริงจัง

“เราบอกเธอตั้งหลายครั้งแล้วไงว่า เราให้ลอกไม่ได้ พ่อเราเคยพูดเสมอว่า ถ้ารักเพื่อนต้องไม่ให้เพื่อนลอกการบ้าน เพราะมันเป็นการฆ่าเพื่อนทางอ้อม”

“แต่เรายินดีให้เธอลอกนี่ ไม่เป็นไรหรอก” จีรวัดณ์อ้อนวอน “จริง ๆ นะ เราไม่เห็นเข้าใจเลยว่า จะเป็นอย่างไรที่พ่อเธอพูดได้ไง”

“พ่อเราหมายความว่า มันจะเป็นการเพาะนิสัยขี้โกงให้แก่เธอ ซ้ำยังจะทำให้เธอไม่เข้าใจวิชาที่เรียนไป ถึงจะทำการบ้านได้ แล้วก็ไม่ต้องถูกครูตี แต่เวลาสอบล่ะเธอจะเอาความรู้ที่ไหนไปทำข้อสอบ เมื่อเธอทำไม่ได้ เธอก็ต้องสอบตก แล้วอย่างนี้ไม่เหมือนกับว่าเราฆ่าเธอหรอกหรือ”

จีรวัดณ์ยังไม่หมดความพยายาม หยิบเงินในกระเป๋าออกมา ๒๐ บาท ยื่นส่งให้ตันไผ่

“เราให้เธอ”

ตันไผ่ก้มลงมองเงินในมือจีรวัดณ์ แล้วนึกไปถึงเรื่องที่เกิดขึ้นที่ระเบียงหน้าบ้านของตนเมื่อค่ำวันวาน ทำไมคนเราจึงชอบทำสิ่งที่ไม่ถูกไม่ควรเช่นนี้กันนัก แม้แต่เด็กอย่างจีรวัดณ์ก็รู้จักกับเรื่องนี้แล้วเหมือนกันหรือ

“ให้เราเพื่ออะไร” ต้นไผ่ถาม

“ก็แตกต่างกับการบ้านเลขไฉละ เขาอย่างนี้ได้ เธอไม่ต้องให้เราลอกก็ได้ ถ้ากลัวครูจับได้แล้วญาติเธอบอกเราก็ได้ว่า ทำอย่างไร”

ต้นไผ่ผลักมือจิ๋วฉวนกลับไปแล้วทรุดลงนั่ง

“เก็บเงินของเธอไว้เถอะ แล้วเอาสมุดเลขขึ้นมา เราจะสอนให้”

“จริงหรือ” จิ๋วฉวนร้อง มองเงินในมือของตนอย่างไม่มั่นใจ “ตั้ง ๒๐ บาท เขียวนะ”

“จริง เราไม่เอา” ต้นไผ่ตอบ

“ไม่เข้าใจเลย ใคร ๆ เขาเห็นเงินของเราเป็นต้องรีบตะครุบ เมื่อวานเราก็ให้สมยศ เขายังรีบรับไว้เลย แต่แย่มาก เลขที่เราลอกสมยศผิดทุกข้อเลย”

“พ่อเราสอนไว้ว่า เงินที่ได้มาด้วยวิธีเช่นนี้เป็นเรื่องน่าอาย พ่อบอกว่ามันเป็นจุดเริ่มต้นของการโกงกินบ้านเมือง ที่เรียกกันว่าคอร์รัปชั่น”

“แต่เตี่ยเราบอกว่า เวลาไปอำเภอละก็ให้ถือของติดไม้ติดมือไปด้วย เรื่องจะได้สะดวกขึ้น”

“เธอก็เลยเอาวิธีนี้มาใช้กับเรา” ต้นไผ่สรุป “แล้วถ้าเราไม่เห็นสิ่งที่เกิดขึ้นกับพ่อเราอย่างที่พ่อเธอทำกับคนอื่น ๆ เราก็คงลืมตัวรับเงินของเธอแน่ ๆ เพราะคิดว่าไม่เป็นความผิดอะไร”

จิ๋วฉวนส่ายหน้าด้วยความไม่เข้าใจ

“เราไม่เห็นว่ามันผิดตรงไหน ของมันเต็มใจด้วยกันทั้งสองฝ่าย เธอให้เราลอกการบ้าน เราก็ตอบแทนน้ำใจเธอด้วยเงิน ๒๐ บาท เท่านั้นที่เสมอกัน”

“ก็เพราะคิดอย่างนี้ซิ คนโกงถึงเต็มบ้านเต็มเมือง ปราบปรามกันไม่หวาดไม่ไหว” ต้นไผ่ถอนใจ รู้สึกสงสารพ่อขึ้นมาในส่วนตัว อยากรู้ว่าแต่จิ๋วฉวนซึ่งเป็นเด็กเลยแม้แต่อาของเขาก็เป็นน้องชายพ่อแท้ ๆ ก็ยังมีความคิดเช่นเดียวกัน ต้นไผ่เคยได้ยินพ่อและอาถกเถียงกันด้วยเรื่องนี้เสมอ ซึ่งแต่ละคนก็มีเหตุผลไปคนละอย่าง

อายืนยันว่า เงินที่ผู้ซื้อที่ดินใส่ซองให้มา เป็นเรื่องของความพิสมัย ถูกชะตาเป็นการส่วนตัว อาไม่ได้ทำอะไรที่เป็นความผิดในแง่กฎหมายสักอย่างเดียว

แต่พ่อของต้นไผ่ค้านว่า นั่นคือที่มาของการทำความผิดในโอกาสต่อ ๆ ไป อย่างน้อย ความเกรงใจที่ไปรับเงินของเขามาก็จะให้เขาต้องปฏิบัติตามคำขอร้องบางอย่างของเขาซึ่งอาจไม่ถูกต้อง หรือทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ถึงจะไม่ผิดกฎหมายในแง่การปฏิบัติงาน แต่ก็อาจจะผิดกฎหมายในแง่รับสินบน ในที่สุดก็ลงเอยด้วยต่างฝ่ายยังคงยึดถือว่าความคิดและการกระทำของตนถูกต้องและทุกครั้งอาที่มักจะจับคำพูดด้วยน้ำเสียงเยาะเย้ยคำเดียวกันนี้เสมอ

“ก็เพราะอย่างนี่ซิ ถึงได้จนดักดานอยู่อย่างนี้ โน่น ทำไมไม่นี่ถึงไอ้ต้นไผ่มันบ้าง ต่อไปมันจะต้องเรียนสูงขึ้น ก็ต้องใช้เงินมาก แล้วพี่จะเอาเงินที่ไหนมาให้มันเรียน”

“พี่ก็คงใช้เงินเดือนของพี่กับแม่ต้นไม้แหละ พี่สัญญากับตัวเองแล้วว่า จะไม่ขอแต่เงินไม่บริสุทธิ์เหล่านี้แม้แต่บาทเดียว หากมันจะร่ำรวยขึ้นมาเพราะเงินที่ได้จากความไม่ถูกต้อง ยุติธรรม แม้จะไม่ผิดกฎหมาย พี่ก็ไม่ภาคภูมิใจหรอก”

“ต้นไม้ ต้นไม้” เสียงจิววัฒนตะโกนเรียกชื่อพร้อมกับเอื้อมมือมาสะกิด ทำให้ต้นไม้สะดุ้ง รีบหันกลับมาทางเพื่อน

“มีอะไรหรือ” ต้นไม้ถาม

“เราเอาสมุดเลขขึ้นมาแล้ว เมื่อไรเธอจะสอนเราเสียที เดี่ยวโรงเรียนเข้า เราทำการบ้านไม่เสร็จก็ถูกตีกันพอดี”

“ตกลง” ต้นไม้พยักหน้า “แต่เราขออะไรสักอย่างได้ไหม”

“อะไรอีกล่ะ” จิววัฒนชักหงุดหงิด

“ต่อไปเธออย่าเที่ยวเอาเงินไปแลกเปลี่ยนของที่เธอต้องการอย่างที่ทำกับเราได้ไหม ไม่เข้าใจวิชาอะไรมาหาเราได้ตลอดเวลา เรารับรองจะสอนให้เธอเอง”

“ตกลง” จิววัฒนพยักหน้า

ต้นไม้ยิ้มออกมาแล้วขยับเข้าไปใกล้เพื่อนรูปร่างอ้วนและเริ่มต้นอธิบายการบ้านคณิตศาสตร์ที่จิววัฒนทำไม่ได้ได้อย่างตั้งอกตั้งใจ

ค่านั้น ขณะล้อมวงกันรับประทานอาหาร ต้นไม้เล่าเรื่องจิววัฒนให้พ่อฟัง พ่อของเขาขมกมือลูบหัวต้นไม้ด้วยความชื่นชม คำพูดของพ่อทำให้ต้นไม้ภาคภูมิใจมาก

“ดีแล้วละลูก ที่ทำอย่างนั้น ตลอดชีวิตพ่อสู้ทำดีก็เพื่อเป็นตัวอย่างให้แก่ลูกของพ่อ เงินที่ได้มาจากอามิสสินจ้าง หรือต้องแลกเปลี่ยนกับความดีที่มีอยู่ในตัวเรา มันไม่มีความหมายหรอก ที่ลูกทำอย่างนี้ถือว่าเป็นการช่วยแก่นิสัยของเพื่อนด้วย”

“แต่ผมกลัวว่าจะไม่สามารถแก่นิสัยของจิววัฒนได้อย่างที่พ่อพูดครับ” ต้นไม้พูดจากความรู้สึก “เพราะเท่าที่สังเกตดู แทนที่เขาจะเข้าใจในสิ่งที่ผมทำและบอกให้เขาฟังเขากลับบอกว่าคุณพ่อของเขาทำอย่างนี้มาตลอด”

พ่อไม่พูดอะไรแต่ถอนใจยาว นิ่งเงียบไปพักใหญ่ ก็มีเสียงกริ่งเรียกที่ประตูรั้วดังขึ้นอีก พ่อชำเลื่องไปทางหน้าบ้านแล้วพูดเบา ๆ

“คงจะเป็นคนเดียวกับเมื่อวาน เอ้อ คนพวกนี้ไม่ละความพยายามจริง ๆ ”

ต้นไม้ไม่รอให้พ่อบอก กุ๊กกุกอู๋ลุกขึ้นเดินไปยังประตูรั้วบ้าน พ่อเขาเห็นว่าชายสูงอายุที่ยืนอยู่หน้าประตูเป็นใคร ต้นไม้ก็เข้าไปทั้งตัว รีบยกมือไหว้อย่างนอบน้อม

“พ่ออยู่ใช่ไหม” ชายผู้นั้นถามเสียงเรียบ

“อยู่ครับ” ต้นไม้บอก รีบก้าวมาถอดกอลอนประตูและเปิดออก

ชายผู้มีท่าทางน่าเกรงขามก้าวเข้ามาในบ้านแล้วเดินตรงเข้าไป โดยมีต้นไม้ซึ่งปิดประตูลงกลอนเรียบร้อยแล้วเดินตามหลังมาติดๆ เขาอยากจะวิ่งขึ้นไปบอกพ่อให้รู้ล่วงหน้าก่อนว่า ที่พ่อเข้าใจเมื่อสักครู่นี้ไม่ถูกต้อง

แต่ก็เกรงว่าจะเสียมารยาท จึงได้แต่เดินตามไปอย่างเงียบ ๆ

พอก้าวพ้นบันไดก็ถึงประตู ต้นไม้รีบเอื้อมมือไปเปิดให้แล้วพูดเบา ๆ

“คุณพ่อกำลังรับประทานอาหารเช้าในครัวครับ”

ชายผู้นั้นผงกศีรษะ เดินไปทูลดั่งที่เก้าอี้รับแขก ซึ่งก็เป็นเก้าอี้ไม้ธรรมดา ก่อนหันไปบอกต้นไม้

“ไปบอกให้พ่อออกมาพบฉันหน่อย”

“ครับ” ต้นไม้รับคำ กำลังจะหันกลับไปในห้องครัวก็เห็นพ่อก้าวออกมาก่อน หัวคิ้วของพ่อขมวดเข้าหากันด้วยความสงสัย รีบก้าวเข้ามาหาแล้วยกมือไหว้

“ท่านนายอำเภอมีอะไรกับผมหรือครับถึงได้มาด้วยตนเองอย่างนี้ อันที่จริงใช้เด็กมาเรียกผมไปพบท่านก็ได้”

นายอำเภอส่ายหน้า

“ไม่ได้ เรื่องนี้ฉันต้องมาด้วยตัวเองมันถึงจะถูก” นายอำเภอบอก “ว่าแต่คุณกินข้าวอิ่มแล้วหรือยังละ ไปกินต่อให้เสร็จก่อนก็ได้ ผมจะรอ”

“ไม่หอรอกครับ ผมรับประทานอิ่มแล้ว”

“แล้วรกรากับลูกละ” ท่านหันไปมองทางแม่ที่เดินนอบน้อมมายืนข้างหลังพ่อแล้วยกมือไหว้

“ถ้าอิ่มกันแล้วก็นั่งคุยกันหน่อย ทั้งหมดนี้เลยนี้แหละ ไม่นานหอรอก”

พ่อเดินไปนั่งตรงข้ามนายอำเภออย่างสงบเสงี่ยม แม่พาตัวต้นไม้เดินมานั่งอยู่ห่างๆ นายอำเภอมองหน้าทุกคนเหมือนต้องการค้นหาอะไรบางอย่างก่อนเอ่ยขึ้น

“ผมมาเรื่องที่ที่ดินของคุณนครเศรษฐี ที่เขาตกลงซื้อจากชาวบ้านจำนวน ๑,๐๐๐ ไร่เศษ”

นายอำเภอเริ่มเรื่อง “ที่ดินพวกนี้มีโฉนดเรียบร้อยแล้วไม่ใช่หรือ”

“ครับ” พ่อตอบ

“แล้วมันติดขัดอะไร ทำไมคุณถึงทำตามที่คุณนครเศรษฐีเขาขอร้องไม่ได้”

นายอำเภอมีสีหน้าเคร่งเครียด

“ผมต้องทำทุกอย่างตามลำดับขั้นตอนครับ ก่อนหน้าที่คุณนครเศรษฐีจะยื่นเรื่องเข้ามา มีคนอื่น ๆ ยื่นเรื่องมาก่อนแล้วมากมาย ผมจะต้องให้ความยุติธรรมกับคนเหล่านั้นด้วยการทำตามลำดับเรื่องที่ยื่นเข้ามาครับ” พ่อตอบตามความจริง

นายอำเภอจ้องมองลึกเข้าไปในดวงตาพ่อ ใบหน้าอันตึงเครียดของท่านทำให้ต้นไม้ใจไม่ดี เขาหันไปมองหน้าแม่ซึ่งก็นั่งมองคนทั้งสองด้วยใบหน้าซีดเผือดเช่นเดียวกัน

ครูใหญ่ นายอำเภอ ก็พูดขึ้น

“ถ้าผมขอร้องล่ะ” น้ำเสียงหนักแน่นจริงจัง

พ่อจ๋องมองใบหน้านายอำเภอบ้าง ต้นไม้สังเกตเห็นริมฝีปากของพ่อสั้นริก พ่อทำอยู่อย่างนั้น เป็นเวลานาน

“ผมบอกคุณตรง ๆ วันนี้คุณนครเศรษฐีไปพบผมที่ห้องทำงาน แล้วก็เล่าให้ผมฟังว่า เขาได้มาพบคุณแล้ว อธิบายชี้แจงให้คุณถึงผลดีของอำเภอที่เราจะได้รับจากโครงการของเขาแล้ว แต่คุณก็ยังไม่ให้ความร่วมมือ ผมจึงมาพบคุณด้วยตัวเอง เพราะอยากรู้ว่า หากเป็นผมล่ะ คุณจะยอมทำตามคำขอครั้งนี้ไหม”

พ่อค่อย ๆ ระบายลมหายใจยาว ก่อนพูดเบา ๆ ด้วยท่าทางเศร้าสลด

“ตลอดชีวิตราชการของผม ผมไม่เคยทำอะไรที่ผมคิดว่าเป็นเรื่องผิดและเลวร้ายโดยเฉพาะการคอร์รัปชัน ไม่ว่าจะเป็นในแบบตามน้ำอย่างที่คุณนครเศรษฐีทำหรือทวนน้ำแบบคนอื่น ๆ ผมยอมอยู่อย่างอดอยากยากจนเสียยังจะดีกว่าที่จะให้ลูกของผมเสื่อมความศรัทธาในตัวพ่อของเขา”

“หมายความว่า” เสียงของนายอำเภอกังวานก้อง “คุณยืนยันความตั้งใจเดิมของคุณทั้งที่ที่ผมอุตส่าห์มาหาคุณถึงที่บ้านนี้ใช่ไหม”

“ผมเสียใจครับ” พ่อตอบ “ไม่ว่าจะมีอะไรเกิดขึ้น ผมยินดีรับแต่ทำอย่างที่คุณนครเศรษฐีต้องการไม่ได้ซึ่งอาจเป็นการขัดใจท่านซึ่งผมเชื่อว่า ชายผู้นั้นคงทำกับท่านไม่แตกต่างไปกว่าทำกับผม”

“ใช่” นายอำเภอผงกศีรษะ “เขายังบอกด้วยว่า เขายินดีเพิ่มยอดให้คุณอีกหากคุณเอ่ยปากเรียกร้องออกมา โดยบอกผ่านผมก็ได้” นายอำเภอหยุดพูดจ๋องมองหน้าพ่อนิ่ง

“หรือจะให้เขามาพบคุณด้วยตัวเองอีกครั้ง เขาก็ยินดีทำตาม”

ใบหน้าของพ่อเศร้าสลดมากยิ่งขึ้น ต้นไม้เห็นรอยแดงซ้ำปรากฏขึ้นในดวงตาอันเต็มไปด้วยประกายรัวรานของพ่อที่มองไปยังนายอำเภอ

“ผมเสียใจมากเรื่องนักธุรกิจคนนั้นที่มองผมผิด ๆ แต่ผมกลับเสียใจยิ่งกว่าเมื่อรู้ว่าท่านยังยอมให้เงินมาซื้ออำนาจเหนือทุกสิ่งทุกอย่าง ประชาชนและประเทศชาติจะเจริญรุ่งเรืองและสงบสุขได้อย่างไร”

“หมายความว่า” เสียงของนายอำเภอดังยิ่งขึ้น จนต้นไม้ตกใจ “คุณไม่รับคำขอร้องของผมใช่ไหม อยาลืมนะว่าผมเป็นนายอำเภอของที่นี่ มีตำแหน่งหน้าที่ใหญ่ที่สุด”

“ครับ” พ่อยืนยันเสียงเรียบแต่แฝงด้วยความหนักแน่น “แม้นายกรัฐมนตรียามาสั่งผมให้ทำผิดอย่างนี้ ผมก็ไม่ทำ”

“ฮะ ฮะ ฮ่า” นายอำเภอระเบิดเสียงหัวเราะขึ้นมาอย่างไม่เป็นี่ไม่มีขลุ่ย พลังลุกขึ้นมาออกดีไหล่ พ่อ”ดี คุณเป็นคนดีด้วยเนื้อแท้จริงๆ”

แม่ และต้นไม้มองหน้ากันด้วยความแปลกใจ พ่อตินายอำเภอหันมาทางคนทั้งสองและประกาศว่า

“ฉันขอยืนยันให้เธอรู้ว่า สามีและพ่อของเธอทั้งสองคือเพชรแท้ที่มีค่ายิ่งเหนือสิ่งอื่นใด”

พ่อยกหน้าขึ้นมองนายอำเภอด้วยความประหลาดใจ นายอำเภอหัวเราะอย่างอารมณ์ดี สีหน้าเคร่งเครียดบึ้งตึงเมื่อครู่หายไปหมดสิ้น ท่านยื่นมือมาให้พ่อ

“ผมขอจับมือกับคนดีของประเทศชาติสักครั้งหนึ่งเถิด ตลอดเวลาที่ผมทำงานมา ผมหา ลูกน้องอย่างนี้มานานเหลือเกิน ลูกน้องที่มีจิตใจเข้มแข็ง อดทนต่อสิ่งยั่วยวนของเงินได้อย่างมั่นคง จับมือเป็นเกียรติกับผมสักครั้งเถอะครับ”

พ่อค่อย ๆ ยื่นมือไปสัมผัสมือนายอำเภออย่างเขิน ๆ แต่นายอำเภอจับมือพ่อบีบแน่นด้วยรอยยิ้ม มือข้างหนึ่งกอดไหล่พ่อไว้อย่างสนิทสนม ท่านแก้ความสงสัยของทุกคนด้วยน้ำเสียงกังวาน

“เมื่อตอนกลางวัน นักธุรกิจคนนั้นเข้าพบผมแล้วพยายามจะยัดเงินใส่มือผมเพื่อให้ช่วยสั่งคุณเร่งเรื่องของเขาให้เร็วที่สุด คุณรู้ไหมเพราะอะไร ไม่ใช่เพราะต้องการเอาเปรียบคนอื่น ๆ เท่านั้น แต่เพราะดอกเบี้ยมันทำให้เขาเข้าไม่ได้ แต่ผมไม่รับและไล่เขาออกมา รู้สึกโกรธมากที่ถูกสบประมาทว่าเป็นข้าราชการคอร์รัปชัน แต่พยายามคิดว่าถ้าไม่มีคนอย่างนี้ให้เขาทำ เขาคงไม่กล้า เลยอยากจะมาพิสูจน์กับคุณอีกครั้งด้วยตัวผมเองว่า ที่คุณไม่ยอมรับข้อเสนอของเขานั้นเป็นเพราะความจริงใจหรือต้องการได้ค่าตัวเพิ่มขึ้นอีก” นายอำเภอยิ้มให้แม่และต้นไผ่ ก่อนก้มลงมองหน้าพ่อที่พ่อจะเข้าใจอะไรขึ้นมาแล้ว “คุณรู้ไหมคนพวกนี้ร้ายขนาดไหน ไม่เพียงแต่ต้องการให้ผมบีบบังคับคุณเท่านั้น เขายังให้ผมเล่นงานคุณหลังจากเสร็จธุระของเขาแล้วด้วยโทษฐานไม่ทำตามน้ำเงินของเขา”

พ่อยกมือไหว้นายอำเภอด้วยความสำนึกคุณ ความดีที่พ่อทำช่วยพ่อให้รอดพ้นจากสิ่งร้าย ๆ เสมอ

“ขอบพระคุณท่านที่ให้ความกรุณาผมครับ”

“ผมขี้ออกขอบคุณคุณที่ให้ความกรุณาแก่ประเทศชาติและข้าราชการดี ๆ ทุกคนเขาจะรู้ว่าข้าราชการที่ยอมเป็นเหยื่อของน้ำเงินเขานั้นมีเพียงจำนวนน้อยนิดเท่านั้นและที่สำคัญที่สุดถ้าเขาเจอคนอย่างคุณอย่างผมมาก ๆ เขาจะได้เข็ดและเลิกทำอย่างนี้เสียที”

นายอำเภอลุกขึ้นยืน หันมาทางแม่และต้นไผ่

“ผมขอยืนยันอีกครั้งว่า สามีและพ่อของเธอทั้งสองเป็นคนดีโดยเนื้อแท้จริง ๆ และตราบใดที่ผมยังเป็นนายอำเภออยู่ที่นี่ ผมจะส่งเสริมให้เขาได้พบกับความเจริญรุ่งเรืองอย่างที่สุด” นายอำเภอก้มลงบอกพ่อ “ขอบใจมาก ขอบใจที่สุด ผมรบกวนเวลาคุณท่านนี้แหละ”

พูดจบนายอำเภอก็ก้าวเดินกลับออกไป โดยมีพ่อ แม่และต้นไผ่เดินมาส่งท่านถึงประตูรั้ว

พ่อกอดแม่และต้นไผ่เอาไว้แน่น น้ำเสียงของพ่อสั่นด้วยความปราบปลื้มใจ

“ผลของความดีที่เราทำตอบสนองเราแล้ว เห็นไหมลูก สิ่งที่เราได้รับในวันนี้มีค่ามากกว่าเงินมากมายแค่ไหน การที่มีใครสักคนมายกย่องว่าเราเป็นคนดีนั้นเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นไม่ถ่าง่ายนักหรอก”

“ฉันภูมิใจในตัวคุณมากเลยคะ” แม่บอกด้วยรอยยิ้ม

“ผมก็ศรัทธาพ่อมากที่สุดในโลกเลยครับ” ต้นไผ่พูดออกมาจากใจจริง

พ่อยิ้มให้แม่และลูกชาย ก่อนพูดน้ำเสียงปนหัวเราะ

“ท่านทำเราตื่นเต้นไปหมด...ไปเราไปกินข้าวต่อกันดีกว่า”

พ่อถอดแม่และต้นไผ่เดินกลับเข้าไปในบ้านไม้หลังเล็ก ๆ ที่ได้มาด้วยหยาดเหงื่ออันบริสุทธิ์
ของพ่อด้วยหัวใจที่พองโตคับอก

ต้นไผ่จะจดจำวันนี้ไปชั่วชีวิต

แบบประเมินกิจกรรม การแสดงละครเรื่อง บำเหน็จความดี

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน

เกณฑ์การให้คะแนน

4	หมายถึง	ดีมาก
3	หมายถึง	ดี
2	หมายถึง	พอใช้
1	หมายถึง	ปรับปรุง

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			
		4	3	2	1
1	เนื้อหาของการแสดงสอดคล้องกับชื่อเรื่องและจุดประสงค์				
2	ระยะเวลาและรูปแบบของการจัดละคร				
3	บทบาทการแสดงของนักเรียน				
4	ความเหมาะสมของสถานที่ ระบบเสียง เครื่องเสียง ในการจัดกิจกรรม				
5	ความร่วมมือของนักเรียนในการจัดละคร				
6	การประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมแสดงละคร				
7	นักเรียนสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้จากละครไปใช้ในชีวิตจริง				

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

วิธีดำเนินการกิจกรรม 2. การประกวดละครคุณธรรม

1. ประชาสัมพันธ์การประกวดละครคุณธรรม
2. กำหนดคุณสมบัติของผู้เข้าแข่งขันดังนี้
 - 2.1 ผู้เข้าแข่งขันเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6
 - 2.2 แข่งขันเป็นทีมผสมทีมละ 15 -20 คน
 - 2.3 หลักเกณฑ์การแข่งขัน
 - 2.3.1 ส่งรายชื่อนักเรียนที่เข้าแข่งขันไม่เกิน 20 คน พร้อมคุณครูผู้ฝึกซ้อมทีมละ 2 คน เป็นละครที่มีเนื้อหาสาระการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ที่เป็นตัวอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต
 - 2.3.2 อุปกรณ์ประกอบการแสดงให้นักเรียนเตรียมมาเองและสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง
 - 2.3.3 องค์ประกอบและบรรยากาศในการแสดงละครเหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง โดยใช้เสียงจริงในการแสดงสด เวลาในการแสดงไม่เกิน 15 นาที
3. กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้
 - 3.1 การแสดงท่าทางประกอบสมบทบาท
 - 3.2 เนื้อหาสอดคล้องกับคุณธรรมมีแง่คิดคติสอนใจ
 - 3.3 อุปกรณ์ประกอบมีความเหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง
 - 3.4 การแต่งกายเหมาะสมกับบทบาท
 - 3.5 ดนตรีและเพลงประกอบเหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง

หมายเหตุ แสดงละครเกินเวลาที่กำหนด 5 นาที	ตัด	1 คะแนน
แสดงละครเกินเวลาที่กำหนด 6 นาที	ตัด	2 คะแนน
แสดงละครเกินเวลาที่กำหนดมากกว่า 10 นาที	ตัด	5 คะแนน
4. ประสานงานกับคณาจารย์กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาธรรมชาติและวัฒนธรรม, กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ และผู้ทรงคุณวุฒิ ร่วมเป็นคณะกรรมการตัดสิน
5. กำหนดการประกวดละครคุณธรรม เดือนมกราคม 2554 ห้องประชุมเนลสันเฮลส์
6. มอบรางวัลผู้ชนะการประกวดละครคุณธรรม
7. สรุปผลการประกวดละครคุณธรรม

การประกวดละครคุณธรรม

ทีมที่..... ชื่อทีม.....

รายชื่อสมาชิก	1.....	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่
	2.....	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่
	3.....	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่
	4.....	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่
	5.....	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่
	6.....	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่
	7.....	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่
	8.....	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่
	9.....	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่
	10.....	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่
	11.....	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่
	12.....	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่
	13.....	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่
	14.....	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่
	15.....	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่

เกณฑ์การให้คะแนน	เต็ม	ได้	หมายเหตุ
1. การแสดงท่าทางประกอบสมบทบาท	20		
2. เนื้อเรื่องสอดคล้องกับคุณธรรม มีแง่คิดคติสอนใจ	30		
3. อุปกรณ์ประกอบมีความเหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง	20		
4. การแต่งกายเหมาะสมตามบทบาท	15		
5. ดนตรีและเพลงประกอบเหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง	15		
รวมคะแนน			

ลงชื่อ..... กรรมการ

(.....)

กิจกรรมเพาะเมล็ดกล้ารักชาติ

แนวคิด

คุณธรรมความซื่อสัตย์เกิดจากการอบรมเลี้ยงดูที่ใกล้ชิดของพ่อแม่รวมทั้งความซื่อสัตย์ของครู ต่อหน้าทีการเป็นตัวอย่างและใกล้ชิดผู้เรียนตลอดเวลาที่มีผลต่อการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ดังนั้นความซื่อสัตย์สุจริตจึงถือว่าเป็นจริยธรรมที่พึงประสงค์สำหรับผู้เรียนที่ควรปลูกฝังและเสริมสร้างเพื่อเป็นบุคคลที่มีคุณภาพสมบูรณ์ ซึ่งเป็นลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนทุกคนกระทำดีมีความซื่อสัตย์ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น
2. เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรตินักเรียนที่ทำความดีมีความซื่อสัตย์
3. เพื่อให้นักเรียนตระหนักและเห็นความสำคัญของความซื่อสัตย์และนำแบบอย่างที่ดีเป็น

แนวทางในการดำเนินชีวิต

ระยะเวลา

ภาคเรียนละ 1 ครั้ง

สถานที่

ห้องประชุม

สื่อ/อุปกรณ์

1. ป้ายประชาสัมพันธ์
2. ป้ายนิเทศ

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนช่วงชั้น 3-4

วิธีดำเนินการ

1. ครูชี้แจงวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรม
2. ประชุมคณะกรรมการระดับชั้นเพื่อกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกนักเรียนแต่ละระดับชั้นที่ทำได้มีความซื่อสัตย์
3. ประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมเพาะเมล็ดกล้ารักษาสัตย์ ตามจุดต่างๆภายในโรงเรียน
4. คณะกรรมการระดับชั้นสรรหานักเรียนที่ทำดีมีความซื่อสัตย์เพื่อคัดเลือกตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
5. ประกาศผลนักเรียนที่ได้รับคัดเลือกแต่ละระดับชั้น
6. มอบเกียรติบัตร
7. ประสานงานฝ่าย ICT เพื่อจัดทำประวัตินักเรียนที่ได้รับเกียรติบัตรด้านความซื่อสัตย์ ประชาสัมพันธ์ ลงเว็บไซต์ของโรงเรียน และจัดป้ายนิเทศประกาศยกย่องชมเชย
8. สรุปผล

การประเมิน

แบบประเมิน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

นักเรียนตระหนักและให้ความสำคัญของความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่นและนำตัวอย่างที่ดีมาประพฤติปฏิบัติตาม

แบบประเมินกิจกรรมเพาะเมล็ดกล้ารักษาสัตย์

คำชี้แจง ให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน

เกณฑ์การให้คะแนน

4	หมายถึง	ดีมาก
3	หมายถึง	ดี
2	หมายถึง	พอใช้
1	หมายถึง	ปรับปรุง

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น			
		4	3	2	1
1	การจัดกิจกรรมเพาะเมล็ดกล้ารักษาสัตย์ทำให้นักเรียนตระหนักและเห็นความสำคัญของความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น				
2	นักเรียนสามารถนำแบบอย่างที่ดีของนักเรียนที่ได้รับเกียรติบัตรด้านความซื่อสัตย์มาใช้ในการดำเนินชีวิต				
3	รูปแบบของการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์				
4	เกณฑ์การคัดเลือกนักเรียนมีความชัดเจน ถูกต้องและเหมาะสม				
5	ความเหมาะสมของระยะเวลาในการจัดกิจกรรม				
6	การประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรม				

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินพฤติกรรม ด้านความซื่อสัตย์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

สถานภาพ ครู

นักเรียน

ตอนที่ 2 ขอให้ท่านใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องให้ตรงกับระดับพฤติกรรมของนักเรียน

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับพฤติกรรม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	นักเรียนไม่นำทรัพย์สินและสิ่งของของผู้อื่นมาเป็นของตน					
2	นักเรียนทำการบ้าน รายงาน ด้วยตนเองโดยไม่ลอกเลียนจากเพื่อน					
3	นักเรียนปฏิบัติตามกฎ ระเบียบในการสอบอย่างเคร่งครัด					
4	นักเรียนตั้งใจทำข้อสอบด้วยความสามารถของตนเองโดยไม่ทุจริตในการสอบ					
5	นักเรียนพูดและตอบคำถามด้วยความเป็นจริง					
6	นักเรียนไม่พูดแก้ต่างเพื่อให้เพื่อนพ้นผิดเมื่อเพื่อนทำผิด					
7	นักเรียนส่งการบ้าน / รายงานตรงตามเวลาที่กำหนด					
8	นักเรียนไม่แอบอ้างผลงานหรือความดีความชอบของผู้อื่นมาเป็นของตน					
9	นักเรียนพูดความจริงและปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องตรงตามความเป็นจริงทั้งทางกาย วาจา ใจ ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น					
10	นักเรียนเห็นแบบอย่างของบุคคลในสังคมที่มีความซื่อสัตย์สุจริตในการทำงานทำให้นักเรียนเกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญของความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ต่อหน้าที่และต่อบุคคลอื่นและได้นำมาเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต					
	รวม					
	เฉลี่ย					

เกณฑ์การให้คะแนน

- 5 หมายถึง ปฏิบัติมากที่สุด
- 4 หมายถึง ปฏิบัติมาก
- 3 หมายถึง ปฏิบัติปานกลาง
- 2 หมายถึง ปฏิบัติน้อย
- 1 หมายถึง ปฏิบัติน้อยที่สุด

การแปลผล

- นักเรียนที่มีคะแนน ร้อยละ 85 ขึ้นไป หมายถึงนักเรียนที่มีพฤติกรรมผ่านในระดับมากที่สุด
- นักเรียนที่มีคะแนนร้อยละ 75-84 หมายถึงนักเรียนที่มีพฤติกรรมผ่านในระดับมาก
- นักเรียนที่มีคะแนนร้อยละ 65-74 หมายถึงนักเรียนที่มีพฤติกรรมผ่านในระดับปานกลาง
- นักเรียนที่มีคะแนนร้อยละ 55-64 หมายถึงนักเรียนที่มีพฤติกรรมผ่านในระดับน้อย
- นักเรียนที่มีคะแนนร้อยละ 0-54 หมายถึงนักเรียนที่มีพฤติกรรมผ่านในระดับน้อยที่สุด

กิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม
ด้านความเสียสละ

- กิจกรรมหนังสือเพื่อน้อง
- กิจกรรมกล่องน้ำใจ
- กิจกรรมจากใจฉันสู่มือเธอ

กิจกรรมหนังสือเพื่อน้อง

แนวคิด

ปัจจุบันความเจริญทางด้านวัตถุมีมากขึ้นทำให้ความเจริญทางด้านจิตใจลดน้อยลง ทำให้บุคคลส่วนมากเกิดความเห็นแก่ตัว ขาดการเสียสละ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักการเสียสละ จึงได้จัดกิจกรรมนี้ขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือให้ผู้เรียนรู้จักการให้

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนเห็นคุณค่าและตระหนักถึงความสำคัญของการเสียสละ
2. เพื่อให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในการกระทำของตนที่ได้แสดงความเสียสละทรัพย์สินของควมมีน้ำใจให้ผู้อื่นมีความสุข

ระยะเวลา

ตลอดปีการศึกษา

สถานที่

ห้องเรียนทุกห้อง

สื่อ / อุปกรณ์

1. ป้ายประชาสัมพันธ์
2. กล่องรับบริจาค
3. หนังสือ / นิตยสาร / วารสาร

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนช่วงชั้น 3 - 4

วิธีดำเนินกิจกรรม

1. ครูผู้รับผิดชอบชี้แจงจุดประสงค์ของการจัดกิจกรรมหนังสือเพื่อน้อง
2. ประชาสัมพันธ์นักเรียนเกี่ยวกับการนำหนังสือประเภทต่างๆ เช่น แบบเรียน หนังสือการ์ตูน นิตยสาร สรรคดี นิตยสารต่างๆ ที่นักเรียนไม่ได้อ่านแล้ว นำมาใส่กล่องบริจาค

3. ห้องเรียนแต่ละห้อง ส่งตัวแทนช่วยกันคัดเลือกหนังสือ จัดแยก เป็นประเภทต่างๆ
4. นำหนังสือที่แยกประเภทแล้ว บรรจุกล่อง เพื่อจัดส่งให้กับโรงเรียนในต่างจังหวัด
5. ประสานงานกับโรงเรียนต่างจังหวัด

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

นักเรียนรู้จักการเสียสละแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่นด้วยความเต็มใจ

กิจกรรมกล่องน้ำใจ

แนวคิด

การอยู่ร่วมกันในสังคม จำเป็นต้องอาศัยการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีทั้งผู้ให้และผู้ช่วยเหลือสังคม รู้จักแบ่งปัน เสียสละความสุขส่วนตัว เพื่อทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่น ให้ความสนใจในความต้องการ ความจำเป็น ความทุกข์สุขของผู้อื่น และพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกัน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนเกิดความตระหนักถึงผลดีของความเสียสละและมีน้ำใจ
2. เพื่อให้นักเรียนได้แสดงความช่วยเหลือ เชื้ออาทรต่อผู้อื่น
3. เพื่อให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในการกระทำของตนที่ได้แสดงความเสียสละทรัพย์สินของให้ผู้อื่น

ระยะเวลา

ตลอดปีการศึกษา

สถานที่

อาคาร 130 ปีฯ

สื่อ / อุปกรณ์

1. ป้ายประชาสัมพันธ์
2. กล่องรับบริจาค

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนช่วงชั้น 3 - 4

วิธีดำเนินงาน

1. ครูผู้รับผิดชอบ ชี้แจงวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรม
2. จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์รับบริจาคสิ่งของ
3. จัดกล่องน้ำใจ สำหรับใส่ของบริจาคประเภทต่างๆ ดังนี้
 - 3.1 เสื้อกันหนาว/เสื้อผ้าที่ใช้แล้วแต่สภาพดี
 - 3.2 ผ้าห่มกันหนาว
 - 3.3 อาหารแห้ง / อาหารกระป๋อง
 - 3.4 ยาสามัญประจำบ้าน
 - 3.5 รองเท้าแตะ
 - 3.6 รองเท้าผ้าใบ
4. จัดวางกล่องน้ำใจ ที่อาคาร 130 ปีและประชาสัมพันธ์
5. คณะกรรมการสถานักเรียน ช่วยกันนำสิ่งของที่รับบริจาคบรรจุกล่องเพื่อมอบให้แก่ นักเรียนที่ขาดแคลน / สถานสงเคราะห์ต่างๆ
6. ประสานงานกับโรงเรียน / สถานสงเคราะห์ต่างๆ เพื่อรับมอบสิ่งของที่บริจาค (ถ้าสถานที่อยู่ในกรุงเทพฯ เขตปริมณฑล นักเรียนจะนำไปมอบให้เอง)

การประเมินผล

แบบประเมิน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้เรียนมีความเสียสละ รู้จักการแบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่น

แบบประเมินพฤติกรรม ด้านความเสียสละ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

สถานภาพ ครู

นักเรียน

ตอนที่ 2 ขอให้ท่านใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องให้ตรงกับระดับพฤติกรรมของนักเรียน

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับพฤติกรรม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	นักเรียนมีน้ำใจและเต็มใจแบ่งปันสิ่งของให้เพื่อนและผู้อื่น					
2	นักเรียนให้สมุดจดบันทึกที่เรียนให้เพื่อน เมื่อเพื่อนไม่มาโรงเรียน					
3	นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวมด้วยความเต็มใจอย่างสม่ำเสมอ					
4	นักเรียนบริจาคเงินให้กับโครงการต่างๆ เพื่อช่วยเหลือผู้ยากไร้หรือผู้ประสบภัย					
5	นักเรียนนำเสื้อผ้าที่ไม่ใช้แล้วที่มีสภาพดีไปบริจาคให้ผู้อื่น					
6	นักเรียนนำหนังสือที่อ่านแล้วเช่นการ์ตูน นิตยสาร หนังสือเรียน มาบริจาคให้เด็กในชนบท					
7	นักเรียนช่วยเพื่อนทำงานกลุ่มอย่างเต็มที่แม้ว่าจะไม่ใช่ส่วนของตนเอง					
8	นักเรียนช่วยเพื่อนทำความสะอาดห้องเรียนแม้ว่าจะไม่ใช่หน้าที่ของตนเอง					
9	นักเรียนช่วยคุณครูถือของโดยที่คุณครูไม่ได้ร้องขอ					
10	นักเรียนยอมทำงานที่ยากมากกว่าเพื่อน เพื่อให้งานนั้นสำเร็จ					
	รวม					
	เฉลี่ย					

เกณฑ์การให้คะแนน

- 5 หมายถึง ปฏิบัติมากที่สุด
- 4 หมายถึง ปฏิบัติมาก
- 3 หมายถึง ปฏิบัติปานกลาง
- 2 หมายถึง ปฏิบัติน้อย
- 1 หมายถึง ปฏิบัติน้อยที่สุด

การแปลผล

- นักเรียนที่มีคะแนน ร้อยละ 85 ขึ้นไป หมายถึงนักเรียนที่มีพฤติกรรมผ่านในระดับมากที่สุด
- นักเรียนที่มีคะแนนร้อยละ 75-84 หมายถึงนักเรียนที่มีพฤติกรรมผ่านในระดับมาก
- นักเรียนที่มีคะแนนร้อยละ 65-74 หมายถึงนักเรียนที่มีพฤติกรรมผ่านในระดับปานกลาง
- นักเรียนที่มีคะแนนร้อยละ 55-64 หมายถึงนักเรียนที่มีพฤติกรรมผ่านในระดับน้อย
- นักเรียนที่มีคะแนนร้อยละ 0-54 หมายถึงนักเรียนที่มีพฤติกรรมผ่านในระดับน้อยที่สุด

กิจกรรมจากใจฉันสู่มือเธอ

แนวคิด

การเป็นแบบอย่างในการอาสาช่วยเหลือ คุณใช้เวลาและร่างกายหรือบริจาคทรัพย์สินของตามกำลังความสามารถเพื่อแบ่งเบาภาระผู้อื่นและสังคม เป็นการแสดงความช่วยเหลือหรือเอื้ออาทรที่ได้กระทำให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักถึงผลดีของความเสียสละและความมีน้ำใจทำให้ผู้อื่นมีความสุข

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนตระหนักและเห็นคุณค่าของความเสียสละ
2. เพื่อให้นักเรียนได้แสดงความช่วยเหลือ เอื้ออาทรต่อผู้อื่น

ระยะเวลา

ชั่วโมงคุณลักษณะ

สถานที่

ห้องเรียนทุกระดับชั้น

สื่อ / อุปกรณ์

1. ใบงาน
2. เกม
3. แบบสรุปผลการจัดกิจกรรม

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนช่วงชั้น 3 - 4

วิธีดำเนินการ

1. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 7 คน
2. อธิบายการเล่นเกม
3. นักเรียนเล่นเกม
4. คุณครูสัมภาษณ์ผู้สังเกตการณ์
5. คุณครูสนทนากับนักเรียนในหัวข้อ ดังนี้
 - 5.1 กลุ่มใดต่อภาพเสร็จก่อนกลุ่มอื่น เพราะเหตุใด
 - 5.2 กลุ่มใดต่อภาพไม่เสร็จเพราะเหตุใด
 - 5.3 นักเรียนรู้สึกอย่างไร เมื่อต้องการขึ้นส่วน แต่พูดไม่ได้ หรือเพื่อนไม่ให้
 - 5.4 นักเรียนรู้สึกอย่างไร เมื่อได้รับขึ้นส่วนจากเพื่อน
 - 5.5 การต่อภาพจะสำเร็จหรือไม่ ถ้าเพื่อนภายในกลุ่มไม่ให้ขึ้นส่วน
6. นักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากเกม และการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

การประเมินผล

1. การสังเกตพฤติกรรมความสนใจทำกิจกรรม
2. การแสดงความคิดเห็น

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

นักเรียน เรียนรู้จักความเสียสละและความมีน้ำใจให้กับผู้อื่น

เกม จากใจฉันสู่ใจเธอ

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนตระหนักและเห็นคุณค่าของความเสียสละ
2. เพื่อให้นักเรียนได้แสดงความช่วยเหลือเอื้ออาทรต่อผู้อื่น

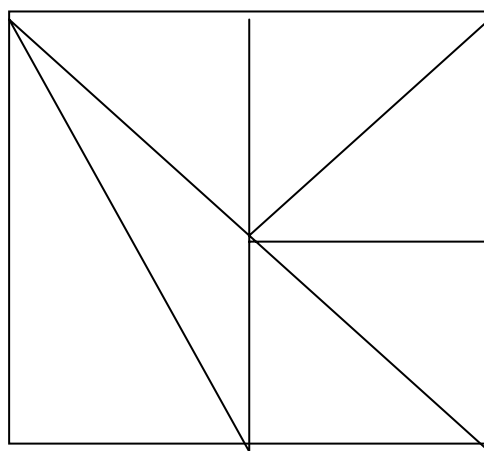
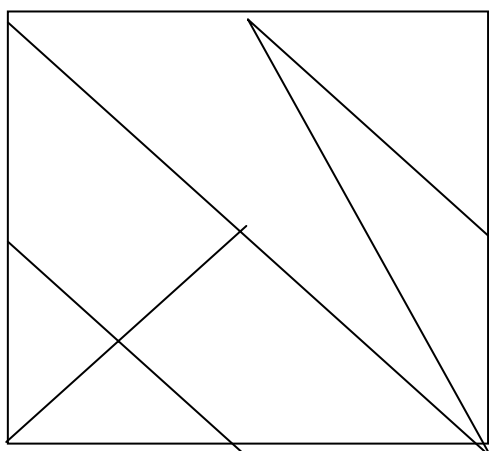
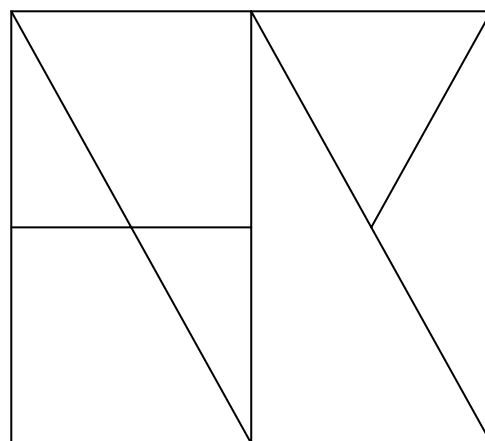
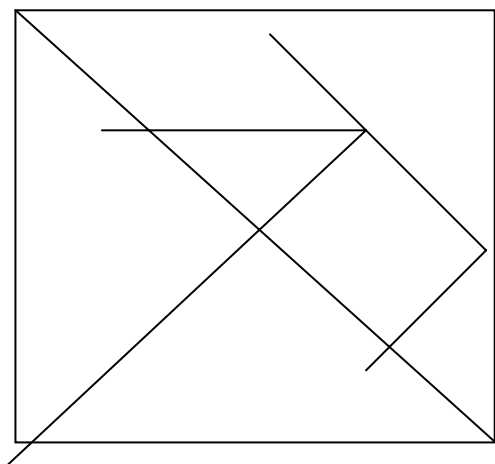
จำนวนผู้เล่น

กลุ่มละ 5 คน

สื่อและอุปกรณ์

ชุดภาพตัดต่อกลุ่มละ 1 ชุด (28 ชิ้น)

1. ตัดกระดาษไปสเตอร์

2. นำชิ้นส่วนที่ตัดแล้วใส่ซอง จำนวนซองเท่ากับจำนวนกลุ่ม

กติกากาการเล่น

1. ไม่พูด หรือส่งเสียงใดๆ
2. ไม่ขอ ไม่หยิบของผู้อื่น
3. ให้ชิ้นส่วนกับเพื่อนในกลุ่มได้

วิธีการเล่น

1. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ 5 คน เล่นเกม 4 คน อีก 1 คน เป็นผู้สังเกตการณ์
2. ครูอธิบายหลักการเล่น และมอบใบงานแก่ผู้สังเกตการณ์
3. เล่นเกม
 - 3.1 แจกชุดภาพ กลุ่มละ 1 ซอง
 - 3.2 สมาชิกแต่ละกลุ่ม หยิบภาพตัดต่อคนละ 7 ชิ้น
 - 3.3 สมาชิกแต่ละคนต่อภาพของตนเองโดยปฏิบัติตามกติกา
 - 3.4 เมื่อแต่ละกลุ่มต่อภาพเสร็จแล้วให้ร้อง Good,Good
4. สรุปกาการเล่นเกม

ใบงาน

- คำชี้แจง ให้ผู้สังเกตการณ์ ปฏิบัติดังนี้
1. ไม่ให้รู้ว่กำลังสังเกตอะไร
 2. สังเกตการเล่นของกลุ่มดังนี้
 - 2.1 สมาชิกในกลุ่มให้ความช่วยเหลือกันหรือไม่
 - 2.2 สมาชิกคนใดไม่ปฏิบัติตามกติกา
 - 2.3 กลุ่มที่เสร็จเร็ว/ช้า เนื่องจากสาเหตุใด

แบบสรุปผลการจัดกิจกรรมจากใจฉันสู่ใจเธอ

1. กิจกรรมเกม จากใจฉันสู่ใจเธอ สะท้อนให้เห็นถึงพฤติกรรมในชีวิตประจำวันอย่างไร

2. จากการเล่นเกม นักเรียนได้ข้อคิดอะไร และนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2542). *การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กรมวิชาการ. (2543). *แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสาระสนเทศ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ. (2540). *หนังสืออ่านเพิ่มเติม บำเหน็จความดี*. กรุงเทพฯ: องค์การค้ำคุรุสภา.
- กัญญารัตน์ จิราสวัสดิ์. (2550). *20 คุณธรรมสำหรับเด็กดี*. กรุงเทพฯ: นานามีบุ๊กส์พับลิเคชั่นส์.
- ใจจริง บุญเรืองรอด. (2540). *การบริหารกิจการนักเรียน*. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2552). *สอนเด็กให้มีจิตสาธารณะ*. กรุงเทพฯ: บริษัทวีพริ้นท์(1991) จำกัด.
- ทัศนีย์ ผลเนืองมา. (2548). *เสริมสร้างคุณลักษณะและจริยธรรมด้วยกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธงชัย ประดับชนานุรัตน์. (2547). *ให้อย่างมีคุณค่า*. กรุงเทพฯ: ประชุมทองการพิมพ์.
- ประพัฒน์ ลักษณะพิสุทธิ. (2549). *เกมส์พลศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วลัย พาณิช. (2549). *ประมวลบทความกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสู่มาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สิทธิ บุตรจันทร์, เดือน คำดี. (2543). *จริยธรรมกับบุคคล*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แม็ค จำกัด.
- สมศักดิ์ สินธุรเวชญ์. (2548). *คู่มือการจัดกิจกรรมครอบครัวของเรา โรงเรียนของเรา ชุมชนของเรา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมของโครงร่างคู่มือ

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบโครงร่างของคู่มือ

1. อาจารย์ ดร.สมชาย เทพแสง	ตำแหน่งอาจารย์
ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ศาสตราจารย์ ดร.วินิจ วงศ์สรรเสริญ	ตำแหน่งศิษยาภิบาล
คริสตจักรอิมมานูเอล
3. ศานาจารย์ ดร.ศึกษา เทพอารีย์	ตำแหน่งศิษยาภิบาล
คริสตจักรวัฒนา

ภาคผนวก ค

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหาสาระของคู่มือ

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหาสาระของคู่มือ

1. ผู้ปกครองสุทิน กุมาทะ ตำแหน่งผู้รับใบอนุญาต
โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย
2. ครูศาสนาสุจิตรา อูประคำ ตำแหน่งอนุศาสก
โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย
3. นายสุคใจ วิชัย ตำแหน่งผู้อำนวยการ
โรงเรียนอรุณประดิษฐ์

ภาคผนวก ง

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการประเมินความเหมาะสมของคู่มือ

ผู้เชี่ยวชาญในการประเมินความเหมาะสมของคู่มือ

ผู้บริหารโรงเรียน

1. นางวิภาวดี ชีวะผลาบุญรัตน์ ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย
2. นายสุดใจ วิชัย ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนอรุณประดิษฐ์ จังหวัดเพชรบุรี
3. นางฉวีวรรณ วิชัย ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนสุริยวงศ์ จังหวัดราชบุรี

ศึกษานิเทศก์

1. ดร.ชาติ แจ่มนุช ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร
2. นายชลธิ์ กุลประดิษฐ์ ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร

ครูผู้ปฏิบัติ

1. นางกุสุมา ทองช่วง ตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียน โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย
2. นางสาวปราณี ณ นคร ตำแหน่งผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย
3. นางสาวนุชจรินทร์ สิริธรรม ตำแหน่งหัวหน้างานฝ่ายจัดการทั่วไปโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย
4. นางวิลาวัลย์ มิตรกุล ตำแหน่งหัวหน้างานฝ่ายบุคลากร โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย
5. นางสาวเยาวมาลย์ ทองน้อย ตำแหน่งหัวหน้าระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย
6. นางสาวกมลวรรณ จันทจิตร ตำแหน่งหัวหน้างานนักเรียนประจำ โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย
7. นางสาวจิรพร รัตนสุนทรากุล ตำแหน่งหัวหน้างานกิจการนักเรียน ระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย
8. นางสาวพัชรี สง่าสินธุ์ ตำแหน่งหัวหน้าระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย
9. นางเกษรา สุนีย์ชัน ตำแหน่งหัวหน้าระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย
10. นางอัมพิกุล พรหมมี ตำแหน่งหัวหน้าระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

11. นางนวลพันธ์ ตรานานนท์ ตำแหน่งหัวหน้าระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย
12. นางเกษราภรณ์ พึ่งโพธิ์ทอง ตำแหน่งหัวหน้าระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย
13. นางสาวดารญา ตันตินีรนาท ตำแหน่งหัวหน้าระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย
14. นางรัตนาพร มั่นศรีจันทร์ ตำแหน่งนายทะเบียนและวัดผล โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย
15. นางรติกร พวงศิริ ตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

ภาคผนวก จ

แบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือ

แบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือ
คู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน
โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

ในการตรวจสอบ ความเหมาะสมของคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ก่อนนำไปใช้ผู้ศึกษาได้ขอความร่วมมือจากผู้ตอบแบบประเมินทุกท่าน ศึกษารายละเอียดของคู่มือก่อนประเมินความเหมาะสมของคู่มือ โดยขอให้ผู้ตอบแบบประเมินให้ข้อมูลตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

คำชี้แจง แบบประเมินแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ประเมิน

ตอนที่ 2 แบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

แบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือ
คู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน
โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับข้อมูลที่เป็นจริง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ประเมิน

ตำแหน่ง ผู้บริหารโรงเรียน

ศึกษานิเทศก์

ครูผู้สอน

ตอนที่ 2 แบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือ

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	<u>ความเหมาะสมของคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม</u> คู่มือมีคำชี้แจงในการนำไปใช้อย่างเหมาะสม					
2	คู่มือมีการอธิบายความรู้พื้นฐานสำหรับครูอย่างเหมาะสม					
3	คู่มือมีการอธิบายบทบาทของผู้บริหารและครูในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม					
4	คู่มือมีความเหมาะสมในรายละเอียดของเนื้อหาที่มีความเป็นไปได้ในการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้นักเรียน					
5	คู่มือมีความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมอย่างหลากหลาย					
6	คู่มือมีแบบประเมินการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมครบทุกกิจกรรม					
7	คู่มือที่จัดทำขึ้นมีเนื้อหาสาระกิจกรรมการประเมินพฤติกรรมสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
8	คู่มือที่จัดทำขึ้นมีประโยชน์ต่อการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในโรงเรียน					
	<u>การจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ</u>					
9	ความเหมาะสมของสาระสำคัญของการจัดกิจกรรม					
10	ความเหมาะสมของจุดประสงค์การจัดกิจกรรม					
11	ความเหมาะสมของวิธีดำเนินกิจกรรม					
12	ความเหมาะสมของสื่ออุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม					
13	ความเหมาะสมของการประเมินกิจกรรม					
14	คู่มือมีขั้นตอนทำให้สามารถจัดกิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อบรรลุมิติวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรม					
15	คู่มือมีแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความรับผิดชอบต่อได้อย่างเหมาะสม					
	<u>การจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความมีวินัย</u>					
16	ความเหมาะสมของสาระสำคัญของการจัดกิจกรรม					
17	ความเหมาะสมของจุดประสงค์การจัดกิจกรรม					
18	ความเหมาะสมของวิธีดำเนินกิจกรรม					
19	ความเหมาะสมของสื่ออุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม					
20	ความเหมาะสมของการประเมินกิจกรรม					
21	คู่มือมีขั้นตอนทำให้สามารถจัดกิจกรรมด้านความมีวินัยบรรลุมิติวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรม					
22	คู่มือมีแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยได้อย่างเหมาะสม					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	<u>การจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้าน ความซื่อสัตย์</u>					
23	ความเหมาะสมของสาระสำคัญของการจัดกิจกรรม					
24	ความเหมาะสมของจุดประสงค์การจัดกิจกรรม					
25	ความเหมาะสมของวิธีดำเนินการกิจกรรม					
26	ความเหมาะสมของสื่ออุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม					
27	ความเหมาะสมของการประเมินกิจกรรม					
28	คู่มือมีขั้นตอนทำให้สามารถจัดกิจกรรมด้านความซื่อสัตย์บรรลุมิติวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรม					
29	คู่มือมีแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ได้อย่างเหมาะสม					
	<u>การจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้าน ความเสียสละ</u>					
30	ความเหมาะสมของสาระสำคัญของการจัดกิจกรรม					
31	ความเหมาะสมของจุดประสงค์การจัดกิจกรรม					
32	ความเหมาะสมของวิธีดำเนินการกิจกรรม					
33	ความเหมาะสมของสื่ออุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม					
34	ความเหมาะสมของการประเมินกิจกรรม					
35	คู่มือมีขั้นตอนทำให้สามารถจัดกิจกรรมด้านความเสียสละบรรลุมิติวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรม					
36	คู่มือมีแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความเสียสละได้อย่างเหมาะสม					

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นางทัศนีย์ จินาพร
วัน เดือน ปีเกิด	15 กรกฎาคม 2498
สถานที่เกิด	จังหวัดเพชรบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	316/4 หมู่บ้านเมอริท เฟลส ซอยลาดพร้าว 87 แยก 10 ถนนลาดพร้าว แขวงคลองเจ้าคุณสิงห์ เขตวังทองหลาง กรุงเทพฯ 10310

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2514	มัธยมศึกษาตอนต้น จาก โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศ จังหวัดเพชรบุรี
พ.ศ. 2517	มัธยมศึกษาตอนปลาย แผนกวิทย์-คณิต จาก โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศ จังหวัดเพชรบุรี
พ.ศ. 2521	การศึกษาระดับบัณฑิต (กศ.บ.) วิชาเอกสังคมศึกษา จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
พ.ศ. 2553	การศึกษาระดับบัณฑิต (กศ.ม.) การบริหารการศึกษา จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ